

**T.C.**  
**KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ**  
**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**  
**TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI**

**MİLLİ KÜTÜPHANE 06 MİL YZ A 2519 ve 06 MİL YZ A**  
**1998 NUMARALARDA KAYITLI MECMUALARIN**  
**MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİ' NE**  
**(MESTAP) GÖRE TASNİFİ**

**Hava ADIR**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**KIRŞEHİR-2019**



**©2019- Hava ADIR**

**T.C.**  
**KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ**  
**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**  
**TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI**

**MİLLİ KÜTÜPHANE 06 MİL YZ A 2519 ve 06 MİL YZ A**  
**1998 NUMARALARDA KAYITLI MECMUALARIN**  
**MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİ'NE**  
**(MESTAP) GÖRE TASNİFİ**

**SYSTEMATIC CLASSIFICATION OF POEM MECMUA'S**  
**NUMBERED 06 MİL YZ A 2519 AND 06 MİL YZ A 3291THE**  
**LIBRARY OF TURKEY ACCORDING TO (MESTAP)**

**Hazırlayan**

**Hava ADIR**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**Danışman**

**Dr. Öğr. Üyesi Fatih KOYUNCU**

**KIRŞEHİR-2019**

## KABUL VE ONAY

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Hava ADIR tarafından hazırlanan “Milli Kütüphane 06 Mil Yz A 2519 ve 06 Mil Yz A 1998 Numaralarda Kayıtlı Mecmuaların ‘Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi’ne (MESTAP) Göre Tasnifi” adlı tez çalışması 23.08.2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından oybirliği/oyçokluğu ile *YÜKSEK LİSANS TEZİ* olarak kabul edilmiştir.

Danışman ..........(İmza)

Dr. Öğr. Üyesi Fatih KOYUNCU

Üye..........(İmza)

Doç. Dr. Ahmet DOĞAN

Üye..........(İmza)

Dr. Öğr. Üyesi Erdem Can ÖZTÜRK

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.. /.. /2019

(İmza)

Doç. Dr. Hüseyin Şimşek

Enstitü Müdürü

## BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim sadece Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- Tezimin .....yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.



..../..../2019

Hava ADIR

## ÖZET

# MİLLİ KÜTÜPHANE06 MİL YZ A 2519 ve 06 MİL YZ A 1998 NUMARALARINDA KAYITLI MECMUALARININ MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİ (MESTAP)'NE GÖRE TASNİFİ

## YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan: Hava ADIR

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Fatih KOYUNCU

2019-(XIII+119)

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

Jüri

Doç. Dr. Ahmet DOĞAN

Dr. Öğr. Üyesi Fatih KOYUNCU

Dr. Öğr. Üyesi Erdem Can ÖZTÜRK

Günümüzdeki şiir antolojilerinin karşılığı olan, türlü konulardaki manzum ve mensur yazıların bir araya getirildiği kitap ve şiir defterine “mecmu‘a” denir. Mecmualar, edebiyat tarihimizin aydınlatılmasında çok önemli bir yere sahip birincil kaynaklardır. Edebî ilgi ve zevke sahip kişiler tarafından rağbet gören şiirlerin derlenip toplandığı bu defterler, özellikle edebî ve biyografik açıdan edebiyat tarihimize ayna tutacak ve karanlıkta kalan birçok noktayı aydınlatacaktır.

“Mecmuaların Sistemik Tasnifi Projesi” (MESTAP) dâhilinde hazırlanmış olduğumuz bu çalışmamızda incelediğimiz, Milli Kütüphane’de “Mecmu‘a-i eş‘âr” adıyla anılan 06 Mil Yz A 2519 ve 06 Mil Yz A 1998 numarada kayıtlı mecmualar antoloji niteliğindeki şiir mecmualarındandır. Çalışmamızdaki 06 Mil Yz A 2519 numaralı mecmua özenle tertip edilmiş ve iki bölüme ayrılmıştır. Birinci kısımdamuaşşer, müsebbâ, müsemmen, tahmis, terci-i bend vetesdis nazım şekilleri ile yazılmış şiirler yer almaktadır. İkinci bölümde ise Emrî ve Hayalî’nin gazellerine yer verilmiştir. 06 Mil Yz A 1998 numaralı mecmua ise herhangi bir tertip hususiyetine sahip değildir. Mecmuada 15. ve 18. asırlar arasında yaşamış şairlerden gazeller, çeşitli müfred, matla, terki-i bend, rubai, şarkı, muamma ve lugazlar bulunmaktadır. Mecmuada özellikle 16. ve 17. yüzyılın büyük şairlerinden Bâkî, Fuzûlî, Nâbî ve Nef‘î gibi önde gelen şairlere ait şiirler yekûn teşkil eder. Her iki mecmuada yer alan şiirlerin matla ve makta beyitleri/bendleri transkribe edilerek “Mecmuaların Sistemik Tasnifi Projesi” (MESTAP) tablosuna aktarılmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** Klâsik Türk edebiyatı, MESTAP, şiir mecmuası

## ABSTRACT

### SYSTEMATIC CLASSIFICATION OF POEM MECMUA'S NUMBERED, 06 MİL YZ A 2519 and 06 MİL YZ A 1998 THE LIBRARY OF TURKEY ACCORDING TO (MESTAP)

M.Sc. Thesis

Preparer: Hava ADIR

Advisor: Lecturer Dr. Fatih KOYUNCU

2019-(XIII+119)

Kırşehir Ahi Evran University, Graduate School Of Social Sciences

Turkish Language and Literature Department

Jury

Assoc Prof. Dr. Ahmet DOĞAN

Lecturer Doctor Fatih KOYUNCU

Lecturer Doctor Erdem Can ÖZTÜRK

The book and poetry book of verse and prose writings on various subjects, which is the equivalent of contemporary poetry anthologies, is called "mecmu'a. Mecmualas are one of the primary sources that have an important place in enlightening our history of literature. These notebooks which compiled and collected poems which are in demand by people with literary interests and tastes will mirror our history of literature especially in literary and biographical aspects and illuminate many points in the dark. In this study, which we have prepared within the scope of the atik Systematic Classification of Magazines Project "(MESTAP), the poems recorded in 06 Mill Yz A 2519 and 06 Mill Yz A 1998, which are called as mu Mecmu'a-i eş'âr Milli in the National Library, are among the anthologies of the poems. . In our study, 06 Mil Yz A 2519 was carefully arranged and divided into two parts. In the first part, there are poems written in the forms of muashshar, sahebba, musemmen, tahmis, terci-i bend and tesdis. In the second part, the Ghazals of Emrî and Hayalî are given. 06 Mil Yz A 1998 does not have any special features. There are ghazals from poets who lived between 15th and 18th centuries, various curricula, matla, terrib-i bend, rubai, songs, enigma and lugases. In the journal, especially the poems of the great poets of the 16th and 17th centuries, such as Baki, Fuzuli, Nabi and Nef'i, constitute poems. The matte and makta couplets of the poems in both journals were transcribed and transferred to the Sistem Systematic Classification of Magazines Project "(MESTAP) table.

**Keywords:** Classical Turkish literature, MESTAP, poetry journal

## ÖN SÖZ

Günümüzdeki şiir antolojilerinin karşılığı olan mecmua, türlü konulardaki manzum ve mensur yazıların bir araya getirildiği kitap ve şiir defteridir. Mecmu'a kelimesi, köken itibariyle Arapça "cem'" (جمع) kökünden gelip, "toplanıp biriktirilmiş, tanzim ve tertip edilmiş şeyler heyeti" anlamındadır. Bir edebî terim olarak mecmua, "farklı kişilere ait metinlerin/metin parçalarının bir araya getirildiği eserler bütünü" manasındadır.

Herhangi bir nazım türü veya nazım şekli birliği/müşterekliği aranmaksızın derlenmiş manzum metinlerden oluşan toplamalara şiir mecmuası denir. Bu eserler, kütüphanelerde "Şiir Mecmuası" adı altında kayıtlı olabileceği gibi genellikle Mecmu'a-i eş'âr veya Mecmu'atü'l-eş'âr olarak kayıtlıdır. Şiir mecmuaları yazma eser kütüphanelerimizde sayı itibarıyla en çok bulunan eserler arasındadır.

"Mecmuaların Sistemik Tasnifi Projesi" (MESTAP) dâhilinde hazırlamış olduğumuz bu çalışmamızda incelediğimiz mecmualar, antoloji niteliğindeki şiir mecmualarındandır. Divan ve tezkire gibi temel kaynaklar kadar önemli olan şiir mecmuaları, klasik metin neşrinde muhtevasına göre kimi zaman ele alınan eserin bir nüshası olarak kabul edilmiş, kimi zaman da gerekli kısımlarda istifade kaynağı olmuştur. Ayrıca neşredilmiş bir metin ile mecmualardaki nüshasının karşılaştırılması sonucunda söz konusu metnin sıhhat derecesi de arttırılabilir.

Tezimizin ilk bölümünde mecmualar önemi ve Mecmuaların Sistemik Tasnifi Projesi (MESTAP) hakkında bilgi verilmiştir. Sonrasında ise tezimize konu olan Milli Kütüphane'de 06 Mil Yz A 2519 ve 06 Mil Yz A 1998 numaralarda kayıtlı şiir mecmualarının iç ve dış yapıları ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Çalışmamızın ikinci bölümü metin kısmından oluşmaktadır. Metin, Mestap projesi kapsamında Mehmet Fatih KÖKSAL tarafından düzenlenen, 8 sütundan oluşan tablo üzerinde verilmiştir. Sütunlar sırasıyla; sayfa/varak numarası, şairin mahlası, matla' beyti, makta' beyti, nazım şekli/birimi, nazım türü, vezin ve açıklamalar kısımlarından oluşmaktadır.

İlk olarak incelediğimiz eser 06 Mil Yz A 2519 numaralı mecmuadır. 06 Mil Yz A 2519 numaralı şiir mecmuası, Ankara Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu'nda "Mecmu'a-i eş'âr" ismiyle kayıtlıdır. Eser iki bölümde halinde olup birinci kısımda muaşşer, müsebba, müsemmen, tahmis, terci-i bend, tesdis nazım şekilleri ile yazılmış şiirler yer almaktadır. İkinci bölümde ise gazellerin bulunmaktadır. Bu bölümde 'Emrî Divanı' başlığı ile Emrî'den 24 gazel ve 'Hayalî Divanı' başlığı ile Hayalî'den 10 gazel vardır.



Ayrıca Ca'fer, Muhibbî ve Merdümî'den birer gazel bulunmaktadır. Mecmuada şiiirlerin matla ve makta beyitleri okunmuş ve bu beyitler transkribe edilerek MESTAP tablosuna aktarılmıştır.

İkinci olarak incelediğimiz 06 Mil Yz A 1998 numaralı eser ise Ankara Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu'nda "Mecmu'a-i eş'âr" ismiyle kayıtlıdır. Mecmuada 15. ve 18. yüzyıllar arasında yaşamış şairlerden seçilmiş şiiirler yer almaktadır. Gazel, kaside, terkiib-i bend, terci-i bend, matla, müfret, şarkı, semai, koşma, lugaz ve muammaların bulunduğu mecmuada herhangi bir tertip hususiyeti bulunmamaktadır. Mecmuada şiiirlerin matla ve makta beyitleri okunmuş ve bu beyitler transkribe edilerek MESTAP tablosuna aktarılmıştır.

Yüksek Lisans öğrenimimi bitirmem noktasında emeğini eksik etmeyen, çok değerli vaktini hiçbir zaman esirgemeyen, hatalarımı özveriyle düzelten danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Fatih KOYUNCU'ya, gerek lisans gerek lisansüstü eğitim hayatım boyunca kıymetli bilgilerinden istifade ettiğim her daim yolumu aydınlatan kıymetli hocam M. Fatih KÖKSAL'a, yüksek lisans eğitimimi tamamlamam konusunda beni teşvik eden, tezimle ilgili kaynaklara ulaşmamda bütün ilgisiyle yanımda olan değerli hocam Doç. Dr. Ahmet DOĞAN'a, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi çatısı altında bulunan ve her ihtiyaç duyduğumda bana kapılarını açan değerli hocalarıma, varlıklarıyla bana güç veren eşim Yasin ADIR'a, kızlarım Raziye Berra ve Nihan Sare'ye, oğlum Ahmet Baybars'a ve beni her zaman destekleyen aileme minnet ve şükran borçlu olduğumu ifade etmek isterim.

## İÇİNDEKİLER

|                          |     |
|--------------------------|-----|
| KABUL VE ONAY.....       | i   |
| BİLDİRİM.....            | ii  |
| ÖZET.....                | iii |
| ABSTRACT.....            | iv  |
| ÖN SÖZ.....              | v   |
| İÇİNDEKİLER.....         | vii |
| TABLolar LİSTESİ.....    | ix  |
| KISALTMALAR LİSTESİ..... | x   |
| GİRİŞ.....               | 1   |

### I. BÖLÜM

#### 06 MİL YZ 2519 ve 06 MİL YZ A 1998 NUMARALI MECMUALARIN TANITILMASI

|   |           |
|---|-----------|
| <b>1.1. 06 Mil Yz A 2519 NUMARALI MECMUANIN TANITIMI.....</b>                             | <b>5</b>  |
| 1. 1. 1. Nüsha Tavsifi.....   | 5         |
| 1.1.2. Tertip Hususiyetleri.....  | 9         |
| 1.1.3. Mecmuada Şiiri Bulunan Şairler ve Şiirlerinin Nazım Şekillerine Göre Dağılımı..... | 10        |
| 1.1.4. Mecmuada Şiiri Bulunan Şairlerin Yaşadıkları Yüzyıllara Göre Dağılımı.....         | 12        |
| 1.1.5. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Nazım Şekillerine Göre Dağılımı.....                    | 13        |
| 1.1. 6. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Vezinlere Göre Dağılımı.....                           | 14        |
| 1.1.7. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Nazım Şekillerine Göre Buldukları Sayfa Numaraları..... | 15        |
| <b>1.2. 06 Mil Yz A 1998 NUMARALI MECMUANIN TANITIMI.....</b>                             | <b>16</b> |
| 1.2. 1. Nüsha Tavsifi.....  | 16        |
| 1.2.2. Tertip Hususiyetleri.....  | 17        |
| 1.2.3. Mecmuada Şiiri Bulunan Şairler ve Şiirlerinin Nazım Şekillerine Göre Dağılımı..... | 18        |
| 1.2. 4. Mecmuada Şiiri Bulunan Şairlerin Yaşadıkları Yüzyıllara Göre Dağılımı.....        | 21        |
| 1.2. 5. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Nazım Şekillerine Göre Dağılımı.....                   | 22        |
| 1.2. 6. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Vezinlere Göre Dağılımı.....                           | 23        |

|  |    |
|--|----|
| 1.2.7. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Nazım Şekillerine Göre Buldukları Sayfa Numaraları ..... | 24 |
|--|----|

## II. BÖLÜM

|  |            |
|--|------------|
| <b>MECMUANIN TRANSKRİPSİYONLU METNİ VE MESTAP'A GÖRE DÖKÜMÜ</b>      |            |
| <b>2.1. METNİN KURULUŞUNDA İZLENEN YÖNTEM .....</b>                  | <b>25</b>  |
| <b>2.2. 06 Mil Yz A 2519 NUMARALI MECMUANIN MESTAP'A GÖRE DÖKÜMÜ</b> | <b>27</b>  |
| <b>2.3. 06 Mil Yz A 1998 NUMARALI MECMUANIN MESTAP'A GÖRE DÖKÜMÜ</b> | <b>51</b>  |
| <b>SONUÇ .....</b>   | <b>114</b> |
| <b>KAYNAKÇA.....</b>   | <b>115</b> |
| <b>ÖZ GEÇMİŞ .....</b>   | <b>119</b> |



## TABLÖLAR LİSTESİ

|  |    |
|--|----|
| <b>Tablo 1.1.</b> Şairler ve şiirlerinin nazım şekillerine göre dağılımı. .... | 11 |
| <b>Tablo 1.2.</b> Şairlerin yaşadıkları yüzyıllara göre dağılımı .....         | 12 |
| <b>Tablo 1.3.</b> Şiirlerin nazım şekillerine göre dağılımı .....              | 13 |
| <b>Tablo 1.4.</b> Aruz vezinlerinin kullanım sıklığına göre dağılımı.....      | 14 |
| <b>Tablo 2.1.</b> Şairler ve şiirlerinin nazım şekillerine göre dağılımı ..... | 21 |
| <b>Tablo 2.2.</b> Şairlerin yaşadıkları yüzyıllara göre dağılımı.....          | 22 |
| <b>Tablo 2.3.</b> Şiirlerin nazım şekillerine göre dağılımı .....              | 23 |
| <b>Tablo 2.4.</b> Aruz vezinlerinin kullanım sıklığına göre dağılımı.....      | 24 |

## KISALTMALAR LİSTESİ

Bu çalışmada kullanılmış kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.<sup>1</sup>

| <b>Kısaltmalar</b> | <b>Açıklama</b>                        |
|--------------------|--|
| <b>bk.</b>         | Bakınız                                |
| <b>C</b>           | Cilt                                   |
| <b>çev.</b>        | Çeviren                                |
| <b>D</b>           | Divan                                  |
| <b>drl.</b>        | Derleyen                               |
| <b>ed.</b>         | Editör                                 |
| <b>haz.</b>        | Hazırlayan                             |
| <b>M</b>           | Mecmua                                 |
| <b>MESTAP</b>      | Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi |
| <b>mm.</b>         | Milimetre                              |
| <b>no.</b>         | Numara                                 |
| <b>s.</b>          | Sayfa                                  |
| <b>S</b>           | Sayı                                   |
| <b>stn.</b>        | Sütun                                  |
| <b>T.C.</b>        | Türkiye Cumhuriyeti                    |
| <b>TDK</b>         | Türk Dil Kurumu                        |
| <b>vb.</b>         | Ve benzeri                             |

---

<sup>1</sup>Kısaltmalarda TDK kısaltmalar dizini esas alınmıştır.

## GİRİŞ

### ŞİİR MECMUALARININ ÖNEMİ VE MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİ “MESTAP”

Mecmua; “dağınık şeyleri bir araya getirmek, derlemek anlamındaki “cem” (toplama, bir araya getirme) masdarından türeyen ve sözlükte “cem olunmuş, toplanmış, bir araya getirilmiş şey, top, tüm” (Devellioğlu, 2013: 689) manasına gelen, aynı veya farklı türden seçilmiş çeşitli hacimlerdeki metinlerin ve risalelerin bir araya getirilmesiyle oluşturulan eserlerin ortak adıdır. Diğer bir tanım ile mecmua;“farklı kişilere ait metinlerin/metin parçalarının bir araya getirildiği eserler bütünü” (Köksal, 2012: 83) olarak tarif edilir.

Edebî bir terim olarak ise mecmua, umumiyetle bir ya da daha fazla yazar ve şaire ait hacim ve şekilleri değişebilen dinî, din dışı mensur yahut manzum metinlere denilmektedir. Mecmua kelimesinin yanı sıra mecâmî‘, mecma‘, câmi‘ gibi aynı kökten türemiş olan sözcükler de Osmanlı Türkçesinde kullanılmıştır (Uzun, 2003: 265).

Mecmua derleme kültürü İslam öncesi Arap edebiyatında ortaya çıkmaya başlamıştır. Arap kültüründe şiir, büyük bir değere sahiptir. Farklı şekillerde derlenen şiirler gelecek nesillere aktarılmıştır. Divanların yanı sıra Arap şiirlerinin toplandığı bir diğer önemli eserler de şiir mecmualarıdır. Bunlardan en meşhuru şerhli veya şerhsiz yedi kasideden oluşan mecmualar hâlindeki *el-Mu‘allakat*’tır. İslâm kültüründe ise mecmua, Hz. Muhammed’in hadislerinin yazılmaya başlanmasıyla ortaya çıkmıştır. Bazı sahâbîler Hz. Peygamber’den duyduklarını mecmua tertip etme biçimine yakın bir şekilde seçerek değerlendirerek bir araya getirince sahife, cüz, kitap gibi isimler altında ilk toplamalar oluşmuştur. Bu tür eserlerin en çok bilinenlerden biri ise, *Hemmam b. Münebbih’in Sahifesi* adıyla Türkçeye çevrilen mecmuadır (Uzun, 2003: 265-268). Hadisleri içeren mecmuaların sayısı giderek artmıştır.

Herhangi bir nazım türü veya nazım şekli birliği/müşterekliği aranmaksızın derlenmiş manzum metinlerden oluşan toplamalara şiir mecmuası denilmektedir. Bu eserler, kütüphanelerde “Şiir Mecmuası” adı altında kayıtlı olabileceği gibi genellikle “Mecmu‘a-i eş‘âr veya Mecmu‘atü’l- eş‘âr” olarak kayıtlıdır. XIX. yüzyıl sonları veya XX. asrın başlarında, bir defterde toplanmış şiirlerin kütüphanelerde “şiir defteri” olarak kaydedildiği de görülür (Köksal, 2012; 411-431).

Bilhassa Anadolu sahasında ilk örneklerine XV. yüzyılın başlarında rastlanan şiir mecmuaları; beğenilen, tanzîr edilen manzumeleri, çeşitli sebeplerle divanlara alınmamış şiirleri de barındırması yönüyle son derece önemli kaynaklardır. Bu kaynaklar vasıtasıyla kendi devrinde öne çıkan şiirleri tespit etmek ve devrin edebî yapısı hakkında çıkarımda bulunmak mümkündür. Mecmualar XVI. yüzyıldan başlayarak farklı şairlerin, çeşitli türlerdeki eserlerini bir araya getiren defterler şeklinde düzenlenmeye başlanmıştır. XVII. yüzyılda dönemin edebî çevresinin etkisiyle mecmualar sayıca fazlalaşmaya başlamıştır. XIX. yüzyıldan sonrada süregelen mecmua geleneği, edebiyat tarihine büyük katkıları olduğundan değerini sürekli muhafaza etmektedir (Şenödeyici-Akdağ, 2016: 368).

Şiir mecmualarının çoğunda ferağ/ ketebe/ istinsah kaydı bulunmaz. Bunun nedeni tertip eden kişinin 'kişisel zevkleri' doğrultusunda mecmuayı derlemesidir. Bu nedenle mecmuaların derlendiği tarihin bilinmesi de mümkün olmayabilir. Ancak mecmuada bulunan şairlerin yaşadıkları yüzyıla ve mecmuaların fizikî durumuna bakılarak istinsah tarihi hakkında bir tahminde bulunmak mümkündür.<sup>2</sup>

“Mecmualarda bir araya getirilen metinlerin çoğunlukla benzer ya da ortak tarafları vardır. Bu eserler arasında çoğunlukla konu yakınlığı bulunmakla birlikte, esas müştereklik kısmen hacimsiz eserler derlemesi oluşudur. Bununla birlikte hacimli eserlerin toplanmasından oluşan mücessem mecmualar da yok değildir. Aynı konudaki metinlerin toplandığı mecmualar, içerikleriyle anılmaktadır” (Köksal, 2012: 83).

Mecmuaları özellikle de ise şiir mecmualarını değerli kılan temel unsurları şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Kaynaklarda adı geçmeyen, unutulmuş şairlerin şiirlerine mecmualarda rastlamak mümkündür. Aynı şekilde bilinen şairlerin bilinmeyen/divanlarında bulunmayan şiirlerine rastlamak da mümkündür.
2. Mecmualar vasıtasıyla divanı bulunmayan bir şairin, mecmualardaki şiirleri toplanarak divanları oluşturulabilir (Aydemir, 2007: 127).
3. Şairlerin divanlarındaki şiirlerinin farklı şekillerine (fazla veya eksik beyitler, nüsha farkları vs) mecmualarda rastlanabilir.
4. Mecmualar arasında bilinmeyen, varlığı bilindiği hâlde nüshası tespit edilemeyen eserlerle karşılaşılabılır.

---

2 Ayrıntılı bilgi için bkz. Yaşar Aydemir, “Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler”, Turkish Studies/Türkoloji Araştırmaları 2(3), 2007, 122-137.

5. Bilinmeyen veya kullanılmayan nazım şekilleri, bilinen nazım şekillerinin örneği görülmemiş kafiye tipleri, farklı bend yapıları; yeni türler, edebiyatımızda kullanımına rastlanmamış aruz kalıpları, görsel şiirler vb. örnekler de mecmualarda bulunabilir.
6. Mecmualar, -bir kısmı kendisi de şair olan- şiir sever kişiler tarafından tertip edilen eserlerdir. Derleyeni belli olan mecmualarda şahsın/şairin şiir zevkinin yanında dönemin genel beğeniyle de alakalı önemli ipuçları verecektir.
7. Hemen her mecmuanın boş kalmış sayfalarında, yazılı sayfaların derkenarlarında, vikaye ve fevaid yapraklarında çeşitli dualar, otlarla ilaç yapım tarifleri, tılsım, vefk, reml, tefe''ül gibi bazı gizli ilimler, havas denilen bazı itikadlara dair notlar, tarih kıt'aları, müstakil matla ve müfredler bulunur. Bütün bunlar edebiyat araştırmacıları kadar sosyoloji, tarih, antropoloji, dinler tarihi, halkbilim gibi farklı bilim dallarının alanına giren çok önemli bilgilerdir(Köksal, 2012: 88-91).

Mecmualar ve mecmuaların kendi aralarında tasnif edilmesi konusunda çok sayıda çalışma vardır. Âgâh Sırrı Levend mecmuaları dört bölüme ayırmıştır. Bunlar;

- I. Nazire mecmuaları,
- II. Meraklılarca toplanmış, birer antoloji niteliğinde seçme şiirler mecmuaları,
- III. Türü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar,
- IV. Tanınmış kişilerce hazırlanmış, birçok yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmualar (Levend, 2008: 166-167).

Yapılan bir başka çalışmada ise Günay Kut mecmuaları;

- I. Nazire mecmuaları,
- II. Seçme şiir mecmuaları (Mecmua-i eş'ar, mecmua-i devavin)
- III. Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya gelmesi ile oluşan mecmualar (Mecmua-i edviye, mecmua-i ed'iye, mecmua-i tevarih, mecmua-i muammeyat, mecmua-i münşe'at, mecmuatü'r-resail gibi),
- IV. Karışık mecmualar,
- V. Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmualar.

(Kut 1986: 170) şeklinde beş sınıfta toplamıştır.



Çalışmamız açısından önem taşıyan sınıflandırmalardan birini de Mehmet Gürbüz yapmıştır. Gürbüz, şiir mecmualarını kendi içerisinde şu şekilde tasnif etmiştir:

- I. Şiirlerin şekil özelliklerine göre oluşturulan şiir mecmûaları
- II. Şiirlerin konularına göre oluşturulan (tematik) şiir mecmûaları
- III. Nazire mecmûaları
- IV. Şairlerin aidiyeti/mensubiyeti esasına göre hazırlanan mecmûalar
- V. Bir mensubiyet ilişkisi gözetmeksizin belirli şairlerin divanlarını/şiirlerini bir araya getirmeyi amaçlayan mecmualar (Gürbüz, 2012: 108-112).

Bugüne kadar yapılan edebiyat araştırmalarında şiir mecmuaları, çoğunlukla tanıtım, içerdiği bilgi, makaleye konu edilmesi, divan yahut karşılaştırmalı metin neşirlerinde nüsha olarak kullanma, bilinmeyen şairleri, manzumeleri açığa çıkarma ve kimi şairlerin divanlarında bulunmayan manzumelerini tespit etmede, içerdiği şair ve manzumelerle devrinin edebî zevkini yansıtması gibi konularda ele alınarak değerlendirilmişlerdir (Tanyıldız, 2012: 225). Mestap projesi ile mecmualar tasnif edilerek yapılan çalışmalar Türk edebiyatı tarihi açısından önem arz edecektir.

MESTAP projesi çerçevesinde eski/yazma eser kütüphanelerimizde sayı itibarıyla en çok bulunan, ancak üzerine çok az çalışma yapılan şiir mecmualarımızın lisansüstü -özellikle de yüksek lisans- tezleri şeklinde çalışılması öngörülmüştür. Proje düşünüldüğü gibi yürürse kısa bir süre içerisinde Türkiye kütüphanelerindeki bütün şiir mecmualarının ve cönklerin dökümü elimizde olacaktır. Proje sonunda tez çalışmalarından elde edilen tablolar bir bir araya getirilecektir.

MESTAP projesi tamamlandığında yüzlerce hatta binlerce mecmuanın tasnifinden müteşekkil bir “bilgi bankası” oluşturulacaktır. Bu bilgi bankasında toplanan bilgi hazinesi ise edebiyat tarihimizdeki boşlukların dolmasını sağlayacak çalışmalara imkân verecek, yapılacak incelemelere ve değerlendirmelere hız kazandıracaktır. Normal şartlarda ayları hatta yılları bulan bazı çalışmaların süresi kısılacak, araştırmacılara ciddi mânâda vakit tasarrufu sağlayacaktır. Oluşturulacak “bilgi bankası” ileride yapılacak çalışmaların aynı zamanda sistematik bir şekilde yapılmasını da sağlayacaktır.

## I. BÖLÜM

### 06 MİL YZ 2519 ve 06 MİL YZ A 1998 NUMARALI MECMUALARIN TANITILMASI

#### 1.1. 06 Mil Yz A 2519 NUMARALI MECMUANIN TANITIMI

##### 1.1.1. Nüsha Tavsifi<sup>3</sup>

**Kütüphane:** Ankara Milli Kütüphane

**Koleksiyon:** Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu

**Kayıt Numarası:** 06 Mil Yz A 2519

**Mürettib:** -

**Mecmua Adı:** Şiir Mecmuası

**Dili:** Türkçe

**Cilt Sayısı:** 1

**Telif ve İstinsah Tarihi:** -

**Yaprak Sayısı:** 49

**Ölçüsü:**185x120-100x71 mm.

**Satır:** 13

**Sütun:** 2

**Hattın Cinsi:**Harekeli Nesih

**Cilt:**Zencirekli vişne çürüğü meşin cilt.

**Kâğıt:**Akkase

**Kütüphaneye Geldiği Yer ve Geliş Tarihi:** Bağış, 1974

**Baş:** Yine  alem demi bah r oldı

Her  araf t ze sebz r oldı

---

<sup>3</sup> Nüsha tavsifinde, mecmuanın kayıtlı bulunduğu 06 Mil Yz A 2519 Milli Kütüphane Yazmaları Koleksiyonu'nda verilen bilgilerden istifade edilmiştir.

**Son:** Muhibbî sırr-ı ışkı itme izhâr

Sağın Manşürveş berdâri derler

**Açıklamalar:** 06 Mil Yz A 2519 numaralı şiir mecmuası, Ankara Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu'nda 'Mecmu'a-i eş'âr' ismiyle kayıtlıdır. Eser iki bölüme ayrılmıştır. Birinci bölümde muaşşer, muhammes, müsebba, müseddes, müsemmen, tahmis, terci-i bend ve tesdis nazım şekilleri ile yazılmış şiirler yer almaktadır. İkinci bölüm ise gazellerin bulunduğu bölümdür. Bu bölümde 'Emrî Divanı' başlığı ile Emrî'den 26 gazel ve 'Hayalî Divanı' başlığı ile Hayalî'den 10 gazel vardır. Ayrıca Ca'fer, Abdî, Muhibbî, Merdümî'den birer gazel bulunmaktadır.

Mecmuada bulunan şairlere bakıldığı zaman yazmanın, XVI. yüzyılda yaşamış şairlerin şiirlerden derlenerek oluşturulduğu söylenebilir. 36 şair ve 82 şiirin olduğu mecmua toplam 49 varaktan oluşmaktadır. İçerdiği şair kadrosundan dolayı daha çok XVI. yüzyıla ait bir mecmua olduğu anlaşılmaktadır. Bundan dolayı bu yazma nüshanın 16. asırdan sonra kaleme alındığı kesindir.

Mecmuanın ön iç yüzü ve arka iç yüzü ebru desenlidir. Mecmuanın 1b-2a sayfalarında bulunan mihrabiyesi çiçek motiflidir. İlk bakışta çok düzenli, okunaklı, temiz bir harekeli nesih ve düzenli bir sayfa yapısı ile dikkat çeken bu mecmuanın sayfalarındaki çeşitli motif tezeyinatı özenli bir elden çıktığı izlenimini uyandırmaktadır. Sayfalar bizim yazmalarımızda örneğine çok fazla rastlanmayan her varağında farklı olmak üzere çeşitli çiçek ve tavus kuşu desenlerine sahiptir. Şiirler cetvellerle ayrılmış olup ilk sayfadaki cetveller yaldızlıdır. Diğer sayfalardaki cetveller ise mavi mürekkep ile çizilmiştir. Zahriye sayfalarında çeşitli hat meşklere, -muhtemelen- alacak verecek hesapları, bazı isimler (Yusuf Ağa, Mehmet Usta vb.), bazı günlerde okunacak duaların hangi hastalığa iyi geleceği hakkında kısa bir metin parçası ve temellük kaydı vardır. Bu kayda göre eser 'İbrahim Efendi' tarafından alınmıştır. İstinsah tarihi ya da müstensih hakkında bilgi bulunmayan mecmuanın 1b sayfasında 'Abdullah Öztemiz- Gemlik' yazılıdır. Yine bu sayfada Milli Kütüphane mührü vardır. Ayrıca son sayfada yer alan bilgiye göre mecmua, Milli Kütüphane tarafından 18 Ocak 1974 yılında 125 tl'ye alınmıştır.

Açık kahverengi ve yer yer sarı akkase kağıt kullanılan mecmuada, şiirler siyah mürekkepli kalem ile yazılmıştır. Şiir başlıklarında ise koyu renk siyah mürekkep kullanılmıştır. Sayfalarında rutubetten ve mürekkep akmalarından kaynaklanan hafif

lekelerin bulunduğu mecmuayagenel olarak bakıldığında ise yazmanın iyi muhafaza edildiği söylenebilir.

Mecmualar edebiyat tarihimizin aydınlatılmasında bize önemli bilgiler verebilir. Örneğin kaynaklarda adı geçmeyen, unutulmuş şairlerin şiirlerine mecmualarda rastlamak mümkündür. Tasnifini yaptığımız mecmuada bulunan Suâlî mahlaslı şair ve şairin şiirleri, tanıttığımız mecmua ve diğer bazı mecmualar ve cönkler ışığında ilim alemine tanıtılmıştır. Mecmuamızda Suâlî'ye ait 3 adet şiir bulunmaktadır. Bunlardan ikisi müsemmen, biri müsebbadır.

Suâlî hakkında Eski Türk edebiyatının biyografik kaynaklarında herhangi bir bilgi yer almamaktadır. Genellikle 15. ve 16. asır şairlerinin şiirlerini ihtiva eden mecmua ve cönklerde şiirlerine rastlandığı için onun 15. veya 16. yüzyılda yaşamış olabileceği tahminini yürütmek mümkündür. Elimizde var olan şiirlerinin nazım şekillerinden hareketle onun bir divan şairi olduğu sonucu çıkabilir.<sup>4</sup>

Mecmua incelemesi yaparken oldukça ihtiyatlı şekilde hareket edilmelidir. İncelediğimiz mecmuada 12a sayfasından başlayarak 22b sayfasına kadar nazım şekli bilgisi eksikliğinden kaynaklanan başlık hataları yapılmıştır. Özellikle bazı kelimelerin mahlas gibi okunması nedeniyle 'beşleme, beşli hale getirme' şeklinde tanımlanan tahmis nazım şekli ile müseddes nazım şekli karıştırılmıştır. Tahmisin şekil özelliği gereği son bentte tahmisi yazan şairin mahlası vardır. Bu bend gazelin makta beyti olduğu için gazeli yazan şairinde mahlası vardır. Yani son bentte iki mahlas vardır. Mecmuanın derleyicisi bu özelliklere bakarak diğer şiirlerde de aynı özelliği aramış ve iki mahlaslı olduğunu düşündüğü şiirlere 'tahmis' demiştir. Ancak bu şiirlerin birçoğu farklı nazım şekillerindedir. 18b sayfası ile 38b sayfası arasında ise iki şair ismi yazılmış orta kısım ise boş bırakılmıştır. Başlık hataları ve kimi başlıklardaki mürekkep farklılıkları, mecmuanın farklı kişilerce ele alındığı ve başlıkların daha sonradan yazıldığı kanaati uyandırmaktadır. Önce başlık hataları ve doğru şekilleridaha sonra ise mürettibi başlıklar konusunda hataya düşüren bir şiir örneği aşağıda verilmiştir.

---

<sup>4</sup>Ayrıntılı bilgi için bk. Suat Donuk, "Bilinmeyen Bir Şair: Su'âlî ve Şiirleri", Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 8/9 Summer 2013, s. 1223-1249.

| Sayfa No | Başlıkların Mecmuadaki Hali | Başlıkların Doğru Yazılışları |
|----------|-----------------------------|-------------------------------|
| 12a      | Hayâlî Tahmis-i Su'âlî      | Müsebba-yı Suâlî              |
| 14b      | Suâlî Tahmis-i Bâkî         | Müsemmen-i Suâlî              |
| 15b      | Fevrî Tahmis-i Mehcûr       | Müsebba-yı Fevrî              |
| 16b      | Gamî Tahmis-i Sırrî         | Müsemme-i Gamî                |
| 17b      | Cemâlî Tahmis-i Emrî        | Müsemmen-i Emrî               |
| 18b      | Zâfî.....Fevrî              | Müsebba-yı Fevrî              |
| 20b      | Şem'î Tahmis-i Hâkî         | Müsemmen-i Şem'î              |
| 22b      | Şem'î Tahmis-i Çeşmî        | Müseddes-i Çeşmî              |
| 23b      | Penâhî Tahmis-i Mu'îdî      | Penâhî Tesdis-i Mu'îdî        |
| 24b      | Şemsî Tahmis-i Fevrî        | Şemsî Testis-i Fevrî          |
| 25a      | Salâhî .....Mu'îdî          | Müseddes-i Mu'îdî             |
| 26a      | Şemsî .....Haletî           | Müsemmen-i Şemsî              |
| 27b      | Sadrî.....Yakûtî            | Müseddes-i Sadrî              |
| 29b      | Şem'î Tahmis-i Kıyâsî       | Müseddes-i Kıyâsî             |
| 30a      | Gedâî .....Esâsî            | Müseddes-i Esâsî              |
| 31b      | Rahmî.....Vâdî              | Müseddes-i Rahmî              |
| 36b      | Şem'î.....Fennî             | Şem'î Tahmis-i Fevrî          |
| 37b      | Remzî.....Ca'ferî           | Remzî Tahmis-i Ca'ferî        |
| 38b      | Ahmedî.....Hayretî          | Ahmedî Tahmis-i Hayretî       |

Mürettibi hataya düşüren bir şiir örneği şöyledir:

Kâmetüñ bâlâdur ey servüm miyânuñdur vasať  
Şafha-i güldür ' izâruñ leblerüñ müşgîn nuķať  
Levh-i dilden yuyamaz haťtuñ eger olursa şať  
La' lüñ üzre yazdı Kevser süresin güyâ galať  
Kim kıazıtdı *ey cemâli mushafum* şafhañda hať  
Kânına ' ışķ ehlinüñ la'lüñ getürdi çünki hať  
Bir gün ola **Emrî** için diyeler ey sebz-hať

### Bir haþı sebzũn ğam-ile ol ğubâr olmuş-durur

Yukarıda matla beytini verdiğimiz şiirin mecmuadaki başlığı ‘Cemâlî Tahmis-i Emrî’dir. şiirin şekil özelliklerine baktığımız zaman bu şiirin ‘tahmis’ değil ‘müsemmen olduğu görölmektedir. Son bentte şairin ‘ ey cemâlî musafum...’ şeklindeki hitabı ‘Cemâlî’ mahlası olarak düşünölmüş ve başlık bu şekilde yazılmıştır.

Bu başlıklar mürettib tarafından yazılmış olabileceği gibi mecmua tertib edildikten sonra temellüğe geöen kişi tarafından da yazılmış olabilir. Bu durum sadece bizim tahminimiz dahilindedir.

#### 1.1.2. Tertip Hususiyetleri

Mürettibin mecmuayı hangi saiklerle tertip ettiğine ilişkin kesin bilgilere ulaşılamamakla beraber XVI. yüzyılda yaşamış şairlerin şiirleri derlenerek mecmuanın oluşturulduğu söylenebilir.

Mecmuanın 1b sayfasından itibaren muaşşer, muhammes, müsebba, müseddes, müsemmen, tahmis, terci-i bend ve tesdis nazım şekilleri ile yazılmış şiirler yer almaktadır. Bu nazım şekiller arasında tam olarak bir tertip düzeni bulunmamakla beraber 1b-6a numaralı iki terkib-i bend, 20a-23b, 25a-35a sayfaları arasında 16 müseddes, 35-37b numaralı sayfalarda 4 tahmis ve 23b-24b numaralı sayfalarda 2 testis arka arkaya yazılmıştır. 40a sayfasından başlayarak ise ‘Emrî Divanı’ ve ‘Hayâlî Divanı’ başlıklı gazeller bölümüne geöilmiştir. Bu bölümde Emrî’den 26, Hayâlî’den 10, Ca‘fer, Abdî, Muhibbî, Merdümü’den birer gazel bulunmaktadır. Gazeller arasında herhangi bir vezin ya da uyak sırası gözetilmemiştir.

### 1.1.3. Mecmuada Şiiri Bulunan Şairler ve Şiirlerinin Nazım Şekillerine Göre Dağılımı

Mecmuada 36 şaire ait 82 manzume yer almaktadır. Tabloda 35 şaire ait 81 ve şairi belli olmayan 1 manzumenin nazım şekilleri belirtilmiş ve karşılıklarına da bu nazım şekillerinin mecmuada buldukları sayfa numaraları yazılmıştır.

| Sıra No | Yaşadığı Yüzyıl | Mahlas  | Nazım Şekli  | Şiir Sayısı       |
|---------|-----------------|---------|--------------|-------------------|
| 1       | 16. yy          | Abdî    | Gazel        | 1(49a)            |
| 2       | 16. yy          | Ahmedî  | Tahmis       | 1 (38b)           |
| 3       | 16.yy           | Ca'fer  | Gazel        | 1 (49a)           |
| 4       | 17.yy           | Çeşmî   | Müseddes     | 1 (22b)           |
| 5       | 16.yy           | Emrî    | Müsemmen     | 1 (17b)           |
|         |                 |         | Gazel        | 26 (40a-45b, 47b) |
| 6       | ?               | Esâsî   | Müseddes     | 1(30a)            |
| 7       | 17.yy           | Fennî   | Tahmis       | 1 (36a)           |
| 8       | 17.yy           | Fevrî   | Müsebbâ      | 2 (15b, 18b)      |
|         |                 |         | Müseddes     | 1 (18b)           |
|         |                 |         | Testis       | 1 (24b)           |
| 9       | 16.yy           | Gamî    | Müsemmen     | 1 (16b)           |
| 10      | 16.yy           | Gazâlî  | Terci-i bend | 1 (6a)            |
| 11      | 16.yy           | Hayâlî  | Gazel        | 10 (46a-47b)      |
| 12      | 16.yy           | Hayretî | Gazel        | 1 (19b)           |
| 13      | 16.yy           | Hitâbî  | Tahmis       | 1 (38a)           |
| 14      | 16.yy           | Hüsrev  | Muaşşer      | 1(9a)             |
| 15      | 16.yy           | Kıyasî  | Müseddes     | 1( 29b)           |

|    |       |         |              |              |
|----|-------|---------|--------------|--------------|
| 16 | 16.yy | Meşrebî | Müseddes     | 1 (31a)      |
| 17 | 16.yy | Merdümî | Gazel        | 1 (49b)      |
| 18 | 16.yy | Mu'îdî  | Müseddes     | 1 (25a)      |
| 19 | 16.yy | Muhıbbî | Muaşşer      | 1 (8b)       |
|    |       |         | Müseddes     | 1 (33a)      |
|    |       |         | Gazel        | 1 (49b)      |
| 20 | 16.yy | Mustafa | Muaşşer      | 1 (6b)       |
| 21 | 16.yy | Penâhî  | Tesdis       | 1 (24b)      |
| 22 | 16.yy | Rahimî  | Müseddes     | 1 (28b)      |
| 23 | 16.yy | Rahmî   | Tahmis       | 1 (10a)      |
|    |       |         | Muhammes     | 1 ( 37b)     |
|    |       |         | Müseddes     | 1 (31b)      |
| 24 | 16.yy | Remzî   | Tahmis       | 4 (37b)      |
| 25 | 16.yy | Rıf'âtî | Muaşşer      | 1 (7b)       |
| 26 | 16.yy | Sadrî   | Müseddes     | 1 (27b)      |
| 27 | 16.yy | Salikî  | Müseddes     | 1 (26b)      |
| 28 | 16.yy | Su'âlî  | Müsemmen     | 2 (11a, 14b) |
|    |       |         | Müsebbba     | 1(12a)       |
|    |       |         | Müseddes     | 1 (35a)      |
| 29 | 16.yy | Şem'î   | Müseddes     | 1 (20a)      |
| 30 | 16.yy | Şemsî   | Müseddes     | 1 (26a)      |
| 31 | 16.yy | Şevkî   | Müsebbba     | 1 (14a)      |
| 32 | 16.yy | Ulûmî   | Müseddes     | 1 (34a)      |
| 33 | 16.yy | Yahya   | Müseddes     | 1 (32b)      |
| 34 | 16.yy | Yetimî  | Tahmis       | 1 (35b)      |
| 35 | 16.yy | Zâtî    | Terci-i bend | 1 (1b)       |



|    |   |   |         |         |
|----|---|---|---------|---------|
| 36 | ? | ? | Müsebba | 1 (13a) |
|----|---|---|---------|---------|

**Tablo 1.1.** Şairler ve şiirlerinin nazım şekillerine göre dağılımı.

#### 1.1.4. Mecmuada Şiiri Bulunan Şairlerin Yaşadıkları Yüzyllara Göre Dağılımı

Mecmuada toplam 36 şair yer almakla birlikte bu 36 şairden 2'sinin yaşadığı yüzyıl tespit edilememiştir. Ağırlıklı olarak 16. yüzyılda yaşamış olan şairlerin şiirlerinin yer aldığı mecmuada; 16. ve 17. yüzyılda hayat süren şairler mevcuttur. Şairlerin yaşadıkları yüzyıllar ile ilgili bilgiler umumiyetle Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü<sup>5</sup>'nden elde edilmiştir.

Mecmuada, adına kaynaklarda rastlanmayan 1 şair bulunmaktadır. Bu şair Esâsî'dir. 36 şairin 34'ünün yaşadığı yüzyıl tespit edilebilmiş olup bu şairler ve yaşadıkları yüzyılların dağılımı tablo ile aşağıda gösterilmiştir.

| Yüzyıl                            | Şair Sayısı   |
|-----------------------------------|---|
| 16. yy                            | 31 (Abdî, Ahmedî, Caf'ar, Emrî, Gâmî, Gazâlî, Hayâlî, Hayretî, Hitâbî, Hüsrev, Kıyâsî, Meşrebî, Merdümü, Mu'idî, Mustafa, Penâhî, Rahmî, Rahimî, Rıf'âtî, Sadrî, Salikî, Su'âlî, Şem'î, Şemsî, Ulûmî, Yahya, Yetimî, Zâtî.) |
| 17. yy                            | 3( Çeşmî, Fennî, Fevrî)   |
| Yaşadığı yüzyıl tespit edilemeyen | 2 ( Esâsî, ? )  |

**Tablo 1.2.** Şairlerin yaşadıkları yüzyıla göre dağılımları

<sup>5</sup><http://www.turkedebiyat isimlersozlugu.com/> (Erişim Tarihi: 10. 08. 2019).

### 1.1.5. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Nazım Şekillerine Göre Dağılımı

82 manzumenin yer aldığını belirttiğimiz mecmuada, 9 farklı nazım şekliyle kaleme alınmış manzume vardır. Kullanılan nazım şekilleri ve manzume sayıları tablo ile aşağıda gösterilmiştir.

| Sayı | Nazım Şekli   | Şiir Sayısı |
|------|---------------|-------------|
| 1    | Gazel         | 40          |
| 2    | Müseddes      | 17          |
| 3    | Müsemmen      | 4           |
| 4    | Müsebba       | 6           |
| 5    | Muaşşer       | 4           |
| 6    | Muhammes      | 1           |
| 7    | Tahmis        | 6           |
| 8    | Testis        | 2           |
| 9    | Terkib-i bend | 2           |

**Tablo 1.3.**Şiirlerin nazım şekillerine göre dağılımı.

### 1.1.6. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Vezinlere Göre Dağılımı

82 şiirin yer aldığı mecmuada bütün şiirler aruz vezni ile yazılmıştır. Mecmuada yer alan şiirlerde 9 farklı kalıp kullanılmış olup bu kalıpların kullanım sıklığı tablo ile aşağıda gösterilmiştir.

| Sıra | Kullanılan Aruz Kalıpları                 | Sayı |
|------|---|------|
| 1    | fa‘ilâtün/fâ‘ilâtün/fâ‘ilâtün/fâ‘ilün     | 48   |
| 2    | mefâ‘ilün/mefâ‘ilün/mefâ‘ilün/mefâ‘ilün   | 8    |
| 3    | mefâ‘ilün/mefâ‘ilün/fe‘ûlün               | 1    |
| 4    | fa‘ilâtün/me fâ i lün/fâ‘ilün             | 3    |
| 5    | fe‘ilâtün/fe‘ilâtün/fe‘ilâtün/fe‘ilün     | 3    |
| 6    | mef‘ûlü/fâ‘ilâtü/mefâ‘ilü/fâ‘ilün         | 3    |
| 7    | fe‘ilâtün/fe‘ilâtün /fe‘ilün              | 3    |
| 8    | mef û lü/me fâ i lün/mef û lü/me fâ i lün | 1    |
| 9    | mefâ‘ilün/fe‘ilâtün/mefâ‘ilün/fe‘ilün     | 1    |

**Tablo1.4.** Aruz vezinlerinin kullanım sıklığına göre dağılımı.

### **1.1.7. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Nazım Şekillerine Göre Buldukları Sayfa Numaraları**

Mecmuada; 40 gazel, 17 müseddes, 6 müsebba, 4 müsemmen, 4 muaşşer, 6 tahmis, 2 terci'-i bend, 2 testis, 1 muhammes olmak üzere toplam 82 şiir bulunmaktadır. Bu nazım şekillerinin bulunduğu varak numaraları şöyledir:

Gazel: 40a-45b, 46a-47b, 49b.

Muhammes: 31b.

Muaşşer : 6a, 7b, 9a.

Müsebba:12a, 14a, 22a, 33a.

Müseddes: 20a-23b, 25a-35a.

Müsemmen: 11a, 16b,17b.

Tahmis:10a, 35-37b.

Terci-i bend: 1b-4a.

Tesdis:23b-2

## 1.2. 06 Mil Yz A 1998 NUMARALI MECMUANIN TANITIMI

### 1.2. 1. Nüsha Tavsifi<sup>6</sup>

**Kütüphane:** Ankara Milli Kütüphane

**Koleksiyon:** Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu

**Kayıt Numarası:** 06 Mil Yz A 1998

**Mürettib:** -

**Mecmua Adı:** Mecmu'a-i Eş'âr

**Dili:** Türkçe

**Cilt Sayısı:** 1

**Telif ve İstinsah Tarihi:** -

**Yaprak Sayısı:** 88

**Ölçüsü:** 190x120 mm.

**Satır:** Muhtelif

**Sütun:** Muhtelif

**Hattın Cinsi:** Talik

**Cilt:** Meşin cilt üzeri bez kaplı cilt.

**Kâğıt:** Arma filigranlı

**Kütüphaneye Geldiği Yer ve Geliş Tarihi:** Bağış, 1972

**Baş:** Gördüğü demde kapulur gönlümüz esmer güzel

Bulmadayın hicr ü elem dil verürüz her güzel

**Son:** Kimlersünüz deyü sorarsañ Ubeydîyâ

Küşe-be-küşe beklük ider lâ-mekândur

---

<sup>6</sup> Nüsha tavsifinde, mecmuanın kayıtlı bulunduğu 06 Mil Yz A 1998 Milli Kütüphane Yazmaları Koleksiyonu'nda verilen bilgilerden istifade edilmiştir.

**Açıklamalar:**06 Mil Yz A 1998 numaralı şiir mecmuası, Ankara Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu'nda 'Mecmu'a-i eş'âr' ismiyle kayıtlıdır. XV. ve XVIII. yüzyıllar arasında yaşamış şairlerin şiirlerinin bulunduğu bu yazma toplam 88varaktan oluşmaktadır. Mecmuada en çok XVI. ve XVII. yüzyılda yaşamış şairlerin şiirleri yer almaktadır.

Kağıt rengi bazı sayfalarda sarı ve açık kahve tonları arasında değişmektedir. Bu eserdeharekesiz tâlik yazı stili kullanılmıştır. Şiirler siyah mürekkeple, dikey ve yatay olarak yazılmıştır. Varaklardaki beyit sayısı değişmektedir. Sayfalardaki şiirlerin bazı yerleri mürekkep lekesi olduğundan okunamamıştır. Şiirlerin şairleri ve nazım şekilleri başlıklar halinde şiire başlamadan evvel belirtilmiştir. Ancak birçok matla ve müfretin şairi belli değildir. Yazılan şiirler nazire ise belirtilmiştir. Bazı şiirlerde kim için yazılmışsa o da başlıkta belirtilmiştir. Buna karşılık bazı başlıklardaki şair isimleri ve nazım şekli bilgileri yanlıştır. Örneğin 6a varağındaki bir şiirin başlığında kurşun kalemle 'Tayyar'yazılıdır. Ancak şiir Nef'i'ye ait bir kasidedir. Mecmuaya 6 beyiti alınan kaside divanda 82 beyittir.

Mecmuaya alınan şiirlerin bazılarında beyit ve bent sayıları farklıdır. Örneğin Bağdatlı Ruhî'den 4 bent olarak yazmaya alınan terci-i bend, divanda 17 benttir. Yine birçok gazelin beyit sayıları divanlarda bulunan beyit sayılardan eksiktir.

Derleyicinin kimliğine dair mecmuada herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Şiirler üzerindeki başlık ve harf hatalarının çokluğu nedeniyle ehil bir müstensih olmadığı kanaatine varmak mümkündür.

### **1.2.2. Tertip Hususiyetleri**

Mecmu; gazel, kaside, terci'-i bend, terki-i bend, murabba, müseddes, müstezad, tahmis, rubai, kıt'a, nazm, koşma, ilahî, semâî ve şarkı gibi nazım şekilleri ile muamma, lugaz, matla ve müfredlerden müteşekkildir. Mecmuada şiirler kafiyesine, redifine, şekline, türüne ya da veznine göre sıralanmadığı gibi aynı şairlerin farklı nazım şekillerindeki şiirlerinin ard arda gelmesi gibi bir düzen de söz konusu değildir. Ancak bazı şairlerin gazelleri arka arkaya yazılmıştır. Örneğin 49b-56b varakları arasında Bâkî'den 42 gazelsıralanmıştır.

Mecmuada 76şairden 476şiir vardır. Eser 1b sayfasında Levendî'nin gazeli ile başlar. Gazelden sonra 17b sayfasına kadar çok sayıda matla ve müfred yer almaktadır. 18a sayfasından başlayarak diğer nazım şekillerine ait şiirler sıralanmıştır. 79b-80a varaklarında ise muamma ve lugazlar bulunmaktadır. Bu mecmuada yer verilen şairlerin şiirleri, bu

şairlerin yer aldığı varaklar ve nazım şekilleri bir tablo halinde aşağıda verilmiştir. Aşağıda da görüldüğü mecmuada en çok Bâkî'nin gazelleri ve daha sonra sırasıyla Sabî, Nefî, Nâbî, Fuzûlî ve Ulvî'nin gazelleri yer almaktadır. İncelediğimiz kısımda adı geçen şairlerin hazırlanan divanları ve şiirleri tarafımızdan incelenmiştir. Şairlerin yaşadıkları yüzyıllar tespit edilmiş ve tablo halinde sunulmuştur. Taradığımız kaynaklarda Acîb, Bârî ve Müşîr adlı şairlere ait bilgi bulunamamıştır. Ayrıca şairleri belli olmayan şiirler de bu mecmuada yer almaktadır.

### 1.2.3. Mecmuada Şiiri Bulunan Şairler ve Şiirlerinin Nazım Şekillerine Göre Dağılımı

Mecmuada 76 şaire ait 315 manzume yer almaktadır. Bununla birlikte şairi belli olmayan 165 manzume bulunmaktadır. 315 manzumenin nazım şekilleri belirtilmiş ve karşılıklarına da bu nazım şekillerinin mecmuada buldukları sayfa numaraları yazılmıştır.

| Sıra No | Yaşadığı Yüzyıl | Mahlas        | Nazım Şekli   | Şiir Sayısı                                     |
|---------|-----------------|---------------|---------------|---|
| 1       | ?               | Acîb          | Gazel         | 1(8b)   |
| 2       | ?               | Ahmed         | Gazel         | 1(74a)  |
| 3       | 17.yy           | Âlî           | Gazel         | 3 (31a-74a)                                     |
|         |                 |               | Tahmis        | 1(33a)  |
| 4       | 17.yy           | Arîf          | Gazel         | 1 (49a)   |
| 5       | 17.yy           | Aşık Ömer     | Şarkı         | 4(79a-79b)                                      |
|         |                 |               | Müstezad      | 1 ( 3b)   |
| 6       | 16.yy           | Bağdatlı Ruhî | Gazel         | 2 (24a,26a)                                     |
|         |                 |               | Terkib-i bend | 1 (82a)   |
| 7       | 16.yy           | Bâkî          | Gazel         | 70(31b,36b-37b, 43a,58a, 60b-64a, 71b, 75a-75b) |
| 8       | ?               | Bârî          | Gazel         | 1 ( 82b)  |
| 9       | 16. yy          | Behîştî       | Gazel         | 1 (75a)   |
| 10      | 16.yy           | Celîlî        | Gazel         | 1 (85a)   |
| 11      | ?               | Celâl         |               | (79b)   |

|    |        |                                     |               |                           |
|----|--------|-------------------------------------|---------------|---------------------------|
| 12 | 16.yy  | Emrî                                | Gazel         | 6 (84a-84b)               |
| 13 | 16.yy  | Esîrî Mehmet<br>Efendi<br>(Çorlulu) |               | (79b)                     |
| 14 | 18.yy  | Fâiz                                | Gazel         | 1 (9a)                    |
| 15 | 16. yy | Fazlî                               | Gazel         | 1 (35a)                   |
| 16 | 16.yy  | Fehîm                               | Gazel         | 1( 19b)                   |
| 17 | 16.yy  | Fevrî                               | Gazel         | 1 (34b)                   |
| 18 | 18.yy  | Feyyaz                              | Gazel         | 1 (57a)                   |
| 19 | 16.yy  | Figânî                              | Gazel         | 7 (63a, 71a-<br>72b,73b)  |
| 20 | 17.yy  | Fuzûlî                              | Gazel         | 14 (43b-46b)              |
| 21 | 17.yy  | Güftî                               | Terci'-i bend | 1 (72b)                   |
| 22 | 17. yy | Haletî                              | Gazel         | 3(35b-36a)                |
| 23 | ?      | Hasan                               | Gazel         | 1(15a)                    |
| 24 | 18.yy  | Hatem                               | Gazel         | 5 (13a, 23a, 25a-<br>25b) |
|    |        |                                     | Şarkı         | 1 (13a)                   |
| 25 | 16.yy  | Hayâlî                              | Gazel         | 2(33b-34a)                |
| 26 | ?      | Hayrî                               | Gazel         | 1 (74b)                   |
| 27 | ?      | Hüdayî                              | Gazel         | 2 (47a, 47a)              |
|    |        |                                     | Müseddes      | 1 (80a)                   |
| 28 | 15. yy | Hümâmî                              |               | 1                         |
| 29 | 15.yy  | Kabûlî                              | Gazel         | 1(31b)                    |
| 30 | 18.yy  | Kâmî                                | Gazel         | 1(49a)                    |
| 31 | ?      | Kemâl                               |               | (79b)                     |
| 32 | ?      | Kerîmî                              | İlahî         | 1(2a)                     |
|    |        |                                     | Semaî         | 1 (83b)                   |
|    |        |                                     | Gazel         | 1(15b)                    |
| 33 | 17.yy  | Lafzî                               | Gazel         | 1 (74b)                   |
| 34 | 17.yy  | Levendî                             | Gazel         | 2(1b,2b)                  |



|    |        |         |                    |                                 |
|----|--------|---------|--------------------|---------------------------------|
| 35 | ?      | Mesdî   | Kit'a              | 1 (14a)                         |
| 36 | 16.yy  | Meşâmî  | Gazel              | 1 (15b)                         |
| 37 | 16.yy  | Muhibbî |                    | (79b)                           |
| 38 | 16.yy  | Muhîfî  | Gazel              | 1 (15a)                         |
| 39 | 18.yy  | Münîf   | Gazel              | 1 (71a)                         |
| 40 | ?      | Müşîr   | Gazel              | 1 (18b)                         |
| 41 | 17.yy  | Nâbî    | Matla <sup>c</sup> | 1 (17b)                         |
|    |        |         | Gazel              | 18(6b, 19b, 21a-23a, 38b-39a)   |
| 42 | 15.yy  | Necâtî  | Gazel              | 1 (15b)                         |
| 43 | 18.yy  | Nedîm   | Kit'a              | 1 (3b)                          |
|    |        |         | Gazel              | 9(16b, 31b, 32a, 32b, 36b, 76a) |
| 44 | 17. yy | Nef'î   | Gazel              | 20 (13b, 26b-31b,70a,85a)       |
|    |        |         | Kasîde             | 3 (6a, 66a, 68a)                |
| 45 | 18.yy  | Nesîb   | Gazel              | 3 (18a, 20a)                    |
| 46 | 17.yy  | Nesîm   | Gazel              | 1 (19b)                         |
| 47 | 16.yy  | Nev'î   | Gazel              | 1 (13b)                         |
| 48 | 17.yy  | Nizamî  | Gazel              | 1 (34b)                         |
| 49 | 18.yy  | Ragîb   | Gazel              | 1 (19b)                         |
| 50 | 16.yy  | Rahmî   | Gazel              | 8(21a, 59b, 61a, 61b, 62a)      |
| 51 | 17.yy  | Ramî    | Gazel              | 2 (4a, 35a)                     |
| 52 | ?      | Rasîh   | Gazel              | 1 (3b)                          |
| 53 | ?      | Raşîd   | Gazel              | 1 (14a)                         |
| 54 | 18.yy  | Ratîb   | Gazel              | 3 (19a, 20b)                    |
| 55 | ?      | Razî    | Kit'â              | 1 (17b)                         |
| 56 | 18.yy  | Ref'î   | Gazel              | 1 (71b)                         |
| 57 | 16.yy  | Revânî  | Gazel              | 1 (34a)                         |
| 58 | ?      | Rüşdî   | Gazel              | 1 (2b)                          |

|    |        |               |        |  |
|----|--------|---------------|--------|--|
| 59 | 16.yy  | Sa'î          | Gazel  | 1 (74b)                                  |
| 60 | 17.yy  | Sabî          | Gazel  | 27(12b, 17a, 18b, 39a-43a, 47b-48a, 49b) |
| 61 | 16.yy  | Sabûhî        | Gazel  | 3 (33a,35b)                              |
| 62 | ?      | Sabrî         | Müfred | 1 (14b)                                  |
| 63 | ?      | Salîm         | Müfred | 1 (8a)                                   |
| 64 | 18.yy  | Şehrî         | Gazel  | 1 (17b)                                  |
| 65 | ?      | Şem'î         | Gazel  | 1 (9b)                                   |
| 66 | 17.yy  | Sırrî         | Gazel  | 1 (72a)                                  |
| 67 | ?      | Suzî-i İzmirî | Gazel  | 4 (15a,70b,71a)                          |
| 68 | 17.yy  | Talîb         | Gazel  | 1 (49b)                                  |
| 69 | 16.yy  | Ubeydî        | Gazel  | 5 (62a-62b, 85a)                         |
| 70 | 16.yy  | Ulvî          | Gazel  | 13 (57b-59b, 60a,60b)                    |
| 71 | ?      | Vâhdî         | Gazel  | 1(77a)                                   |
| 72 | 17.yy  | Vecdî         | Gazel  | 1 (16b)                                  |
| 73 | 17. yy | Vehbî         | Matla  | 1 (14b)                                  |
| 74 | 17.yy  | Veysî         | Gazel  | 1 (33b)                                  |
| 75 | 16.yy  | Yahya         | Gazel  | 3 (24b, 38a)                             |
| 76 | 16.yy  | Zâtî          | Gazel  | 4 ( 83a, 83b)                            |

**Tablo 2.1.**Mecmuada bulunan şairler ve şiirleri

#### 1.2.4. Mecmuada Şiiri Bulunan Şairlerin Yaşadıkları Yüzyıllara Göre Dağılımı

Mecmuada toplam 76 şair yer almakla birlikte bu 76 şairden 20'sinin yaşadığı yüzyıl tespit edilememiştir. 20 şairin 17'sinin ismi Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü'nde beşten fazladır. Bu nedenle şairlerin yaşadığı yüzyıl tespit edilememiştir. 3 şaire ait kayıt bulunamamıştır. Yazmada ağırlıklı olarak 16. ve 17. yüzyılda hayat süren şairler mevcuttur. Şairlerin yaşadıkları yüzyıllar ile ilgili bilgiler umumiyetle Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü<sup>7</sup>'nden elde edilmiştir.

<sup>7</sup><http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com/> (Erişim Tarihi: 15. 08. 2019).

| Yüzyıl                            | Şair Sayısı  |
|-----------------------------------|--|
| 15. yy                            | 3 (Hümâmî, Kabûlî, Necatî.)  |
| 16. yy                            | 23(Bâkî, Bağdatlı Ruhî, Behîştî, Celîlî, Emrî, Esîrî, Fazlî, Fehîm,Fevrî, Figânî, Hayâlî, Meşâmî, Muhibbî, Muhîtî, Nev'î, Rahmî, Revânî, Sa'î, Sabûhî, Ubeydî, Ulvî, Yahya, Zâtî.) |
| 17. yy                            | 19 (Âlî, Arîfî, Aşık Ömer, Fuzûlî, Güftî, Haletî, Lafzî, Levendî, Nâbî, Nef'î, Nesîm, Nizamî, Ramî, Sabîr, Sırrî, Talîb, Vecdî, Vehbî, Veysî.)                                     |
| 18. yy                            | 11( Fa'îz, Feyyaz, Hatem, Kâmî, Münîf, Nedîm, Nesîb, Ragîb, Ratîb, Ref'î, Şehrî.)  |
| Yaşadığı yüzyıl tespit edilemeyen | 20(Acîb, Bârî, Ahmed, Celâl, Hasan, Hayrî, Hüdâyî, Kemâl, Kerîmî, Mesdî, Müşîr, Rasîh, Raşîd, Râzî, Rüşdî, Sabrî, Salîm, Sûzî, Şem'î, Vahdî.)                                      |

**Tablo 2.2.**Şairlerin yaşadıkları yüzyıllara göre dağılımı.

### 1.2. 5. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Nazım Şekillerine Göre Dağılımı

455 manzumenin yer aldığını belirttiğimiz mecmuada, 16 farklı nazım şekliyle kaleme alınmış manzume vardır. Ayrıca 17 muamma ve 8 lugaz bulunmaktadır. Muamma ve lugazlar tabloya dahil edilmemiştir. Kullanılan nazım şekilleri ve manzume sayıları tablo ile aşağıda gösterilmiştir.

| Sayı | Nazım Şekli   | Şiir Sayısı |
|------|---------------|-------------|
| 1    | Gazel         | 275         |
| 2    | Matla         | 83          |
| 3    | Müfret        | 62          |
| 4    | Kıt'a         | 10          |
| 5    | Kaside        | 6           |
| 6    | Şarkı         | 5           |
| 7    | Nazm          | 4           |
| 8    | Terkîb-i bend | 2           |
| 9    | Tercî-i bend  | 1           |
| 10   | Murabba       | 4           |
| 11   | Müstezad      | 1           |
| 12   | Müseddes      | 1           |
| 13   | Muhammes      | 1           |

|    |        |   |
|----|--------|---|
| 14 | İlahî  | 1 |
| 15 | Semâî  | 1 |
| 16 | Koşma  | 1 |
| 17 | Tahmis | 1 |

**Tablo 2.3.**Şiirlerin nazım şekillerine göre dağılımı

### 1.3.6. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Vezinlere Göre Dağılımı

82 şiirin yer aldığı mecmuada bütün şiirler aruz vezni ile yazılmıştır. Mecmuada yer alan şiirlerde 9 farklı kalıp kullanılmış olup bu kalıpların kullanım sıklığı tablo ile aşağıda gösterilmiştir. En fazla rağbet gören kalıbın bahr-i remel (fa‘ilâtün / fâ‘ilâtün/ fâ‘ilâtün/ fâ‘ilün) olduğu görülmektedir.

| Sıra | Kullanılan Aruz Kalıpları                       | Sayı |
|------|---|------|
| 1    | fa‘ilâtün/fâ‘ilâtün/fâ‘ilâtün/fâ‘ilün           | 90   |
| 2    | mefâ‘ilün/mefâ‘ilün/mefâ‘ilün/mefâ‘ilün         | 108  |
| 3    | fe‘ilâtün/fe‘ilâtün/fe‘ilâtün/fe‘ilün           | 95   |
| 4    | mef‘ülü/mefâ‘ilü/mefâ‘ilü/fe‘ülün               | 39   |
| 5    | mef‘ülü/fâ‘ilâtü/mefâ‘ilü/fâ‘ilün               | 66   |
| 6    | mefâ‘ilün/mefâ‘ilün/fe‘ülün                     | 2    |
| 7    | fa‘ilâtün/fâ‘ilâtün/fâ‘ilün                     | 3    |
| 8    | müstef‘ilün/müstef‘ilün/müstef‘ilün/müstef‘ilün | 1    |
| 10   | fe‘ilâtün/mefâ‘ilün/fe‘ilün                     | 5    |
| 11   | mefâ‘ilün/fe‘ilâtün/mefâ‘ilün/fe‘ilün           | 6    |
| 12   | mef‘ülü/mefâ‘ilün                               | 1    |
| 13   | fe‘ilâtün/fe‘ilâtün/fe‘ilün                     | 6    |
| 14   | mef‘ülü/fâ‘ilâtü/ mef‘ülü/fâ‘ilatü              | 3    |
| 15   | fâilâtün/mefâilün/fâilâtün/mefâilün             | 1    |
| 16   | fa‘ilâtün/mefâilün/fâ‘ilün                      | 1    |
| 17   | mef‘ülü/mefâ‘ilü/feülün                         | 1    |

**Tablo 2.4.** Aruz vezinlerinin kullanım sıklığına göre dağılımı.

### **1.2.7. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Nazım Şekillerine Göre Buldukları Sayfa Numaraları**

Mecmuada; 275gazel, 1 ilahî, 6 kaside, 10 kıt'a, 4 murabba, 1 muhammes, 1 müseddes, 1 müstezad, 4 nazım, 1 terci'-i bend, 2 terkib-i bend, 1 semaî, 1 tahmis, 1 koşma, 5 şarkı ayrıca 7 lugaz, 83 matla, 18 muamma, 62 müfret olmak üzere toplam 476şiir bulunmaktadır. Bu nazım şekillerinin bulunduğu numaraları şöyledir:

Gazel: 1b, 2b, 3b, 4a, 6b, 8b, 9a, 9a, 12b, 13a, 13b, 14a, 15a, 15a, 15b, 15b, 15b, 16b, 16b, 17a, 17b, 17b, 18a, 18b, 18b, 19a, 19b, 19b, 19b, 19b, 20a, 20b, 21a, 21a, 23a, 23a, 24a, 24b, 25a, 25b, 26b, 26b-31b, 31b, 31b, 32a, 32b, 33b, 34a, 34b, 35a, 35a, 35b, 35b, 36a, 36b, 36b-37b, 38b, 38b, 39a, 39a, 43a, 43a, 43b-46b, 47b-46b, 49a, 49b, 49b, 57a, 57b, 58a, 59b, 59b, 60a, 60b, 60b, 61a, 61b, 62a, 62a, 62b, 63a, 64a, 70a, 70b, 71a, 71a, 71b, 71b, 72a, 72b, 73b, 74b, 74b, 74b, 75a, 75a, 75b, 83a, 83b, 84a, 84b, 85a, 85a, 85a.

İlahî: 2a

Kaside: 6a, 66a, 68a

Kıta: 3b, 17b

Müseddes: 80a

Müstezad: 3b

Terkib-i bend: 82a

Terci-i bend: 72b

Semaî: 83b

Şarkı: 79a-79b

## II. BÖLÜM

### MECMUANIN TRANSKRİPSİYONLU METNİ VE MESTAP'A GÖRE DÖKÜMÜ

#### 2.1. METNİN KURULUŞUNDA İZLENEN YÖNTEM

1. Metin 8 sütundan oluşan MESTAP tablosu üzerine yazılmıştır. Her bir satır bir şiire ayrılmak üzere sütunlar sırayla: sayfa numarası, şairin mahlası, matla beyiti (musammat ise ilk bend, rubai ise tamamı), makta beyti (musammat ise son bend), nazım şekli /birimi, nazım türü, vezin, açıklamalar şeklindedir.

2. Metinde şiirlerin sıralanmasında mecmuadaki sıraya uyulmuştur.

3. Şiirlerin her birine mecmuadaki sıra esas alınarak sıra numarası verilmiştir.

4. Mecmuada yer alan şiirlerin beyit, bend sayısı divanda ya da o şiirin bulunduğu başka bir kaynakta farklılık gösteriyorsa eksik veya fazla beyitler, bendler dipnotta gösterilmiştir.

5. Mecmuada başlığı olan şiirler açıklamalar bölümünde belirtilmiştir. Ayrıca şairlerin mahlasları koyu harflerle yazılmıştır.

6. Mecmuada yer alan şairlerin yayımlanmış olan divanları, yahut farklı kaynaklar; mecmuadaki metin ile karşılaştırıldı. Divanlarda veya farklı kaynaklarda yer alan şiirlerdeki farklılıklar dipnotta gösterilmiştir.

7. Metinde köşeli ayraç içerisindeki ibareler, eklemeler için kullanılmıştır. Ayrıca mecmuada okunamayan veya bir kısmı yırtık olan şiirler yay ayraç içerisine beş nokta (.....) şeklinde gösterildi. Divanda ya da o şiirin bulunduğu farklı bir kaynakta okunamayan kısım okunmuş ise aparatta gösterildi. Okunan ancak emin olunamayan veya anlam konusunda tereddütlerimiz olan kelimelerin yanına parantez içerisinde “ ? ” konulmuştur. Aynı şekilde şairi tesbit edilemeyen şiirlerin mahlas yerlerine “ ? ” işareti konulmuştur.

8. Şeddeli kelimelerin asli şekilleriyle okunup okunmamasında şiirin vezni göz önünde tutulmuştur.

9. Mecmua bulunan düzlük yuvarlaklık uyumu metine aynen aktarılmıştır.

10. Şiirlerde bulunan vezin kusurları dipnotta belirtilmiştir.

11. Vezinle ilgili durumlarda M. Fatih Köksal'ın "Metin Neşrinde Vezinle İlgili Problemler, Bazı Tespit ve Teklifler" (Köksal, 2012: 63-81) makalesindeki önerilere uyulmaya çalışılmıştır.

12. Metin tespitinde birlik sağlamak amacıyla Arapça veya Farsça kelime yahut tamlamaların yazımı konusunda İsmail Ünver'in "Çevri Yazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler" (Ünver, 2008:1-46) makalesindeki tekliflere uyulmaya dikkat edilmiştir. Dipnotlarda divandan yapılan alıntılarda ise kelimeler şairin divanında olduğu gibi yazılmıştır.

13. Metinde yer alan Arapça şiirler olduğu gibi metne aktarılmıştır.

14. Açıklamalar kısmında mecmua ile ilgili özel durumlar belirtilmiştir.

15. Metin tespitinde aşağıdaki transkripsiyon sistemi esas alınmıştır:

| Küçük Harf | Büyük Harf | Simge |
|------------|------------|-------|
| É          | É          | ء     |
| ā          | Ā          | أ     |
| Ā          | Æ          | ث     |
| Ḥ          | Ḥ          | ح     |
| Ḥ          | Ḥ          | خ     |
| Ẓ          | Ẓ          | ذ     |
| Ã          | Ä          | ص     |
| ḏ , ž      | Ḑ , Ž      | ض     |
| Ṭ          | Ṭ          | ط     |
| Ẓ          | Ẓ          | ظ     |
| È          | È          | ع     |
| ā          | Ā          | غ     |
| Ḷ          | Ḷ          | ق     |
| Ñ          | -          | ك     |
| ū , ō      | V, Ū       | و     |
| y , ī      | Y, Ī       | ی     |

## 2.2. 06 Mii Yz A 2519 NUMARALI MECMUANIN MESTAP'A GÖRE DÖKÜMÜ



Yer Nu.: 06 Mil Yz A 2519

| Yp. mu. | Mahlas | Matla' beyti / bendi  | Makta' beyti / bendi   | Nazım şekli / birimi | Nazım türü | Vezin            | Açıklamalar                            |
|---------|--------|---|--|----------------------|------------|------------------|--|
| 1b-4a   | Zâti   | Yine ' âlem dem-i bahâr oldu<br>Her taraf taze sebze-zâr oldu<br>Başladı her şükûfe güftâra<br>Rahmet âşâr-ı âşikâr oldu<br>Lâle olsa ' acéb mi gâşiye-dâr<br>Devlet atına gül süvar oldu<br>Çözeliden benefşe gîsüsün<br>Sünbülün zülfi târûmâr oldu<br>Nicesi bülbül itmesün feryâd<br>Ânocenün hemnişini hâr oldu<br>Cür ' a zerrîn kâdehden içdi meger<br>Nergisün gözleri hûmâr oldu<br>Yâd-ı kâmeri ile dürrü hebâ<br>Bâgda bülbülün hezâr oldu<br>Bu cihân kimseye degil bâkî<br>İçelüm tolu şu şun sâkî | Bir bahâr iste kim hâzânsız ola<br>Gülü hoş-büy gülîstânsız ola<br>Çemeninün tarâveti ebedî<br>Sebzesi taze büstânsız ola<br>Hâmîd it ol pâdişâhe kim <b>Zâti</b><br>Vâşfa şîgmaya dâsitânsız ola<br>Beñzer ol bâğa bir dem ansız ola<br>Lâlesiz gülîstüz ergüvânsız ola<br>Cümle ' âlem vücûd-ı cûdîdür<br>Çâre mi var durur kim ansız ola<br>Olmaya bir nefes cihânsız ola<br>Ebedî ol iki cihânsızola<br>Hemâ eşyâ müsebbihîdür anuñ<br>Ger revânı ola revânsız ola<br>Bu cihân kimseye degil bâkî<br>İçelüm tolu şu şun sâkî | Terci-i bend/7 bend  |            | ..-/-.- /<br>..- |  |
| 4a-6a   | Gazâlî | Ma ' rifet güllerin hüveydâ kıl<br>Yine dil bülbülünü şeydâ kıl<br>Tuñi-i cânâ göster âyine   | Anladuñ n'oldı çün Ceme encâm<br>'Iyşa âğâz idüp ele al câm  | Terkib-i bend/5 bend |            | ..-/-.- /<br>..- | Matla<br>9beyit,<br>maktâ 10<br>beyit. |

|       |         |  |  |                      |                     |  |
|-------|---------|--|--|----------------------|---------------------|--|
|       |         | <p>Anı bir şüret ile gūyā kıl<br/> Cehlden kurtulup ‘ulūm-ile<br/> Gönlüni mürde iken ihyā kıl<br/> Tālibe olur ahiretde hicāb<br/> Hele sen bāri terk-i dünyā kıl<br/> Olma efsurde pür-ħarāret olup<br/> Āteş-i ‘ışk-ile yanup yaqıl<br/> Cüşagel derd-ile hūruş eyle<br/> Katre iken öziñi deryā kıl<br/> Gözünü yumup iki ‘ālemden<br/> Özüñi bir nażar temāşā kıl<br/> Mest olup bāde-i muħabbet-ile<br/> Cāni medhūş ‘āklı şeydā kıl<br/> Olup esrār-ı ‘ışk-ile ħayrān<br/> Eyle rindāne ‘ālemi seyrān</p> | <p>İçmeyince şafā-baĥşī<sup>8</sup><br/> Zā’ıl olmaz küdüret-i eyyām<br/> Ruĥ-ı zülfiñ ħamını tuymayalūm<br/> Bizi mest eyle sākī şubĥ u şām<br/> Vaşla ır gör birāderi dā’im<br/> Her gün olur delüyc çün bayrām<br/> <b>Ķo Ġazāli</b> kirişme-i ġazabı<br/> Virme ol şive-y-ile nazma nizam<br/> Yeter it şim-berler evsāfin<br/> Puĥtesin sözlerüñ gerekmez ħām<br/> Söyle bir söz daĥi gelmez āsā<br/> İşidenler diyeler işte kelim-āsā<br/> Ehl-i derd olmak istersen eger<br/> ‘İşk meyħānesinde derd-āşām<br/> Başka bir pādīşāh olup sende<br/> Olma şöyle esir-i neng ü nām<br/> Olup esrār-ı ‘ışk ile ħayrān<br/> Eyle rindāne ‘ālemi seyrān</p> |                      |                     |  |
| 6a-7b | Mustafa | <p>Çünkü alur iş bu tāt u taĥtı devr-i ruzgar<br/> Terk idüp bu raĥt u baĥtı bir nemend kıl iĥtiyār<br/> Besleme şol cismi kim anı yiyer mür u mār<br/> Ġirre olma devr-i dūna kim degüldür ber-ķārār<br/> Nice merdüm ķan-ile boyandı iş bu lalezār</p>   | <p>Çünkü eşcārüñ ķabasın ķapdı peyk-i bī-direng<br/> Ķırdı ezħarüñ çerisin itmeden bir laħza ceng<br/> Yine mātēm hil’atin giydi bu arz-ı lāle-reng<br/> Müşe dönmüşdür ecel dāmında biñ peleng<br/> Nice altun tāt urnan başlarüñ yaşduĥı seng</p>  | Mu’aşşer<br>/ 4 bend | ---/---<br>/---/--- |  |

<sup>8</sup> Bu mısra da vezin aksamaktadır.

|       |          |   |  |                       |                    |
|-------|----------|---|--|-----------------------|--------------------|
| 7b-8b | Rıf' atı | Nice biñ Һaşretlü yatur nice biñ bñn tãc-dãr<br>Toludur feryãd u vãh u zãr-ile dãr u diyãr<br>‘Ăkïbet bildüñ bunı kim saña Һılmaз pãyidãr<br>Cehd Һıl senden ki dñnyãda Һala bir yãdigãr<br>Baña dirseñ devr elinden oldı ‘ aklum tãrumãr<br>Saltanat tahtuna mağrur olmağıl ey tãc-dãr<br>Aflas[u] dïbayı terk it bir ‘ abã Һıl ihtiyãr<br>Mülk-i dñnyãdan güzër Һıldı Cem ü İsfendiyãr<br>Eylediler dãr-ı dñnyãda nice Dãrãyı dãr<br>Çün merdüm-ile cihãn bãğï olupdur lãle-zãr<br>Һak-ile yeksãn olupdur nice serv ü gül-‘ izãr<br>Һıl Һãzer mazlumunñ aҺından ki çarҺ-ıkine-vãr<br>İntikãm alduğda tapuñdan düşersin Һür u zãr<br>Zulum-ile virãn olupdur nice biñ dãr u diyãr<br>Aç başiret gözini al bu cihãndan ‘ itibãr | Sen duruҺursın benim olsun deyü terk-i fireng<br>Hey ne gãfilsin ki gelmez yãduña tãbüt u teng<br>Қалмаşam Һayrãn vãleyemiyedin afyon u beng<br>Belki saña işi Һılmaз <b>Mustafa</b> bu nãm u neng<br>Rãh-ı ‘ işk içinde cehd it cümlesin eyle nişãr<br>ÇarҺ elinden nice serverler zebün olmuşdurur<br>Dïdelerden dökülen her demde Һün olmuşdurur<br>Ăsiyãb-ı çarҺ kim gerdün-ı dñn olmuşdurur<br>Düşen adem içine gendüm-veş un olmuşdurur<br>Varduğunca derdümünñ birisi on olmuşdurur<br>Derd-i ğam çekmekte ğüñlüm zü-fünün<br>olmuşdurur<br>Gerçi kim Ferhãd’ a ğöñlüm Bïstün<br>olmuşdurur.<br>Vãdi-ı ğamda aña dil rahmetün olmuşdurur.<br>Қãfdan ‘ ankã düşüp baҺr içre on olmuşdurur<br>Ğãfil olma <b>Rıf’ atı</b> dñnyã degüldür ber-Һarãr | Mu’ aşşer<br>/ 4 bent | Başlık<br>Rıf’ atı |
| 8b-9a | Muħibbi  | İrişüp bãd-ı Һazãn zerd oldı şãhra hep bugün<br>Gör ne reng oynadı bãğ-ı rãğa bu dñnyã bugün<br>Şararup şoldı cihãnda Һalmadı Һazrã bugün<br>İ‘ tibãr olur açup ‘ ibret gözün dãnã bugün<br>Miskin bülbülde zãğ olmuşdurur ğüyã bugün<br>Şan kıyãmet kopdı ezhãr oldı nã-peydã bugün<br>Gör Һara toprağa dönmüşdür gül-i Һamrã bugün<br>Göz yumup nergis cihãndan oldı nã-bınã bugün  | Ey olan müstağrak-ı baҺr-ı emel Һayrãn u deng<br>‘ Ăkïbet yutşa gerek seni eceldür bir neheng<br>Aflas-ı dïbã ğiyersin ey birãder reng reng<br>Añ añ kim pister-i bãlinün olur nãr-ı seng<br>Şür-veş çengãl urur cãnuña mevt-i nize ceng<br>Olur iseñ yazıda ger bebr ü ger ber-ter peleng<br>Pul uzak yoқdur azıқ merkeb dahi mebhür u<br>leng  | Mu’ aşşer<br>/ 3 bent |                    |

|             |        |   |  |  |                          |   |                  |
|-------------|--------|---|--|--|--------------------------|---|------------------|
| 9a<br>10a   | Hüsrev | Raht verdi leşker-i serd eyledi yağma bugün<br>Girdi bülbülden neşât kaldı pür-endüh derd bugün   | Cilveler eyler ‘izârũnda bu zülf-i ‘anberĩn<br>Şanasın fâvũşdur yâ şeh-per-i rûh el-âman<br>Kũyũnuñ her köşesidür ravza-i ħuld-ı berĩn<br>Ĥāk-ı pâyım tũtiyâ eyler gözine ħür-i ‘in<br>Şerbetine la‘linũñ dil teşnedür mâ‘-i mu‘ĩn<br>Bũy-ı zũlfũnden mu‘aĥardur zamânile zemĩn<br>Bir büt-i ħurşid-ıtal‘at dil-rubâsın meh-cebĩn<br>Ĥaddũni kim görse eydür yâ semen der yâ semĩn<br>Gülşen-i hüsnũñ görüp dil-bülbüli güya hemĩn<br>Ey gül-i belġig-leĥâfet şad-hezârân âferĩn | Bilmezem menzil âlâ mı yaĥala mı yolda deng<br>‘Âĥıl iseñ göç yarağm ħıl Muĥibbĩ bĩ-direng<br>Çün bilürsin menzil-i dũnyâ degũldür ber-ĥarâr | Mu‘aşşer<br>/4 bend      | ---/---<br>/---/---   | Başlık<br>Hüsrev |
| 10a-<br>11a | Rahmĩ  | Cihân ġarĥ olupdur dide-i eşk-i revânũndan<br>Felekler nĩl-reng olmuşdurur dũd-ı duĥânũndan<br>Melkler bâl ü per yaĥmuşdurur sũz-mihânũndan<br>Düşelden ayru şeydâ ol meh-i nâ-mihribânũndan<br>Kevâkib her gice yummaz gözĩn âh ufġânũndan | Derũnuñ <b>Rahmĩyâ</b> âlayış-i ġamdan ħıluup ĥalı<br>Yũri biz iĥtiyârũñ ol reh-i ‘ıřķında pâmâli<br>Ĥalenderveş tirâş it levĥ-i dilden ĥatĩ-i âmâli<br>Ĥayâli tekke-yi ‘ıřķũñ olup meczũb-ı abdâli<br>Gedâlar gibi geçmek isterem nâm u nişânũndan  | Tahmis/5<br>bend   | ---/---<br>/---/---<br>- | Başlık<br>Rahmĩ<br>Tahmis-i<br>Ĥayâli.<br>(Tıġlı,<br>2006:98) |                  |
| 11a-<br>12a | Su‘âlĩ | Gülleri pejmürde-ĥâl itdi yine båd-ı ĥazân<br>Bülbül-i şũrideler bu ĥale eylerler fiġân<br>Şaçlıur yerler yüzine berg-i eścâr-ı cihân   | Yüzũmüz berg-i ĥazân gibi yire sürũlmeden<br>Defterũñ milk-i vücũd içre bu dem dũrtũlmeden   | Müsem-<br>men/5<br>bend  | ---/---<br>/---/---      | Başlık<br>Su‘âlĩ  |                  |

|             |        |  |   |                    |   |
|-------------|--------|--|---|--------------------|---|
| 12a-<br>13a | Su'âlî | Bu fenâdan kûşe kûşe her varak viridi nişân<br>Kim yazılmış kudret-ile üstine haţt-ı nihân<br>Dir ki virmez kimseye bu rûzîğâr câna emân<br>Her demi hoş gör murâduñ üzre olmaz her zamân<br>Gitti giden geleni ço dem bu demdür iy cüvân  | Şol elif kaddüñ eğilüp dâl olup bükülmeden<br>Ağlaygör dem-be-dem halüñe düşmen<br>gülmeden<br>'Ömrüñüñ peymânesi miskin <b>Su'âlî</b> tolmadan<br>Yumulup nergislerüñ bu reng-i<br>rüyüñşolmadan<br>Her demi hoş gör murâduñ üzre olmaz her<br>zamân<br>Gitti giden geleni ço dem bu demdür iy cüvân | Müsebba<br>/5 bend | Başlık<br>Hayâlî<br>Tahmis-i<br>Su'âlî<br>şeklindedir<br>ancak şiir<br>Su'âlî'ye<br>ait bir<br>müsebba' -<br>dır.<br>(Donuk,<br>2013:1223<br>-1249) |
| 13a-<br>14a | ?      | Bir dem ayrılmaz gönül la' l-i hayâl-i yârdan<br>Dem-be-dem kan ağlarım n' idem gam-ı ağyardan<br>Mest olup çeşmüñ kebâb ister dil-i bîmârdan<br>Teşnedür dil bâde-i la' l-i leb-i dildârdan<br>Câme-i tenden çıkup câna geçem destârdan<br>İşgün terk itmezim geçmen belâ-yı yârdan<br>Kim döner rûz-ı ezelde itdügi ikrârdan | Cihâna pâdişâh olmak hemân bir kethüdâlıkdur<br>Bu fânî dünyâda bî-kayd sultânlık gedâlıkdur<br>Bütün dünyâyâ sultânundur gedâ dirlerse layıkdur<br>Bu cihânüñ çünkü kârı 'âkıbet senden<br>cüdâlıkdur  | Müsebba<br>/5 bend | Mahlas<br>yoktur.   |

|             |        |  |  |                         |  |
|-------------|--------|--|--|-------------------------|--|
| 14a-<br>14b | Şevkî  | Murâduñ dev let ise îalib-i fakr u fenâ ol gel<br>Cihân şulğanlğını istersen ey gel gedâ ol gel  | Bu fâni dehrüñ elbetde şoñ uci bî-beğâlıkdur<br>Gönül derviş olalım gel gedâlık pâdişâhlıkdur<br>Cihân şulğanlğını istersen ey gel gedâ ol gel   | Müsebbba<br>/5 bend     | Divanda<br>müseddes<br>olarak<br>kayıtlıdır.   |
| 14b-<br>15b | Su‘âlî | Bâğ-ı gün içre benüm bir gül-i hândânım yok<br>Üstüme sâye şalar serv-i hürâmânım yok<br>Gönliümi egleye bir şul şühen-dânım yok<br>Mîlik-i dil nice harâb olmaya sulţânım yok<br>Bir zamân var mı ki biñ nâle vü efgânım yok<br>N’ideyin şahñ-i çemen seyrini cânânım yok<br>Bir yanumca şalınur serv-i hürâmânım yok | Geldiler yanıma hullañ-ı vefâ cem‘ oluben<br>Didiler yirüñ ola beyt-i belâ güncineden<br>Şevkîyâ zevk ü şefâ vaqti vü hengâm-ı çemen<br>İçelüm câm-ı muşaffâ idelim def i hâzan<br>Söyledüm anlara bu mañla‘ mı tekrâr idüben<br>N’ideyin şahñ-ı çemen seyrini cânânım yok<br>Bir yanumca şalınur serv-i hürâmânım yok | Müsem-<br>men/6<br>bend | Mecmuada<br>“Su‘âlî<br>Tahmis-i<br>Baki”<br>başlıklı bu<br>şîir Su‘âlî<br>‘ye ait bir<br>müsem-<br>mendir.<br>(Donuk,<br>2013:1223<br>-1249) |
| 15b-<br>16b | Fevrî  | ‘ Aksine döndi bugün çatı-ı sitem-üşâh meded<br>Yol yañıldı bu gice îalî‘-i gümrâh meded<br>Gün gibi ‘azm-i sefer eyledi ol mâh meded<br>Gitdi nâgâh murâd-ı dil-i âgâh meded  | Fevrî yâ gideli ol yüzi güneş ‘arız-ı nür<br>Didemün nürü gidüp kalmadı sinemde sürür<br>Çeşmüme âfet irişdi tenüme geldi fütür<br>Az kalıpdur kim ider ‘âlem-i ervâha mürür   | Müsebbba<br>/5 Bend     | Başlık ‘<br>Fevrî<br>Tahmis-i<br>Mehcür’<br>seklindedir  |

|             |      |  |   |                            |                       |  |   |
|-------------|------|--|---|----------------------------|-----------------------|--|---|
|             |      | Yağdı yandurdi beni âh-ı seher-gâh meded<br>Nideyin âh meded neyleyeyin vâh meded<br>Meded Allâh meded hey meded Allâh meded   | Aç Hüdâya elüni eyle du'â ey meheür<br>Di ki yâRab meded it yârdan itme beni dür<br>Meded Allâh meded hey meded Allâh meded   |                            |                       |  | ancak şiir<br>Fevri'ye<br>ait<br>Mütekerrir<br>Müsebbâ' -<br>dur. |
| 16b-<br>17b | Gamî | Dün görüp dil-beri olsun bire gaddâr didüm<br>Gelmedüñ yanına gıtdüñ kamı ikrâr didüm<br>Ne revâdur taqınasun güli her hâr didüm<br>İdesin cân u cihândan beni bî-zâr didüm<br>Bülbülün zârın işit ey gül-i gül-zâr didüm<br>'Ahd u peymaâne gel eyleme inkar didüm<br>Meded Allâhı seversen meded ey yâr didüm<br>Va' de-i vaşla hîlâf eyleme her bâr didüm | Yiter olmaduñ <b>Gamî</b> yâ hicr-ile gâmlâr didi<br>Hâne-i kalbünü teng itmesün efgâr didi<br>Varırum bekleyesin dâr-ile dîvâr didi<br>Bu gice 'arz iderem çeşmüne didâr didi<br>Sırruñ eyleme tek kimseye izhâr didi<br>Şubha dek saña kılam vaşlumu işâr didi<br>Meded Allâhı seversen meded ey yâr didüm<br>Va' de-i vaşle hîlâf eyleme her bâr didüm   | Müsemm<br>en/<br>6<br>bend | ..-./-.-<br>/..-./-.- | Başlıkta<br>Gamî<br>Tahmis-i<br>Sırrı<br>yazmakta-<br>dır ancak<br>şiir<br>Gamî'ye<br>ait<br>mütekerrir<br>müsem-<br>mendir. |   |
| 17b-<br>18b | Emrî | Dîde lâle 'ârızuñçün jâle-bâr olmuşdurur<br>Her müje hüsnün gülinsüz gözde hâr olmuşdurur<br>Sîne 'ışkuñateşiyle pür-şerâr olmuşdurur<br>Cân firağ-ı la' l-i nâbuñla figâr olmuşdurur<br>Dil hevâ-yı kâküñle bî-karâr olmuşdurur<br>'Akl u fikrüm turrâñ ile tărümâr olmuşdurur<br>Ten gam-ı zülf ü rañuñla tărümâr <sup>9</sup> olmuşdurur                  | Kâmetün bâlâdur ey servüm miyânuñdur vasaî<br>Şafha-i güldür 'izârün leblerün müşgîn nuķaî<br>Levh-i dilden yuyamaz haţtuñ eger olursa şaţ<br>La' lün üzre yazdı Kevser süresin güyâ gâlaî<br>Kim kaızıdı ey cemâli muşhafum şafhañda haţ<br>Kâñma 'ışk ehlinün <sup>10</sup> la' lün getürdi çünki haţ<br>Bir gün ola <b>Emrî</b> içün diyeler ey sebz-haţ | Müsemm<br>en/5 bend        | -.-./-.-<br>/-.-./-.- | Başlıkta<br>'Cemali<br>Tahmis-i<br>Emri'<br>yazmakta-<br>dır ancak<br>şiir<br>Emri'ye ait                                    |   |

<sup>9</sup> rañuñla tărümâr : haţuñla hâk-sâr, *D.*

<sup>10</sup> 'ışk ehlinün : 'aşkıtaruñ, *D.*

|             |         |  |   |                         |                     |   |
|-------------|---------|--|---|-------------------------|---------------------|---|
| 18b-<br>19b | Fevrî   | Üstühân-ı ser mekân-ı mür u mâr olmuşturur<br>Cân çıkarsa kuy-ı firka'tde gam-ı dildardan<br>Baş giderse 'ışk içinde cümbüş-i ağıyardan<br>Câme-i ten yansa nâr-ı sine-i bîmârdan<br>Tâc-ı ser düşse hevâ-yı âh-îâtes-bârdan<br>El çeküp hep cân u baş cübbevü disârdan<br>Geçmeyem hergiz belâ-yı derd-i 'ışk-ı yârdan<br>Dönmeyem kâlû belâda itdügüm ikrârdan | Bir ha'tı sebzûn gam-ile ol gubâr <sup>11</sup> olmuşturur<br>Cân u dildir varı yoğu 'aşıkun didüm aña<br>Virsem olmaz mı dehân-ı la'lüne anı bî-vefâ<br>Didi ancağ onlara dünyâ vü 'uqbâdur bahâ<br>Ben tereddüd eyleyüp bağıptururken her bükâ<br>Güş-ı cânê irdi hâtiften bu beyt-i cân-fezâ<br>İrmek isterseñ dehân-ı la'l-i yâre <b>Fevrî</b> yâ<br>Geç iki' alemde el çok cümle yokdan vârdan | Müsebba<br>/6 bend      | -.-/-.-<br>/-.-/-.- | Müsem-<br>mendir.<br>Başlık Zafî<br>.... Fevrî<br>şeklinde dir<br>ancak şiir<br>Fevrî'ye<br>ait bir<br>müsebba '-<br>dır. |
| 19b-<br>20a | Hayretî | Gül gibi gülmedi açılmadı gönlüm bir zaman<br>Gönceves dem-besteyem derd-ile bağrum tolu kân<br>Lâleves eksük degül bağrumda bir dâğ-ı mihân<br>Gözüme her bir çemen bir neşter-i terdür hemân<br>Hâşılı zindânım olmuştur bahâr-ı büstân<br>Bir belâlı bülbülüm işümdururâh u figân<br>El-âmân ey çarh-ıbed-girdâr elinden el-âmân                              | <b>Hayretî</b> gam iken hiç 'âlemde dil-şâd itmedün<br>Kırtarup bend-i belâdan gitdi azâd itmedün<br>Lu'tf idüp bir dem dil-i virânın abâd itmedün<br>Nice yıldır zulm idersün bir ağız dâd itmedün<br>Kalmadı bir gam ki cânın aña mu' tād itmedün<br>Kimi yād itdün ki şon demde yine yād<br>itmedün<br>El-âmân ey çarh-ı bed-girdâr elinden el-âmân  | Müsebba<br>/5 bend      | -.-/-.-<br>/-.-/-.- | Başlık<br>Hayretî   |
| 20a-<br>21a | Şem'î   | Milk-i miñnetdeşch-i derd olalı ey dehr-i dün<br>Hicr ü zecr ü güşsa vü gam eyledi derdüm füzün<br>Dil-i perişan hâl-i dîde girye ile gârç-ñun<br>Kühsâr-ı miñnet-i eşküm idüpdtür lâlê-gün<br>Ha'tırum mahzûn bağrum ñun ü bahtüm ser-nigün<br>Şabre îakât kalmadı gayet zebün oldum zebün  | <b>Şem'î</b> bezm-i gam yanar sözüüm görüp her<br>dem baña<br>Def döğünür ney delip bağrum iñler vahtihâ<br>Sâğaruñ açar içi gözi toluğur sâkiyâ<br>Künc-i miñnetde enişüm olalı gam hâkiyâ<br>Ha'tırum mahzûn bağrum ñun u bahtüm ser-<br>niğün  | Müsed-<br>des/5<br>bend | -.-/-.-<br>/-.-/-.- | Başlıkta<br>Şem'î<br>Tahmis-i<br>Hâki<br>yazılmıştır<br>ancak şiir<br>Şem'î'ye<br>ait                                     |

<sup>11</sup> gam-ile ol gubâr: gamundan dil-figâr, D.



|             |       |  |  |                         |                     |  |                                 |
|-------------|-------|--|--|-------------------------|---------------------|--|---------------------------------|
| 21a-<br>22a | Şadrî | Hüsn içinde ey ruḥ-ı mihr-i cihân-âra seni<br>Hâk Te'âlî eylemiş bî-misl ü bî-hemta seni<br>Tâ görelden gözlerüm ey kâmet-i bâla seni<br>Hiç begenmez bu göñül bir dilber-i âla seni<br>Ben seni gördüm güzeller içre müstesnâ seni<br>Anuñçün sevmedi göñlüm gözüm illâ seni                | Şabre taḳât ḳalmadı ḡayet zebün oldum zebün  | Müsed-<br>des/5<br>bend | -.-/-.-<br>/-.-/-.- | Başlık<br>Sadri  | mütekerrir<br>müsem-<br>mendir. |
| 22a-<br>22b | Fevri | Elveda' idüp şehâ sen âfet-i dil-h'âh-ıla<br>Hem-dem oldum eşke yoldaş oldum âh u vâh-ıla<br>Râh-ı hicrâni tütüp bir kaç nefer hem-râh-ıla<br>Göñlümün tıflım koyup sen âfet-i dil-h'âh-ıla<br>Ben diyâr-ı ḡurbete gitdüm fiḡân u âh-ıla<br>Göñlümü cânâ bugün ısmarladum Allâhuma           | ḡayrıdan geç bende ol gel pâdişâh-ı miñnete<br>Var erenler yoluna ḳatıl sipâh-ı miñnete<br>Terk-i cân it ḳâ' il ol feryâd u âh-ı miñnete<br>Gör nedir düşen hevâ-yı şâh-ı râh-ı miñnete<br>Terk-i 'aḳlı şabr ḳıl girdünse râh-ı miñnete<br>Ki çḳılmaz bu tārīḳa <b>Fevriyâ</b> hem-râh-ıla | Müsed-<br>des/5<br>bend | -.-/-.-<br>/-.-/-.- |  |                                 |
| 22b-<br>23b | Çeşmi | Bir belâkeş derd-mendem ḳaddümi derd itdi ḡam<br>Her nefesde ḡuşsa eyler baña çok cevri ü ḳasem<br>Reh-nümâ-yı miñnet ey dil gösterür râh-ı 'adem<br>Cism-i cânundan beni bî-zâr ider ḡam dem-be-dem<br>Her biri bir yañadan cân u dil virür elem<br>ḡah derd ü ḡah ḡuşsa ḡah miñnet ḡah ḡam | ḡah derd ile belâ cân u dile eyler sitem<br>Ben ḡaribe ḡahḡuşsa gösterür râh-ı 'adem<br>ḡah miñnet öldürüp cân almaḡ ister dem-be-<br>dem<br><b>Çeşmiyâ</b> ḡam cânuma oldu havâle neyleyem<br>Her biri bir yañadan cân u dil virür elem<br>ḡah derd ü ḡah ḡuşsa ḡah miñnet ḡah ḡam        | Müsed-<br>des/5<br>bend | -.-/-.-<br>/-.-/-.- | Başlık<br>Şem'i<br>Tahmis-i<br>Çeşmi<br>şeklinde<br>yazılıdır<br>ancak şiir<br>Çeşmi'ye<br>ait bir<br>mütekerrir |                                 |

|             |        |  |   |                      |  |  |   |
|-------------|--------|--|---|----------------------|--|--|---|
| 23b-<br>24a | Penâhî | Yârdan yâd olduğum bu baht-ı bî-ferden midür<br>Yâ felâketler felekden mi bad-ı ihtiyârdan midür<br>Gönlü meyl itmez baña bilsemki mermerden midür<br>Böyle ser-gerdânlıgum ol mâh-manzardan midür<br>Tâ'îm-i naşs olduğı çarlı-ı sitemkârdan midür<br>Başma bunca belâ dilden mi dil-berden midür | Her nefes tolabveş zâr-ile nalân ağlamak<br>Kûze-i çeşmüm ile eşküm sil tûfân ağlamak<br>Bî-ķarâr olup müdâm ser-geşte hayrân ağlamak<br>Sâki-i mey ķaldı <b>Penâhî</b> böyle suzân ağlamak<br>Ey Mu'îdî gice gündüz inleyüp ķân ağlamak<br>Kendü kendümden midür yolşsa güzellerden<br>midür | Testis/<br>5<br>bend |  |  | müseddes-<br>tir  |
| 24b-<br>25a | Fevrî  | Güller açıldı şahn-ı çemen sebze-zâr<br>Devrân-ı lâle mevsimi zülf-i nigârdur<br>Hengâm-ı şevķevķ-i kenâr-ı bahârdur<br>Vaķt-i cünümü şevķ-i mey-i hoş-güvârdur<br>Bülbül terâne başladı evvel bahârdur<br>Şeydâlıgum benim yine bî-ihtiyârdur   | Ey şüreti ile Yüsûf ü sîretde Mustafâ<br>Nâmi Muhammed ü ķamu evzâ'ı Murtezâ<br>Yazukđur itme Fevrî-yi miskinüñe cefâ<br>Güş it ne didi mâlik-i řab'-ı sulşan-serâ<br>Tut <b>Şemsîñün</b> naşihatini olma bî-vefâ<br>Geçer güzelliğün demi bu rüzgârdur                                       | Tesdis/<br>5<br>bend |  |  | Başlıkta<br>Şemsî<br>Tahmis-i<br>Fevrî<br>yazılmıştır<br>ancak şîir<br>nazım şekli<br>itbarıyla<br>tesdis<br>olduğı için<br>başlık<br>Şemsî |

|         |        |   |   |                  |     |   | Tesdis-i Fevrî şeklinde olmalıdır. |
|---------|--------|---|---|------------------|-----|---|------------------------------------|
| 25a-26a | Mu'îdî | Âh kim 'aksine döndü çarh-ı devrân 'âkıbet<br>Tâli'den cem'iyetüm kaldı perişân 'âkıbet<br>Kaçdı benden düşmenc yâr oldı cānān 'âkıbet<br>Hâşret-i la'lile taldı gözlerüm kân 'âkıbet<br>Tâl'im-i naşs eyledi gerdün-ı gerdān 'âkıbet<br>Nā-ümidem kalmışam 'âlemde hayrān 'âkıbet              | Cānūmı mest itdi çüñkim la'l ol gonce-femūñ<br>Pādīşāh olduñ sürüpzevk ü sefasım 'âlemūñ<br>Minnetine içme şovuk şu dağıCām u Cem'ūñ<br>Tañrı haqqıçün <b>Mu'îdî</b> 'âlemūñ var 'âlemūñ<br>Fursat el vermişiken sür yâr ile 'ıyş u demūñ<br>Vay eger bu şöbete bozarsa devrān 'âkıbet                      | Müsed-des/5 bend | --- | Başlıkta Salāhi .....   | Başlıkta Salāhi .....              |
| 26a-26b | Şemsi  | Esir-i bend-i hier itdi beni çün ol cefakārum<br>Yeridür giryec vü feryād u efgān olsa ger kārūm<br>N'ola dīvānevçeş taşlara çalup şişe-i 'arūm<br>İrürsem dem-be-dem eflāke āh u nāle vü zārūm<br>Dirigā hâşretā düşmen sözine uydı dil-dārūm<br>Unutdu dostluk haqqun beni terk itdi ol yārūm | Heva-yı 'ışk-ı yār-ile dem-a-dem eyleyüp efgān<br>Delüp bağrum belā bezminde olsam ney gibi nālān<br>'Anā şahrāsımı ey <b>Şemsi</b> geşt itsem olup hayrān<br>Ta'acciüb itmesün ol hāleti benden gören yārān<br>Dirigā hâşretā düşmen sözine uydı dildārūm<br>Unutdu dostluk haqqun beni terk itdi ol yārūm | Müsed-des/5 bend | --- | Başlık Şemsi boşluk Hāleti şeklindedir ancak Şemsi'nin müsemme-nidir. |                                    |
| 27a-27b | Seliki | Za'f-ı 'ışk-ı yār-ile kalmadı tende kuvvetüm<br>Bār-ı miñnet çekmeden iki büküldü kâmetüm<br>Yâr bî-pervā durur dirigābilmez hāletüm<br>Gerçi yokdur bir nefes nuşka mecāl ü tākātüm<br>Söylemek kaşd itdükçe <sup>12</sup> yāre derd ü hâşretüm<br>Ağlamak tutar beni güftāre kalmaz kudretüm  | Ol perî peyker kaçan kim karşudan olsa 'ayān<br>Tağalır 'aqlum benüm bî-hüş oluram bir zamān<br>'Aqlumı cem'eylerem kim söyleyem hālüm revān<br>Lîk kaldum şöyle hayrān kim nece itdüm beyān<br>Söylemek kaşd itdükçe yāre derd ü hâşretüm  | Müsedde s/5 bend | --- | Başlık Seliki. Divanda 4. bent ile 5. bendin yeri değişiktir.         |                                    |

<sup>12</sup>itdükçe: itdügümce, D.

|         |        |   |  |                  |  |   |
|---------|--------|---|--|------------------|--|---|
| 27b-28b | Şadri  | Bir saçları sümbül yüzi gül la'li şeker-ḥā<br>Şu üzre idüp mâlik-i deryâ gibime'vâ<br>Gördüm oturur bilmedüm neydiğin aşla<br>Aneak bu kadar itdi 'aql-ı kalbime ilkā<br>Mihrolamı bu meh mi'aceb yâ ruḥ-ı zibā<br>Aḥsend zihî ḥüsnitebârek ü te'âlā  | Ağlamak tutar beni gülfâre kalmaz kudretüm   | Müsedde s/5 bend | Başlıkta hem Sadri hem de Yakuti yazmaktadır ancak şair Sadr'nin müseddesidir. | Mahlas 4. benttedir. (Zülfe, 2009: 188-189) |
| 28b-29b | Rahimi | Rivâyet-i gül-i rüy-i nigârımı diyeyin<br>Ḥarâret-i dil-i pür-ḥârî ḥârî mi diyeyin<br>Ġarâmet-i felek-i nâ-bekârımı diyeyin<br>Felâket-i ser-endûh-ı bârımı diyeyin<br>Ḥikâyet-i ğam-ı hicrân-ı yârımı diyeyin<br>Şikâyet-i elem-i rûzigârımı diyeyin | O şâha dil vireli ğuşşadan ḥazîn oldum<br>Cihânun başuma sulḫân iken esir oldum<br>Diriğ o tâze civânun ğamı ile pîr oldum<br><b>Rahimi</b> cân u gönülden bu sözi dir oldum<br>Ḥikâyet-i ğam-ı hicrân-ı yârımı diyeyin<br>Şikâyet-i elem-i rûzigârımı diyeyin | Müsedde s/6 bend | Başlık Rahimi  |   |
| 29b-30a | Kiyasi | N'ola bî-zâr olursam dil-i nâlanumdan<br>Cânuma geçdi uşandurdi beni cânumdan<br>Kimse efgânım ucımdan geçmez yanumdan  | Ey <b>Kiyasi</b> âh-ı hicrân olalı yoldaşım<br>Râh-ı miñnetde benim zehr-i ğam oldı aşım<br>Seyle vertür bu cihânu benim âhîr yaşım  | Müsedde s/5 bend | Başlık Şem'i Tahmis-i  |   |

|             |         |   |  |                     |   |
|-------------|---------|---|--|---------------------|---|
| 30a-<br>30b | Esāsī   | Gözlerim dahı döker yaş yirine kânundan<br>Kime feryād ideyin nâle-i efgânundan<br>Kime kân ağlayayın dîde-i giryânundan  | Her şeb efgân-ile gel dînle belâlu başum<br>Kime feryād ideyin nâle-i efgânundan<br>Kime kân ağlayayın dîde-i giryânundan  | Müsedde<br>s/4 bend | Başlıkta<br>Gedâi<br>Esāsī<br>yazmaktadır<br>ancak<br>şîir<br>Esāsī 'ye<br>ait bir<br>müseddes-<br>tir. |
| 31a-<br>31b | Meşrebî | Bîn su 'âl itsem birine gelmez ol şehden cevâb<br>Râğb olduqça aña ol benden eyler ictinâb<br>Hiç biz vech ile olmaz işiginde fetḥ-i bâb<br>Derd-i miñnet bî-kıyâs u dâğ-ı ḥasret bî-ḥisâb<br>Yarını pervâ dirigâ gûşşadan ḥâlim ḥarâb<br>Sevmesün kimse 'âlemde kimse dil-ber-i 'âlf-cenâb | Bîn pâre olsa <b>Meşrebî</b> üğ-ı firâkıla<br>Terk itmez âsitânın ölüür iştiyâkıla<br>Küyunda nâr-ı ḥasretle yaña yaqıla<br>Virdikde cânını çıka şayed du'â kıla<br>'İşk ehli oldurur ki görem deyi yarını<br>Cânı çekince bekleyle küy-i nigârını | Müsedde<br>s/5 bend | Başlık<br>Meşrebî   |
| 31b-<br>32b | Rahmî   | Âh elinden tālî'üm şâd itmedi bir dem beni<br>Vuşlat-ı cânânüm <sup>13</sup> ile eylemez ḥurrem beni<br>Ġarḫ ider seyl-âb-ı eşk-i dîde-i pür-nem beni   | Bir hilâl-cbrü gâmundan <b>Rahmî</b> yâ oldum ḥayâl<br>Çarḫ-ı keş-rev gibi olsam yeridiür ser-geşte ḥâl<br>Yâr zâlim 'ışk kâtil şabr ise emr-i muḥâl   | Müsedde<br>s/5 bend | Başlık<br>Rahmî<br>... Vâdi.  |

<sup>13</sup>cânânüm: dil-dârum, D.

|             |         |  |  |                     |                              |
|-------------|---------|--|--|---------------------|------------------------------|
|             |         | Hay meded devrân neye saqlar ‘aceb bilsem beni<br>Öldürür âhîr belâlarla dirigâ gam beni<br>Gözümle ‘âlem görünmez seyr ider ‘âlem beni  | Vâdi-i hayrette kaldım âh kim Mecnûn-mişâl<br>Öldürür âhîr belâlarla dirigâ gam beni<br>Gözümle ‘âlem görünmez seyr ider ‘âlem beni  |                     | (Tıglı,<br>2006: 90)         |
| 32b-<br>33a | Yahya   | Şehri sâ’irlerle seyr ider ol mâh meded<br>Mededüm yok ki verem kûyına her gâh meded<br>Olmadı derd-i dîttümden benim ağâh meded<br>‘Âkl ise yâr degil ‘ömr ise kütâh meded<br>N’ideyin n’ideyin âh meded vâh meded<br>Meded Allâh meded hey meded Allâh meded | Benlîgüm eyledi cânım gözine perde beni<br>Kendü kendüme içicâb eyleme her yerde beni<br>Ser-i aşlâbî şafâ kıl der-i dil-berde beni<br>Münis eyle dile <b>Yahya</b> gibi bu derde beni<br>Elümial koma mey gibi ayaklarda beni<br>Meded Allâh meded hey meded Allâh meded  | Müsedde<br>s/5 bend | Başlık<br>Yahya              |
| 33a-<br>34a | Muhibbî | Biz sâlike yol gösterür insân ele girmez<br>Ey fâlib-i hâk pîr-cü akrân ele girmez<br>Cân gözini gel bundan aç andan ele girmez<br>Ölmeden eger ölmezsen cân ele girmez<br>Cân virmeyicek derd-ile cânân ele girmez<br>Cân anı diler iken ol asân ele girmez   | Güş eyle sözüüm lüfne ey münis cânım<br>Derdüm katı çoğur benim açdurma dehanüm<br>Hiç tutmasun iller bu benim zâr-ı nihânüm<br>Cân-ı dille bende kim ey şâh-ı cihânüm<br>‘Âşık bulunur gerçi kim ey rûh-ı revânüm<br>Mağabbetde <b>Muhibbî</b> gibi bir ey cân ele girmez | Müsedde<br>s/5 bend | Başlık<br>Muhibbî            |
| 34a-<br>34b | ‘Ulümî  | Biz kim belâ-yı ‘ışkuñla mübtelâlaruz<br>Rüsvâ-yı şehri-i sâkin mülk-i gınâlaruz<br>Mecnûn-ı dest-i şehne-i kûy-ı fenâlaruz<br>Bî-çâreler esîri kemend-i belâlaruz<br>Âvâreler felek-zedeler bî-nevâlaruz<br>‘Âlemde bir mağabbete kalmış gedâlaruz            | Olup hevâ-yı ‘ışk ile âşüfte rûzigâr<br>Kılduk karar u ‘âkl-ı dil şabr-ı târümâr<br>Olduk belâ vü miñnetle şehri-i diyâr<br>Düşük şarâb-ı nâbe ‘ <b>Ulümî</b> hûbâbvâr<br>Bî-çâreler esîri kemend-i belâlaruz<br>Âvâreler felekzedeler bî-nevâlaruz                        | Müsedde<br>s/5 bend | Başlık<br>‘Ulümî             |
| 35a-<br>35b | Su’âlî  | Dil-berâ fırkat beni kıldı özümde bî-haber<br>Şöyle hâk oldum şabâ virmez gubârümdan eşer  | İy gül-i nâzük-beden kılma <b>Su’âlî</b> yi nizâr<br>Tâ ki ‘uşşâk arasında olmaya derd ile zâr   | Müsedde<br>s/5 bend | Başlık<br>Su’âlî.<br>(Donuk, |

|         |        |  |  |                        |   |                     |
|---------|--------|--|--|------------------------|---|---------------------|
| 35b-36a | Yetimî | Gün yüzünden ayrı düşdüm kalmadı çeşmümdede fer<br>Tîr-i hasret cânuma geçdi neler itdi neler<br>Dost ağlarhâlûme bakup benüm düşmen güler<br>Dirliğüm dirlik degüldür bir kara gündür geçer<br>Hüsünüñ hayâsı ‘âleme ey dil-rubâ yeter<br>La'lün şefâsı cânumagidâ yeter<br>Hâl-i ruhuñ bu sinede dağ-ı cefâ yeter<br>Dil-i küşvârına zülf-i siyâhuñ belâ yeter<br>Yağmağa bu vilâyeti biraz debâhâ yeter | Şabra fâkat kalmadı gitdi bu gönülümde karar<br>Eyledi fırkat beni ‘âlemde şâhum şermâr<br>Dost ağlar hâlûme bakup benüm düşmen güler<br>Dirliğüm dirlik degüldür bir kara gündür geçer  | Tahmis/5<br>bend       | Başlık<br>Yetimî<br>Tahmis-i<br>Necâti  | 2013:1223<br>-1249) |
| 36a-36b | Fennî  | Râzıyam her ne kılsa baña serv-i semenüm<br>Tîğ-i cevri ile şad-pâre kılsa bedenüm<br>Rûz-ı şeb zülf-i ruhuñ fikri iken her sühanum<br>‘Âr idermiş beni öldürmege ol sim-tenüm<br>Varayın yalvarayın boynuma takup kefenüm   | Düşeliden berü dil yâdi o mihr ü meleke<br><b>Fennî</b> ‘ışkuñda baña şevk-ile geldi heleke<br>Derd-i miñnet beni her dem nice bir ele çeke<br>Şem ‘iyem küşe-i meyhaneyi vermeme feleke<br>Gülşen-i bağ-ı cinândan baña yegdür vañanum    | Tahmis/5<br>bend       | Başlık<br>Şem‘î....F<br>ennî.Başlık<br>Şem‘î<br>Tahmis-i<br>Fennî<br>olmalıdır. |                     |
| 37a-37b | Rahmî  | Bir yaña derd ü belâ vü bir yaña zehr ü elem<br>Bir yaña cevri ü cefâ vü bir yaña hier ü sitem<br>Kıldılar târâc ile dil mülkini şeñr-i <sup>14</sup> adem<br>Hâne-i dilde ider cebr ile da‘vâ-i kâdem<br>Gâh fırkat gâh miñnet gâh hasret gâh gam   | Vâdi-i sinemde <b>Rahmî</b> leşker-i hicrân olur<br>Gelmesün şabrum benim dil hânesi virân olur<br>Cân dil mülki başımdan ‘âkıbet tâlân olur<br>Bir dem içre ger çekem dil tahtıma sultân olur<br>Gâh fırkat gâh miñnet gâh hasret gâh gam | Muham<br>mes/5<br>bend | Başlık<br>Rahmî.<br>(Tıglı,<br>2006:117-<br>118)                                |                     |
| 37b-38a | Remzî  | Derdümi çeksün dimiş her kim dilerse vuşlatum<br>Arturan oldur hemân ‘âlemde derd ü fırkatüm<br>‘Âdet olduğı odur her lahzada bu hayretüm  | Tarz-ı şî‘rim <b>Remzî</b> yâ iş‘âr idüp a‘mâlümü<br>Dilrubâlar vaşfi ile hoş idüp aqvâlümü<br>Leyli-i zülfüñ hevâsında olan âmâlümü   | Tahmis/5<br>bend       | Başlıkta<br>Remzî<br>Tahmis-i   |                     |

<sup>14</sup>şehr-i: râh-ı: D.

|             |        |   |  |                  |                       |  |
|-------------|--------|---|--|------------------|-----------------------|--|
|             |        | Söylemek kaçd itdükçe yare derd ü haşretüm<br>Ağlamak tutar beni güftäre kalmaz kudretüm  | Rüz-ı maşşerde diyem Mecnûna Ca'fer hâlimi<br>Kim dilümi ol bilür ancağ ol aňlar hâletüm   |                  |                       | Ca'feri yazılıdır.   |
| 38a-<br>38b | Hıfâbî | Ey gözüm ağla ki bir gonce-i handânüm yok<br>Yüzüme güle bakaş nergis-i mestânüm yok<br>Gülüp açılmağa bir şüh-ı sühen-dânüm yok<br>N'edeyin şahñ-ı çemen seyirini cânânüm yok<br>Bir yanımca şalınur serv-i hürâmânüm yok              | Buse-i lebleri cân üstüne cânlar eyler<br>Kim anı şatub alanlar ne ziyânlar eyler<br>Gel göre eşki <b>Hıfâbî</b> nice kaçanlar eyler<br>Enveri gülşen-i kuyuñda figânlar eyler<br>Dime ey gonce dehen bülbül-i nâlânüm yok             | Tahmis/5<br>bend | --/--/--<br>/--/--/-- | Başlık<br>Hıfâbî<br>Tahmis-i<br>Enveri.  |
| 38b-<br>39a | Ahmedî | Eyleyüp terk-i ta'allük gel fenâ ol ey gönül<br>Fağr-ile fağr eyleyüp ehl-i günâ ol ey gönül<br>Mülk-i ma'naya kaşem baş pağişa' ol ey gönül<br>Şâh-ı 'âlem olmağ isterseñ gedâ ol gönül<br>Ka'riyâset fikrini gel hâk-i pâ ol ey gönül | Bu ıfârik-i 'ışık içinde <b>Ahmedî</b> sen pîrsün<br>Şîr-i merdânsun eger bu mişede nağçirsün<br>Bir saçı Leylî için Mecnûn-ı der zencirsün<br>Hayretünün derdine dermân olayın dirseñ<br>Dem-be-dem derd ü belâya mübtelâ ol ey gönül | Tahmis/4<br>bend | --/--/--<br>/--/--/-- | Başlık<br>Ahmedî...<br>...Hayretü.<br>Ahmedî<br>Tahmis-i<br>Hayretü<br>olmalıdır.  |
| 40a         | Emrî   | Âsumân çini devâtum dūd-i âhum hâmedür<br>Yazduğum evrâk cân özüme muhabbet-nâmedür   | Ka'na yursa tığı ser-tâ ser beni incinmem<br><b>Emrî</b> yâ ol baña bir gül-günî atlas câmedür   | Gazel/5<br>beyit | --/--/--<br>/--/--/-- | Divanda<br>matla<br>beytinin<br>ikinci<br>mısrası ve<br>makta<br>beytinin ilk<br>mısrası<br>mecmuada<br>ki<br>mısralarda |



|     |      |  |   |                  |                     |   |
|-----|------|--|---|------------------|---------------------|---|
| 40a | Emrî | Şol kara qaşuñ senüñ râ-i ruh-ı gül-gün mıdır<br>Yâ cebân altında müşg ile yazılmış nün mıdır                            | Nâzım-ı pervîn mi bu yâ dendân-ı dilber vaşfi<br>mı<br>Yoşsa bahâr içinde ey <b>Emrî</b> dūr-i meknün mıdır | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Saraç:144.<br>gazel)   |
| 40b | Emrî | ‘İşk ehlî meşhedinde dimeñ kim gıyâhdur<br>Çıkılmış mezârî üzre yeşil dâd-ı âhdur  | Cismüñde zañm-ı tûg-ı ğam-ı ‘ışkı <b>Emrî</b> yâ<br>Şorana di ki derd iline toğru râhdur                    | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Saraç:434.<br>gazel)   |
| 40b | Emrî | Tenür-ı dilde yanar cân kebâbı n'eyleyeyin<br>Bu cām-ı dīde tolu kân şerâbı n'eyleyeyin                                  | Ĝam-ı niğâr ile bir hâl iderdüm ey <b>Emrî</b><br>Derün-ı sinedeki iztirâbı n'eyleyeyin                     | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Saraç:412.<br>gazel)   |
| 41a | Emrî | Ey kemân-ebrüçkar gider ‘adem mülkine cân<br>Barmağ-ile bir işâret eylesün tırüñ hemân                                   | Ay başında mâh-ı nev şanma görinen <b>Emrî</b> yâ<br>Tâlib-i dünyâyabarmak gösterür devr-i zamân            | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | Makta<br>beyiti<br>divanda<br>tamamen<br>farklıdır.<br>(Saraç:46.<br>gazel) |
| 41a | Emrî | Mâh-ı nev bir nün yazup beñzetmeyüpdür <sup>15</sup> kaşuña<br>Āferin ey naqş-ı dilkeş <sup>16</sup> âferin ey naqqâşuña | Ĝam bucağında seni tenhâ bulur bir gün boğar<br>İ‘timâd itme şaşkın ey <b>Emrî</b> kânlu yaşuña             | Gazel/6<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | Divanda 5<br>beyit olan<br>gazel<br>mecmuada<br>6 beyittir<br>ancak 2.      |

<sup>15</sup>beñzetmeyüpdür: beñzetmemüşdür, *D.*

<sup>16</sup>dilkeş: ğarra, *D.*

|     |      |   |  |                  |                       |  |
|-----|------|---|--|------------------|-----------------------|--|
| 41b | Emrî | Sen beni Ferhâd ile bir görme ey şîrin-dehen<br>Hüsrev-i milk-i ğamem Ferhâd ise bir kühken | Gül görüp ruhsârûnî yâd itdi <b>Emrî</b> ġüyyâ<br>Çeşm-i Ya' kûba basîret virdi bûy-î pîrehen          | Gazel/5<br>beyit | --/--/--<br>/--/--/-- | (Saraç:367.<br>gazel)  |
| 41b | Emrî | Ķaddûne öykündüġüçün serv-i gülzâr-î cihân<br>Şöyle şarşar bâd-î âhum anı dîrter her zamân  | Tıġla katl eylesün gözüñ önünde kirpiġüñ<br><b>Emrî</b> ye rahm itmedüñ sen meh-i Mihribân             | Gazel/5<br>beyit | --/--/--<br>/--/--/-- | Divanda<br>matla<br>beyiti<br>tamamen<br>farklıdır.<br>(Saraç:361.<br>gazel) |
| 42a | Emrî | Dîvâneym görelden ol ħadd-i lâle-günü<br>Artar bahârî görse şeydâlaruñ cününi               | Top itdi başın <b>Emrî</b> ġaddi <sup>17</sup> ġammı çeyġân<br>Maġbûblar derilsün vardur erüñ oyumu    | Gazel/5<br>beyit | --/--/--<br>/--/--    | (Saraç:548.<br>gazel)  |
| 42a | Emrî | Gezersin şehrde her gün raġîb-i bed-îġâlarla<br>Görürsün bize ey mâh biñ dürlü belâlarla    | O müġġân u ol ebrûlar hayâliyle dil-i <b>Emrî</b><br>Kemân-keşler düġkânıdur müzeyyen tîr ü<br>yâlarla | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>---/---    | (Saraç:<br>472. gazel)   |

<sup>17</sup>ġaddi: zülfî, D.

|     |      |   |  |                  |                     |   |
|-----|------|---|--|------------------|---------------------|---|
| 42b | Emrî | ‘Adem itdün vücüdüm ey şanem gonca-dehân ile<br>Tenüm bir mü gibi kıldıñ yine ol mü-miyân ile | Hayâlin gamzesin tenhâgörtürsin diyü ey <b>Emrî</b><br>Müjsem kânlu bıçaqlı oldu çeşm-i hün-feşân<br>ile   | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Saraç:476.<br>gazel)   |
| 42b | Emrî | Sen meleksin sevdüğündür bir beşer-süret perî<br>Âftâb iken neden kim mâha olmak müşteri      | Akıdursin <b>Emrî</b> nün yaşın şarardursin yüzün<br>Ol mehe mi hâre idersin bu kağar sîm ü zeri           | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Saraç:517.<br>gazel)   |
| 43a | Emrî | Çodî sinemde ol şeh dağ-ı pür-hün<br>‘Atâkıldı gedâsnabir altûn                               | Hâf-ı şeb-dîz-i dil-dârı göreliden<br>Gözümünden çıktı <b>Emrî</b> eşk-i gül-gün                           | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---     | (Saraç:390.<br>gazel)   |
| 43a | Emrî | İñleri bîmâr-ı ‘ışkuñ nâle vü efgândur<br>Ağları gam küştesinün dîde-i giryândur              | Pâre pâre itdi yine câme-i ab u felek<br><b>Emrî</b> yâ şimdi o mâhun ‘aşık-ı uryândur                     | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | Makta<br>beyiti<br>divandaki<br>ile<br>tamamen<br>farklıdır.<br>(Saraç:106.<br>gazel) |
| 44b | Emrî | Acıyu baña yaralar kân ağlasun<br>Döne döne üstüme gerdün-ı gerdân ağlasun                    | Zülf-i müşginün hevâsî hâk idüpdür <b>Emrî</b> yi<br>Kâra geysün sünbül-i bâğ ebr-i nîsân ağlasun          | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Saraç:383.<br>gazel)   |
| 44b | Emrî | Çeşm-i bed degmesün ol nâzîk ü sîmîn-tenüñe<br>Zer hamâyil ideyin gel kolumu gerdentüñe       | Gil-i <b>Emrî</b> den eger kudret eli eyleye murğ<br>Ey gül-i bâğ-ı cihân bülbül ola gülşentüñe            | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Saraç:468.<br>gazel)   |
| 44a | Emrî | Gördiler ol bî-vefâyı redd ider her dem beni<br>Özlerine eylediler nâleler hem-dem beni       | Bÿ-yî zülfinden şabâ geldi dem urdı cânuma<br>‘Ăşık-ı aşüfte itdi <b>Emrî</b> yâ ol dem beni <sup>18</sup> | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Saraç:567.<br>gazel)   |
| 44a | Emrî | Dilde derdünle belâvü miñnet ü gam vardır<br>Dîde-i terde hayâlündür dahı nem vardır          | Görmemiş kimse vücüd-ı misli ma’düm<br><b>Emrî</b> yâ  | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Saraç:102.<br>gazel)   |

<sup>18c</sup> ‘Ăşık-ı aşüfte itdi Emrîyâ ol dem beni: Emrîyâ aşüfte itdi ‘ışk ile ol dem beni, D.

|     |      |   |   |                  |                |  |
|-----|------|---|---|------------------|----------------|--|
| 44b | Emrī | Gül-i terden dahī nāzūḳ bedenūñ<br>Ġonca-i bāğda yokdur dehenūñ                           | Zerrece yoḳ ol güneş yüzlüde bir fem vardur<br>Cân virür <b>Emrī</b> di öldürsün anı<br>Tig ile ġamze-i nāvek-zenūñ | Gazel/5<br>beyit | ..-/-.-<br>/.- | Makta<br>beyiti 2.<br>misra<br>divanda<br>farklıdır.<br>(Saraç:272.<br>Gazel |
| 44b | Emrī | Ġuşsa-i hāl-i lebūñ düşdi dil-i pür-hevese Ṭākatum<br>yitmez iken sāye-i bāl-i megese     | <b>Emrī</b> hāl olmuş <sup>19</sup> iken ḳalka tozum ʿizzet ide<br>Cānib-i yārdan üstüme ḳaçan kim yıl ese          | Gazel/5<br>beyit | ..-/-.-<br>/.- | (Saraç:559.<br>gazel)  |
| 45a | Emrī | Bizi güldürmedi dilber ġam-ı hierānlar ile Demidür<br>ağlaşalum dīde-i giryānlar ile      | <b>Emrī</b> yā gördi gözüm yaşı cihāmı alıyor<br>Göge yapışdı ḳamer necm-i dirāşşānlar ile                          | Gazel/5<br>beyit | ..-/-.-<br>/.- | (Saraç:466.<br>gazel)  |
| 45a | Emrī | Yārsuz bu cihānda n'eylersin<br>Sezü yoḳ bñ-sitānda n'eylersin                            | Çünki ʿāşık değülsin ey <b>Emrī</b><br>Deye kūy-i fülānda n'eylersin  | Gazel/5<br>beyit | ..-/-.-<br>/.- | (Saraç:415.<br>gazel)  |
| 45b | Emrī | Ṭurreñ ile ḳāḳülūñ ġāyet sitem-kār oldılar<br>Ol iki çok başlular gör nice ṫarrār oldılar | Gözlerūñ kim yaş döküp <sup>20</sup> dil-dārı ister<br><b>Emrī</b> yā<br>Ḥācellerdür Yūsuf-ı Mışra ḫarīdār oldılar  | Gazel/5<br>beyit | ..-/-.-<br>/.- | (Saraç:119.<br>gazel)  |
| 45b | Emrī | Dış yarası mı cānā la'ı-i terūñ üstinde<br>Dendāne-i šin mi yā ol sükkerūñ üstinde        | Murg-ı dili <b>Emrī</b> nūñ ol ḳadd-i bülendūñde<br>Şan ḳumrı-ı nālāndur bir ʿar'aruñ üstinde                       | Gazel/5<br>beyit | ..-/-.-<br>/.- | San ve bir<br>kelimeleri<br>divanda<br>yer<br>değıştirmiş<br>şekildedir.     |

<sup>19</sup>hāl olmuş: hāk olur, D.

<sup>20</sup>kim yaş döküp: yaşuñ, D.

|     |        |  |  |                  |  |  |  |                       |
|-----|--------|--|--|------------------|--|--|--|-----------------------|
| 46a | Hayālî | Gerdenimdür dime bu zülf-i siyâhumdur benüm<br>Hay zâlim boynuna düşmüş günâhumdur benüm | Ey <b>Hayālî</b> fakr şâhunuñkilâb-ı küyunuñ<br>Her palâst bir libâs-ı lâle-günumdur benüm   | Gazel/5<br>beyit |  |  | Başlık<br>Hayālî<br>Divanı.<br>(Çavuşoğı<br>u,<br>1997:284)  | (Saraç:495.<br>gazel) |
| 46a | Hayālî | Ėamzen ucundan oldı iki çeşm-i pür-ümid<br>Girye deminde kânları akâr iki şehid          | Geldi <b>Hayālî</b> kapuña ‘arz-ı niyâz idüb<br>Devlet ziyâde padişahum ‘ömr ber-mezid       | Gazel/5<br>beyit |  |  | (Çavuşoğı<br>u,<br>1997:120)   |                       |
| 46b | Hayālî | Senden ey serv-i cüdâ säye-i bî-cânum ben<br>Kâra toprak başuma Ėâk-ile yeksânım ben     | Ey <b>Hayālî</b> ne bilür cühela ile nâdân beni<br>Bende-i pâdişah-ı ‘alem-i ‘irfânım ben    | Gazel/5<br>beyit |  |  |  |                       |
| 46b | Hayālî | Bu güzelliği kim ‘atâ eylemiş Allah saña<br>Kerem olursa n’ola mühr-i felek ey mâh saña  | Kâni‘ ol çehr-i rezdümle <b>Hayālî</b> bu divanı<br>Ėurman -ı ‘ışkda degdi hele bir gâh saña | Gazel/5<br>beyit |  |  |  |                       |
| 47a | Emrî   | Gerçi kim şehârelerdür nergis-i câdularuñ Anları<br>başmışdur ey meh-rü hilâl ebrûlaruñ  | Yâr dendânma tesbit eylemişler özlerin<br>Yüzleri ağımı ey <b>Emrî</b> göre lülülerüñ        | Gazel/5<br>beyit |  |  | Hayālî<br>Divanı<br>diye başlık<br>atıldıktan<br>sonra<br>Emrî’den<br>iki gazel<br>yazılmıştır.<br>(Saraç:<br>261) |                       |

|     |        |   |   |                  |                     |                              |
|-----|--------|---|---|------------------|---------------------|------------------------------|
| 47a | Emrî   | Ĥasret-i ebrü-yi müşğünüñle nünüñ ħaddi ħam Nokta<br>ķonmıř sinesi üstüne anuñ dâġ-ı ġam                  | Müy-1 jülüde degüldi kelle-i Mecnûnda<br>Ol benüm tugum ķekerdî <b>Emrîyâ</b> şâh-ı ġam                 | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Çavuşoġl<br>u,<br>1997:367) |
| 47b | Ĥayâlî | Ayine her ġün koyar dil-dârî tenhâ ķoynuna<br>Nâz-ile Yûsuf girer ġüyâ Zelhâ ķoynuna                      | Nice ġözyařı <b>Ĥayâlî</b> ‘ıřķ içinde oldı maĥv<br>Girdiler irmaglar ġüyâ ki deryâ ķoynuna             | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Çavuşoġl<br>u,<br>1997:152) |
| 47b | Ĥayâlî | Nedür cân kim anı sen nâzenin cânâna virmezler<br>Saña ‘aşık olanlar yoluna cânâ ne virmezler             | <b>Ĥayâlî</b> ‘ıřķ-ı Leylaya heves ķıldun velî anı<br>Belâ deştinde her Mecnûn ser-gerdâne<br>virmezler | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Çavuşoġl<br>u,<br>1997:339) |
| 48a | Ĥayâlî | Aġyâr âh idermiş ol ġül-‘izâre ķarřu<br>Olur sovuķ ĥavalar evvel bahâra ķarřu                             | Irmaglar <b>Ĥayâlî</b> taşla alup döġündi<br>Seylâb-ı eşk-ı ķeřmim aķdıķda yâre ķarřu                   | Gazel/5<br>beyit |                     | (Çavuşoġl<br>u,<br>1997:339) |
| 48a | Ĥayâlî | Hey ne müřġil derd olur <sup>21</sup> âlemde yâr eksiklüġi<br>Câmma ķâr eyledi bî-iĥtiyâr eksiklüġi       | İncinir pür ġörmese cânım <b>Ĥayâlî</b> pîr dehz<br>ġösterür dervîş olana iĥtiyâr eksiklüġi             | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- |                              |
| 48b | Ĥayâlî | ġülřende dönüp ‘aşık-ı bî-bâke benefşe<br>Dildâre bakup secde eder ĥâke benefşe                           | Billâhi <b>Ĥayâlî</b> ġibi řâĥım nice beñizer<br>Yelken torüda bir yaķası ķâke benefşe                  | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Çavuşoġl<br>u,<br>1997:363) |
| 48b | Ĥayâlî | Şâf-dil rüşen nażarını mekr ü bî-âlem <sup>22</sup> bu ġün<br>Ĥabza-ı ġudretde bir şemşîr ķattâlem bu ġün | Ey Ĥayâlî eřk-ı ġül-ġünümle hem-demdür<br>müdüâm<br>Anuñcün bâde-i ġül-reñge meyyâlem bu ġün            | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Çavuşoġl<br>u,<br>1997:330) |
| 49a | Ca‘fer | Vaşluñi virme cânâ beġceġizüm<br>Şatma cânı cihâne beġceġizüm   | <b>Ca‘fer</b> ñ ħaşdı vasf-ı hüsnüñdür<br>Şî‘r arada bahâne beġceġizüm                                  | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---     |                              |

<sup>21</sup> derd olur: ķâr imiş, D.

<sup>22</sup> mekr ü bî-âlem: ġülřen bî-mekr, D.

|     |         |  |  |                  |                 |  |
|-----|---------|--|--|------------------|-----------------|--|
| 49a | Abdî    | Marâz-ı ‘ışkı gör şifâ yirine<br>A lğör derdüni devâ yirine        | Çıkarayum gözi görmez ise<br>Hâk-i pâyuñ tütüvâ yirine                     | Gazel/5<br>beyit | ..-./.-<br>/..- |  |
| 49b | Merdümi | Yağdı nâr-ı firâkla bemi yâr<br>Veķinâ rabbena ‘ azabe’ n-nâr      | Dil ğubâr-ı haţtını fikr ideli<br><b>Merdümi</b> oldu maħzenü’l-esrâr      | Gazel/5<br>beyit | ..-./.-<br>/..- |  |
| 49b | Muhibbî | Güzelller nâzla refâr iderler<br>Dönerler ğonce-veş ğüftâr iderler | <b>Muhibbî</b> sırr-ı ‘ışkı itme izhâr<br>Şaķın Manşür-veş ber-dâr iderler | Gazel/5<br>beyit | ..-./.-<br>/..- |  |

### **2.3. 06 Mii Yz A 1998 NUMARALI MECMUANIN MESTAP'A GÖRE DÖKÜMÜ**



Yer Nu.: 06 Mil Yz A 1998

| Yp. nu. | Mahlas  | Matla' beyti / bendi  | Makta' beyti / bendi   | Nazım şekli / birimi    | Nazım türü | Vezin                   | Açıklamalar |
|---------|---------|---|--|-------------------------|------------|-------------------------|-------------|
| 1b      | Levendî | Gördiği demde kapılır gönlümüz esmer güzele<br>Bulmadayın hier ü elem dil virürüz her güzele  | Söyle <b>Levendî</b> şarayım sineye dersen o mehi<br>Lâfla girmez elüne sim ü zer ister güzele | Gazel/1<br>1 beyit      |            | -.../...-<br>/...-/...- |             |
| 1b      | ?       | Çaddüm hilâle döndi tenüm bir hayâldür<br>Ya' nî ecel gelüp beni bulmağ muhâldür<br>Ta' cîl idüp helâküme kaşd itme ey ecel<br>Kûy-ı visâl-i yâre irem ihtimâldür |  | Murabb<br>a' /<br>İbend |            | -.../...-<br>/...-/...- |             |
| 1b      | ?       | Yâr serkeş sine pür-ateş gönü sevâ-perest<br>Bağt nâ-hem-vâr fâl' i ser-niğün hâtır şikest  |  | Matla'                  |            | -.../...-<br>/...-/...- |             |
| 2a      | Kerimî  | Dört Müselmân beş kâfir meger<br>İki dilber gördiler yüzi çamer   | Ey <b>Kerimî</b> hile budur aňla kim<br>'Add idüp toçuzu birin tarh ider                       | İlahi                   |            | -.../...-<br>/...-      |             |
| 2a      | ?       | Vefâ gelmek muhâl oldu niğâr-ı dil-pesendimden<br>Bu denlü bî-vefasızlık umulmazdı efendimden   |  | Kıt' a/1<br>beyit       |            | .../...-<br>/...-/...-  |             |
| 2a      | ?       | Meta' vasluñı dil-ğastelerden nağd-i cân el vir<br>Bu bâzar-ı rızâdur el verirse her zamân el vir   |  | Matla'                  |            | -.../...-<br>/...-/...- |             |
| 2a      | ?       | Çalemün lâmım el dağı çafuñ noçtasımı<br>Çalanuñ ağzuma vir tâ ki diyem nüktesimi   |  | Kıt' a/1<br>beyit       |            | .../...-<br>/...-/...-  |             |
| 2a      | Rasûh   | Giryce kılsam derd-i ' işkuñdan raçıb-i ğar güler<br>Şimdi bir hâletdeyim kim ğalüme itler güler  |  | Matla'                  |            | -.../...-<br>/...-/...- |             |
| 2a      | ?       | Divâne râ çalem ni'st   |  | Matla'                  |            | -.../...-<br>/...-      |             |

|    |                |   |  |  |                       |  |                     |  |                       |
|----|----------------|---|--|--|-----------------------|--|---------------------|--|-----------------------|
|    |                | Mestâne râ elem ništ  |  |  |                       |  |                     |  |                       |
| 2a | ?              | Elüme girse eger aţlâs-ı çarĥ-ı felegi<br>Kesdirürdüm anı oğlanlara donluğ donluğ   |  |  | Müfred                |  | ..-./.-<br>/..-./.- |  |                       |
| 2b | Levendî        | Bezm-i ‘irfân içre ol şâh-ı mu‘azzam gelmedi<br>Kaldı zülmetde gönül nür-i mücessem gelmedi<br>Âşiyân-ı Ėamda kaldı tıfl-ı dil tenhâ Ėarib<br>Müjde-i aĥbâr-ı vuslatla bir âdem gelmedi | Hâl-i ‘anber-bârına düşdi <b>Levendî</b> cân u dil<br>Ėam degül kılsam reh-i dilberde kanum selsebil<br>Maĥdem-i teşrifine bâ‘ iş- felekde bir delil<br>Bulmadum ĥayfâ anuñçün cânâ maĥrem gelmedi |  | Murabb<br>a’<br>4bend |  | ..-./.-<br>/..-./.- |  | Mahlas 7.<br>Beyitte. |
| 2b | Rüşdî          | Geldi ĥaţţ yâr ‘aceb dil yine şivende midür<br>Güle ĥâr oldu bedel ol daĥı gülşende midür   | Yeter ey şüh yeter beste-i zülfiñ olduğ<br>Saña <b>Rüşdî</b> dutalım ‘aşık imiş bende midür  |  | Gazel/7<br>beyit      |  | ..-./.-<br>/..-./.- |  |                       |
| 3a | ?              | ‘Aşık oldum şimdi cânâ kaşî gözi ĥaraya<br>İki gönül bir olunca kimse girmez araya  |  |  | Matla‘                |  | ..-./.-<br>/..-./.- |  |                       |
| 3a | ?              | ‘Aşka dil-rubâ mı eksik olur<br>Ehl-i derde belâ mı eksik olur  | Ben ötürsem belâ ile ey dil<br>Saña bir mübtelâ mı eksik olur  |  | Kıt‘a                 |  | ..-./.-<br>/..-./.- |  |                       |
| 3a | ?              | Eyleme erbâb-ı ‘ışkuñ sim [ü] zerinden su’al<br>Sen metâ‘ -i vaşluñ gösterde cânâ naĥdüñ al   |  |  | Kıt‘a                 |  | ..-./.-<br>/..-./.- |  | . Başlık<br>Kıt‘a     |
| 3a | ?              | Bî-ĥayâ olanlarñ ey serfirâz<br>Düşmeni çok olur ‘ömürleri az   |  |  | Kıt‘a                 |  | ..-./.-<br>/..-./.- |  | Başlık<br>Kıt‘a       |
| 3a | ?              | Ėılıcı kesdiren yüzi şuyudur<br>Kişiyi ĥor eden yavuz ĥuyudur   |  |  | Kıt‘a                 |  | ..-./.-<br>/..-./.- |  | Başlık<br>Kıt‘a       |
| 3a | ?              | Bâğ-ı vaşluñdan ümid-i mive-i kâam eylerüz<br>Ĥiç olsun mı hemân endişe-i ĥam eylerüz   |  |  | Kıt‘a                 |  | ..-./.-<br>/..-./.- |  |                       |
| 3b | ‘Aşık<br>‘Ömer | Sevdim yine biñ cân-ile bir tal‘at-ı mehtâb   | Kimdür deyü ‘ <b>Aşık ‘Ömeri</b> şormaz o kalleş   |  | Müstez<br>ad          |  | ..-./.-<br>/..-./.- |  | Başlık<br>Müstezad    |



|    |   |   |  |  |  |                     |  |  |
|----|---|---|--|--|--|---------------------|--|--|
| 4b | ? | Uyup şabāya yine turre-i siyeh-kāruñ<br>Hüzür ı ıalbinı uçurdı ‘ aşık-ı zāruñ<br>Bu nice giydi şanurlardı müşk bir dibā<br>Çözülse turreleri inse başına yāruñ                                |  |  |  | ..-./.-<br>/..-./.- |  |  |
| 4b | ? | ‘ Aceb mi Taşcızāde olsa ey dil hūb u müstesnā<br>Hūdā kadirdür eyler sengi hārādan güher peydā<br>Nigāha tutıya-yı hāk-i pāyun özge dārudur<br>Çekilse sürmeden eksik degildür göz terāzudur |  |  |  | ..-./.-<br>/..-./.- |  |  |
| 4b | ? | İnanma kimse hāyr eylemez bir bī-vefādu zer<br>Me’āl-i hāтта bī-şānisidür la hayra fī asfer<br>Bağdıqça kızarsa n’ola ol ruhları māhum<br>Meşşāta-i hūsn oldı benim feyz-i nigāhum            |  |  |  | ..-./.-<br>/..-./.- |  |  |
| 4b | ? | Hātm eyleyen ey hāce benim muşaf-ı ‘ aşkı<br>Ve’l -leyleye dek okırdı ancağ anı Mecnūn<br>Leyla-yı arūs eyleyicek bu zen-i dūnyā<br>Mecnun işidüp didi ki el-leyletü hublā                    |  |  |  | ..-./.-<br>/..-./.- |  |  |
| 5a | ? | ‘ Ömre yaş şaklamanuñ südu nedür kim eyyām<br>‘ Akreb-i sā’ati tahvīl ile efzūn olmaz<br>Dirāz itmez hāyātı ketm-i sinn ile dūrüg etmek<br>Olur mı rüz-i sā’at ‘ akrebın tahvilden efzūnı     |  |  |  | ..-./.-<br>/..-./.- |  |  |
| 5a | ? | Dön yürü var felekā sende mürüvvet yoğ imiş<br>Ehl-i ‘ irfāne derūnuñda maħabbet yoğ imiş   |  |  |  | ..-./.-<br>/..-./.- |  |  |

|    |       |   |  |        |  |                       |                 |
|----|-------|---|--|--------|--|-----------------------|-----------------|
| 5a | ?     | Dil ise Hâtem-i İyâ elde ise vuslat yok<br>Yâr ise aççeye mâ' il nidelim kudret yok         |  | Matla' |  | ..-./..-<br>/..-./..- |                 |
| 5a | ?     | Ey hâke giricek yere bir hoşca örte gör<br>Ölür dirilirüz anuñ altında kalmazuz             |  | Müfred |  | ?                     |                 |
| 5a | ?     | Kime kim Ka'be naşib olsa Hüdâ rahmet ider<br>Her kişi sevdiğini hânesine da'vet ider       |  | Matla' |  | ..-./..-<br>/..-./..- |                 |
| 5a | ?     | Ağır bahâlara çıkşa 'aceb mi cân itüdür<br>Duhamı zâhid har şanmasun yabân itüdür           |  | Matla' |  | ..-./..-<br>/..-./..- |                 |
| 5a | ?     | Elüme girmiş idi dün gice ol zülf-i dü-tâ<br>Şanki destimde idi memleket-i Çin ü Hıfâ       |  | Matla' |  | ..-./..-<br>/..-./..- |                 |
| 5a | Nedim | Bezm-i ten dilberlerüñ azâr ide şîrin olur<br>Lezzetin telh eylemez çin-i cebin pâludenün   |  | Müfred |  | ..-./..-<br>/..-./..- | Başlık<br>Nedim |
| 5b | ?     | Şabâha kalma şem'üz Yüsuf-âsâ olma dâmenkeş<br>Bizim engüştimüzden destimiz ey mâh gütehdür |  | Müfred |  | ..-./..-<br>/..-./..- |                 |
| 5b | ?     | Tîr-veş toğruluk itsek dañi itmez râğbet<br>Çilesizdür o kaşı yây ile olmaz ülfet           |  | Matla' |  | ..-./..-<br>/..-./..- |                 |
| 5b | ?     | Bezenmiş bezm-i hüsnüñ câm elünde<br>Süre gör sâki yâ devrân senindür                       |  | Müfred |  | ..-./..-<br>/..-./..- |                 |
| 5b | Nedim | Ğamze pür-zehr çıkar çeşmüm tenüg-hüsünden<br>Kişver-i hüsnüñ ejder doğar ahüsünden         |  | Matla' |  | ..-./..-<br>/..-./..- |                 |
| 5b | ?     | Ey gül yüzünüñ aşıkâ pinhân niçün itdün<br>Hâlin dil-i şüridenün efgân niçün itdün          |  | Matla' |  | ..-./..-<br>/..-./..- | Başlık Ey<br>Gü |

|    |       |   |   |                    |  |  |  |  |
|----|-------|---|---|--------------------|--|--|--|--|
| 5b | ?     | <p>Çaşuñbeni öldürmekse bari sen öldür<br/> Çamzeñ gibi bir kâfire fermân niçün itdün</p>                 |   |                    |  |  |  |  |
| 5b | Nabî  | <p>Göriccek bād-ı hāzāmı çorçusundan bağda<br/> Her dirañtuñ ayağınadıñşüleri yapraqlar</p>               |   | Müfred             |  |  |  | <p>---/---<br/> /---/---</p>   |
| 5b | ?     | <p>Bāzularında kalmadı ağuşa iktidār<br/> Bir sâde baqmağla kanā'at zamānidür</p>                         |   | Matla'             |  |  |  | <p>---/---<br/> /---/---</p>   |
| 5b | ?     | <p>Yahūdi ni' metün kadrin gözetmez türfe kafirdür<br/> Degüldür öyle nankör ni' mete ..... şakirdür</p>  |   | Matla'             |  |  |  | <p>---/---<br/> /---/---</p>   |
| 5b | ?     | <p>Dönüpdür bahre cânâ firñatüñle eşk-i lñun yaşum<br/> O bahır üstünde güyâ iki gözli köpridür qaşum</p> |   | Matla'             |  |  |  | <p>---/---<br/> /---/---</p>   |
| 5b | Fehim | <p>Ne barksın çü çoçukdūr çomagn almış ele<br/> Seni meydân-ı feşâhatde çelik gibi çalar</p>              |   | Müfred             |  |  |  | <p>---/---<br/> /---/---</p>   |
| 6a | Nef'î | <p>Bäreka'llâh zihî rahşı ki hümâyün sîmâ<br/> Ki çomuş nâminı sulñan-ı cihân bād-ı şabâ</p>              | <p>Nice Tayyâr o sebük-pây-ı cihân-peymâ kim<br/> Aña hem-şer ola mirriñ ne' anka ne hüma</p> | Kaside/<br>7 beyit |  |  |  | <p>---/---<br/> /---/---</p>   |
|    |       |   |   |                    |  |  |  | <p>Mecmuada başlık kurşun kaleme Tayyar yazılıdır ancak şair Nef'îye ait bir kasidedir. Divanda 84 beyittir.</p> |

|    |       |  |   |                  |  |  |                       |
|----|-------|--|---|------------------|--|--|-----------------------|
| 6a | Mesdī | Ebr itdi nihān maṭla‘-ı şehri içre hilāl<br>Kırtıldı cihān sâ’im olup guşsa yemekden                     | ‘İd eylediler olduğı gün tis‘a vü ‘işrin<br>Şād oldu cihān bir gün uğurlandı felekden               | Kıt‘a            |  |  | (Akkuş,19<br>91: 171) |
| 6a | ?     | Naqd-i cān vü dili minnet aldı elimden cānān<br>Bir kadeh meyle boyadı gözümi pīr-i muğān                |   | Matla‘           |  |  |                       |
| 6a | ?     | Dem ursam vaşl-ı dilberden günāha meyl ider<br>dīrsün<br>Sen ey şūfī bir aḥmaḫsuñ sözi g.tinden anlarsun |   | Matla‘           |  |  |                       |
| 6b | Nābī  | Ser-i kūyına yārūñ ‘āşık-ı bī-çāre yüz tıtmuş<br>Zemine sāyeveç taşvırveş dīvāre yüz tıtmuş              | O mihrūñ ‘aksi kim ḥasretūñe āyinedür <b>Nābī</b><br>Birin biz görmedük āyine-i şad-pāre yüz tıtmuş | Gazel/5<br>beyit |  | Başlık<br>Nābī<br>(Bilkan,<br>2011: 634) |                       |
| 6b | Nābī  | Yek-rengī-i vaḥdet görinür münisimizde<br>Kānūñ-ı maḥabbet çalınur meclisümüzde                          | Kañde urılan sikk-e-i sulṭāñ idi <b>Nābī</b><br>İksire liyākāt bulunaydı misümümüzde                | Gazel/5<br>beyit |  | Başlık<br>Nābī<br>(Bilkan,<br>2011: 684) |                       |
| 6b | Nābī  | ‘Aşka düşdüñ baña dirken ğam u mihmet ne imiş<br>Sen de gör çāşnī-i maḥabbet ne imiş                     | <b>Nābī</b> ā telḫ-dimāğāñ tekasül ne bitür<br>Pīş-i ‘āma çekilen ḫāñ-ı ‘ināyet ne imiş             | Gazel/5<br>beyit |  | Başlık<br>Nābī                           |                       |
| 7a | ?     | Bu çarḫ-ı pīre-zen ey dil degüldür māye-i devlet<br>Kişinün başı sağ olmağ yeter sermāye-i devlet        |   | Matla‘           |  |  |                       |
| 7a | ?     | Merdümi dide kenār itmege ol serv-ḫaddi<br>Yetmiş iki dereden şu getürür el eyler                        |   | Matla‘           |  |  |                       |

|    |       |   |   |  |        |  |                               |                                    |
|----|-------|---|---|--|--------|--|-------------------------------|------------------------------------|
| 7a | ?     | ? | <p>Åh kim bitmez oñulmaz yüregim yäreleri<br/>Dostum ‘aşık olan dünyede oñmaz bitmez</p>                  |  | Müfred |  | <p>..-./..-<br/>/..-./..-</p> |                                    |
| 7a | ?     | ? | <p>Ġarazum mülk-i bekâ idi ‘adem rāhından<br/>Uğrayup şeh-r-i fenāya oyalandum ħaldum</p>                 |  | Müfred |  | <p>..-./..-<br/>/..-./..-</p> |                                    |
| 7a | ?     | ? | <p>‘Arz eyleme şehā banā kızlar ağalığım<br/>İster mi hiç ħayāsı olan yüz karālığım</p>                   |  | Matla‘ |  | <p>..-./..-/<br/>-./..-</p>   |                                    |
| 7a | ?     | ? | <p>Bir kerre hiç nigāh-ı teraħhüm-ile sevdiğim<br/>Ĥāl-i faşīĥ bī-kes ü bī-māre baĥmadıñ</p>              |  | Müfred |  | <p>..-./..-<br/>/..-./..-</p> |                                    |
| 7a | ?     | ? | <p>Diriğ şerbet-i vaşl itme kim derd-i maħabbatla<br/>Naĥfī bir belā-keş ‘aşık bī-çāredür cāna</p>        |  | Müfred |  | <p>..-./..-<br/>/..-./..-</p> |                                    |
| 7a | Sālīm | ? | <p>Görünmez baña da‘vetsiz benimle itmez ünsiyet<br/>Bu va‘dıyı ol periyе Sālīmā incindığım yerdir</p>    |  | Müfred |  | <p>..-./..-<br/>/..-./..-</p> | <p>Başlık<br/>Sālīm<br/>Efendi</p> |
| 7b | ?     | ? | <p>Sūzī n’ola eylerse dil ‘ālemi sūzān<br/>Dilsūz iden ol afeti tāb-ı nazarumdur</p>                      |  | Müfred |  | <p>..-./..-<br/>/..-./..-</p> |                                    |
| 7b | ?     | ? | <p>Bu gün pīr-i muġanuñ dulĥter-i rezle başı hoşdur<br/>Ĥelālümdür dir ise kendi kāfir ‘avratı pūşdur</p> |  | Matla‘ |  | <p>..-./..-<br/>/..-./..-</p> |                                    |
| 7b | ?     | ? | <p>Doĥunup pāyı döküldi sāġar<br/>Devletin depdi yine zāhid-i ħar</p>                                     |  | Matla‘ |  | <p>..-./..-<br/>/..-</p>      |                                    |



|    |      |  |  |                    |                           |  |
|----|------|--|--|--------------------|---------------------------|--|
| 7b | ?    | Ol derzî şühümñ birez eşvâbuñ elledüm<br>Bir çarpı çekdi ğamze-i mest-i tekelldüm  |  | Matla <sup>ç</sup> | ---/./-<br>./---/./-      |  |
| 7b | ?    | Gitdi ol sîmîñ tenüm ben dâhî cânı neyleyem<br>Cânım idi ol benüm cânsız cihâñı neyleyem   |  | Matla <sup>ç</sup> | ---/./-<br>/---/./-       |  |
| 7b | ?    | Şaķın hediye ‘avd eylemeñ edeble taleb<br>Zamâne hâcâlarında ne ‘avd var ne edeb   |  | Matla <sup>ç</sup> | ---/./-<br>/---/./-<br>?? |  |
| 7b | ?    | Devrân bizi devr-i sitem ü cevre götürdi<br>Girdâblara şaldı ‘acıb devre götürdi   |  | Matla <sup>ç</sup> | ---/./-<br>/---/./-       |  |
| 7b | ?    | Geldikde dilâ hânene ğam münfa‘il olma<br>Yârân-i şafadandır o bigâ[ne] degildir   |  | Müfred             | ---/./-<br>/---/./-       |  |
| 7b | ?    | Gel ey ğam gitme yâbâne gel ey ğuşşasın<br>evdensin<br>Feraħ-şâdî gelir gider benimle kalacak sensin<br>Feraħ bigânedür neyler gelüp bu hâne-i kalbe<br>Gelürsen sen gel ey ğuşşa hele bâri sen evdensin |  | Nazm               | ---/./-<br>/---/./-       |  |
| 8a | ?    | Fındık Efendi dürr-i girân-ķadr-i pendümi<br>Âvize ile mehd-i şu‘ûra bezek gibi  | Olmaz saña vesile emmiyet ü felâh<br>Sivasî pendî ile ‘amel eylemek gibi | Gazel/1<br>0 Beyit | ---/./-<br>/---/./-       |  |
| 8a | Süzî | ‘Aceb âşüfte bülbüdüdür dil âvâre-i Süzî<br>Behişt olursa gülzâri yine hâşret  |  | Müfred             | ---/./-<br>/---/./-       |  |
| 8a | ?    | Şehr-i ğam ile şöhbet-i hümü dil eylemiş<br>Gör hâsteyin ki eylemedi bir haber baña  |  | Müfred             | ---/./-<br>/---/./-       |  |

|    |       |  |  |        |                     |  |
|----|-------|--|--|--------|---------------------|--|
| 8a | ?     | Şöyle şaĸla sırr-ı ‘aşıkı tende cânuñ tuymasun<br>Belki adın anma ağzında zebānuñtuymasun    |  | Matla‘ | ---/---<br>/---/--- |  |
| 8a | ?     | Yāseminüñçün şabā ĸapdı külahı gül didi<br>Güle şaĸ olsun cihānda bir külah eksük deĸil      |  | Müfred | ---/---<br>/---/--- |  |
| 8a | ?     | Açılmadı gitti bize ol ĸonce dehanum<br>Murĸ-ı dilimiz başladı feryād u fiĸānı               |  | Müfred | ---/---<br>/---/--- |  |
| 8b | ?     | Diriĸ bilmediñ ey şüh ĸadr-i ihlāşum<br>Hemān günāhum odur kim riyā nedir bilmem             |  | Matla‘ | ---/---<br>/---/--- |  |
| 8b | ?     | Hayāl-i rüyūnla eylenurdi dil ammā<br>Şaçūñ hevāsı ile düřdi bařka sevdāya                   |  | Matla‘ | ---/---<br>/---/--- |  |
| 8b | Nef’ī | Nef’ī çekerci bār-ı belāñı ne hāl ise<br>Öldürdüñ ol faĸiri nāz u ‘itābla                    |  | Müfred | ---/---<br>/---/--- | Divanda<br>106.<br>gazelin 5.<br>beyitidir.( |
| 8b | ?     | Kevni yaĸmazsa ĸopar tufan bir ĸün ĸorĸarım<br>Āhı zabt itsem ya çeşmüm ĸün-feřānı n’eyleyim |  | Müfred | ---/---<br>/---/--- |  |
| 8b | ?     | Bu maĸsūd-ı řabā‘yi sözleri ĸande bulursın<br>Kudüret virmeseñ vecdi ‘aceb yārāne olmaz mı   |  | Müfred | ---/---<br>/---/--- |  |
| 8b | ?     | Dām-ı ĸisusına esir olduĸ<br>Görmeden ol ĸazāl u āhūyı                                       |  | Müfred | ---/---<br>/---     |  |
| 8b | ?     | Eşk-i ĸün-alüdumarāħım eyler ādem ĸalmadı<br>Hiçbir derd-i dil añlar yār u hem-dem ĸalmadı   |  | Matla‘ | ---/---<br>/---/--- |  |

|    |       |  |  |                  |                       |                  |
|----|-------|--|--|------------------|-----------------------|------------------|
| 8b | ?     | Ey naḥl-i nâz iste şaḳal iste ‘âr çek<br>‘Âşık hevâ-yı zülff kıomaz işte dâr çek   |  | Matla‘           | ---/./-<br>/./---/./- |                  |
| 8b | ?     | Bu nevbaharda ancak açıldı lâle-i dağ<br>Güşâd-i gonce-i dil ḳaldı bir bahâra dahı   |  | Müfred           | ---/./-<br>/./---/./- |                  |
| 9a | ?     | Bâl açdı nâmımız mişl-i kebüter<br>Seyr eylemek için afâk-ı çarḫı<br>Ulaşdır menzil-i maḳşûda yâ Rab<br>Bi-ḥurmeti şeyḫ-i Ma‘ rûf-ı Kerḫi            |  | Müfred           | ---/./-<br>---        |                  |
| 9a | ?     | Hâzret-i Ma‘ rûf -ı Kerḫi gerolursa reh-nümâ<br>Umaram vaşıl ola mektûb-ı merḡubum saña  |  | Matla‘           | ---/./-<br>/./---/./- |                  |
| 9a | ?     | İşâḳ saña gönül olaldan müştâḳ<br>Pür oldı şadâ-yı nâlemüzden afâḳ<br>Şeb-tâ-be-seher itmede fâ’ik-i feryâd<br>Bir pâyla mânende-i murğ-ı dil-i İşâḳ |  | Müfred           | ---/./-<br>/./---/./- |                  |
| 9a | ?     | اشدا لعزاب الفراق<br>فقد مات قلبي من الافراق   |  | Matla‘           | ---/./-<br>/./---/./- | Başlık<br>Nazire |
| 9a | Fâ’iz | Teşrifünle ḥânemi reşk-i İrem eyle<br>Ağlatma beni iki gözüm gel kerem eyle  | Ḳânün-i belâgatde yine naḳş-ı rûz ol<br>Ey ḥâme-i hoş-lehçe-i <b>Fâ’iz</b> nâm eyle              | Gazel/5<br>beyit | ---/./-<br>/./---/./- |                  |
| 9b | Şem‘î | Çü gitdün yâre ey nâme varup benden du‘â eyle<br>Selâm eyley saña deyü elin öp merḥabâ eyle  | Ḳuşanupbelüne muḫkem ‘ubudiyyet ḳuşaḡını<br>Der-i devletle var <b>Şem‘î</b> gibi hizmet eda eyle | Gazel/5<br>beyit | ---/./-<br>/./---/./- |                  |
| 9b | ?     | Sipihrûn taşı pest olsun senün tâḳuñ var iken<br>Sürâhi-yi mey şikest olsun senün nâbuñ var iken   |  | Matla‘           | ---/./-<br>/./---/./- |                  |

|     |   |   |  |  |                    |   |                       |  |
|-----|---|---|--|--|--------------------|---|-----------------------|--|
| 9b  | ? | ? | Hayâl-i naķ çıkamaz daimâ mirât-i hâîrdan<br>Esîr-i vuşlatum cevri itse de geçmem o kâfirden |  | Matla <sup>ç</sup> |   | ---/.---<br>/---/.--- |  |
| 9b  | ? | ? | Taze nihâl-i gönecye bâr degil berg ü diken<br>Bî-edebâne bülbülüñ kommasıdır belin büken    |  | Matla <sup>ç</sup> |   | ---/.---<br>/---/.--- |  |
| 9b  | ? | ? | .....sende gidersen araya<br>Hâl.....bal mumı yapışdır buraya                                |  | Matla <sup>ç</sup> | ? |                       | Mürekkep<br>lekesi<br>olduğu için<br>okunamam<br>ıştır.. |
| 10a | ? | ? | Gitiş itıtalım yâr bugün ‘ âlem-i âbâ<br>Ey ne bu ta‘cîl şeker şuya mı düşdi                 |  | Müfred             |   | ---/.---<br>/---/.--- |  |
| 10a | ? | ? | Biz karanfil koyalım şişeye iller komaduk<br>Ne gül ü sünbül ü nesrin ne karanfil kodılar    |  | Müfred             |   | ---/.---<br>/---/.--- |  |
| 10a | ? | ? | Âhîrde biz yemin virürüz itsün iştirâz<br>Arpa Emîni hâşılı göstermesün cevâz                |  | Matla <sup>ç</sup> |   | ---/.---<br>/---/.--- |  |
| 10a | ? | ? | Niyâz idüp güle ey dil o yâre yalvaralum<br>Bu cevri terk ide şâyed nigâre yalvaralum        |  | Matla <sup>ç</sup> |   | ---/.---<br>/---/.--- |  |
| 10a | ? | ? | Beni söyletme efendim yüregüm yanıkdur<br>Âteş-efşân olurum eyler isem feth-i kelâm          |  | Müfred             |   | ---/.---<br>/---/.--- |  |
| 10a | ? | ? | Severem yâri ben ol iki gözümden dönmem<br>Ka‘beden kıble-nümâ dönse sözümden dönmem         |  | Matla <sup>ç</sup> |   | ---/.---<br>/---/.--- |  |
| 10a | ? | ? | Yıkarsun hâîrüm her dem sebebsiz bî-<br>mürüvetsin   |  | Müfred             |   | ---/.---<br>/---/.--- |  |

|     |   |   |  |  |  |  |  |  |                    |                     |
|-----|---|---|--|--|--|--|--|--|--------------------|---------------------|
|     |   |   |  |  |  |  |  |  |                    |                     |
| 10a | ? | Çararuñ yoq zemîn-i dilde hercâyî tabî' atsin<br>Ne çadr-i hüsnuñi bildük ne mihr-i 'aşığı duydük<br>'Aceb âşufte vü ülfet 'aceb âlüde şohbetsin                                      |  |  |  |  |  |  | Matla <sup>ç</sup> | ---/---<br>/---/--- |
| 10a | ? | Ey gönül gayrîya meyl itme cânân bir olur<br>Birisinin 'ışık-ı derûnuñda yatar cân bir olur   |  |  |  |  |  |  | Matla <sup>ç</sup> | ---/---<br>/---/--- |
| 10b | ? | Baña dirlar niçün gülzâre gelmezsin bahâr oldu<br>Bahâr n'eyleyim ben yârim âğyar ile yâr oldu<br>İnletme ben ğaribüñi düşmen şen olmasun<br>Ben nâ-tüvâne kıyma meded senden olmasun |  |  |  |  |  |  | Matla <sup>ç</sup> | ---/---<br>/---/--- |
| 10b | ? | Başda sevdâ-yı hevâ-ı zülfi-yâr eksük degil<br>Mürteff' yerdür anuñçün rüzgâr eksük degil   |  |  |  |  |  |  | Matla <sup>ç</sup> | ---/---<br>/---/--- |
| 10b | ? | Miyâmnı kocduran dil-berden ey dil ihtirâz eyle<br>Mu'çarrerdür yılqartlar bir binâ elbetde bil virse   |  |  |  |  |  |  | Matla <sup>ç</sup> | ---/---<br>/---/--- |
| 10b | ? | Ser-i küyuñda kalur murğ-i dil-i nâlânım<br>Eve geldükçe gönülsüz gelürüm sulţânım  |  |  |  |  |  |  | Matla <sup>ç</sup> | ---/---<br>/---/--- |
| 10b | ? | Nişân-ı tîr-i lûşm yâr olursan ey kamer bir gün<br>Felekde hüsnuñe mağrûr olup göğsün'aceb germe  |  |  |  |  |  |  | Müfred             | ---/---<br>/---/--- |
| 10b | ? | Kebâb-âsâ belâ bezmünde gördüm kalb-i 'uşşâkı<br>Muhalîf devr elinden bir dem ağlar bir zamân<br>iñler  |  |  |  |  |  |  | Müfred             | ---/---<br>/---/--- |
| 10b | ? | Beng dâğ-ı taze ister imiş iştirâsına<br>Kâlâ-yı vaşl ol mehûñ âteş- behâsına   |  |  |  |  |  |  | Matla <sup>ç</sup> | ---/---<br>/---/--- |

|     |   |   |  |                    |  |                           |
|-----|---|---|--|--------------------|--|---------------------------|
| 10b | ? | Zâhidâ o deñlü şıķlet tâc-ı ķabâ ile<br>Uçmaķ ümîdin itmez idi öyle olmasa                        |  | Matla <sup>ç</sup> |  | -.---/----<br>/-.---/---- |
| 10b | ? | Şehâ ķaşında vardur bu müje bu ebru-vân attut<br>Bilinmez her zamân böyle bir tîr ü kemân at tut  |  | Matla <sup>ç</sup> |  | -.---/----<br>/-.---/---- |
| 10b | ? | Bir yerde yatalum diyicek nâzı uzatdı<br>Yatmam didi bir vâfir ‘inâd eyledi yatdı                 |  | Matla <sup>ç</sup> |  | -.---/----<br>/-.---/---- |
| 11a | ? | Bîmâr-ı ‘işķuñ oldu gönül hiç bilir misün<br>Cânâ cefâña şabr idemem öldürür misün                |  | Matla <sup>ç</sup> |  | -.---/----<br>/-.---/---- |
| 11a | ? | Hemân çek tîg-ı nâzı bildigünden ķalma ey hûnî<br>Şu içmek deñlü gelmez teşne-i ‘işķa helâk olmaķ |  | Müfred             |  | -.---/----<br>/-.---/---- |
| 11a | ? | Çünkü bir ‘aşık daķı istersiñ ey meh kendüñe<br>Ėamzeñüñ cellâdına emr it iki etsün beni          |  | Müfred             |  | -.---/----<br>/-.---/---- |
| 11a | ? | Ey dâğ-ı sine şadre geçüp germe göĖsüñi<br>Ėân ağlamaķda dîde-i giryân seni başar                 |  | Müfred             |  | -.---/----<br>/-.---/---- |
| 11a | ? | ‘Ėşķa cevri itse dil-ber luř ü nâz ardıncadur<br>‘Ėşķı istignâ iderse biñ niyâz ardıncadur        |  | Matla <sup>ç</sup> |  | -.---/----<br>/-.---/---- |
| 11a | ? | İstemeziñ beni sen öldürerem kendümi ben<br>Saña her kim yaramazsa baña daķı yaramaz              |  | Müfred             |  | -.---/----<br>/-.---/---- |
| 11a | ? | Emîrim seyyidüm Ėl-i Resûlüm pâķ-dâmânüm<br>Yezîd olsun saña bing cân-ile ķul olmayan cânüm       |  | Matla <sup>ç</sup> |  | -.---/----<br>/-.---/---- |
| 11a | ? | Pençe-i a‘ dâya düşdi dâmeni dest-i nigâr<br>Şimdi elden beş beter olsam giderdi vechi var        |  | Matla <sup>ç</sup> |  | -.---/----<br>/-.---/---- |

|     |       |   |  |        |  |                       |
|-----|-------|---|--|--------|--|-----------------------|
| 11a | ?     | Söyleyün tabıbe yoğ yere ‘ arz-ı devâ ider<br>Bimâr-ı derd-i ‘ ışk kabul eylemez ‘ ilâc               |  | Müfred |  | ---/./-<br>/./---/./- |
| 11a | ?     | Ey cân tabıbi haste-i ‘ ışkuñ revâmıdır<br>Dermân-ı ümidim eyler iken derd-nağ olur                   |  | Matla‘ |  | ---/./-<br>/./---/./- |
| 11b | Sâbit | Ediblerle felekde bir kıdd-i bälâyâ dil virdüm<br>Belâ itdüm o şulı başıma Allâh belâm virsün         |  | Müfred |  | ---/./-<br>/./---/./- |
| 11b | ?     | Ne taze taze güneşler ideydüm ‘ âlemde<br>Vebâli boynuna amma bıcaqlı altınun                         |  | Müfred |  | ---/./-<br>/./---/./- |
| 11b | ?     | Bir mülayim koculur taze güzeldür bendenün<br>Yağalarsa n’ola nâzüklük ile pîre-henün                 |  | Matla‘ |  | ---/./-<br>/./---/./- |
| 11b | Sâbit | Şâm-ı ğamuñda küyuña cân-ı za‘ifime<br>Kıldum revâne ‘ aşka Bağdâd irâk degil                         |  | Müfred |  | ---/./-<br>/./---/./- |
| 11b | ?     | Fireng-i zülfe esir olduñ işte ey dil-i zâr<br>Seniñ ne kârüñ idi bañır-ı ğamda kırsanlık             |  | Müfred |  | ---/./-<br>/./---/./- |
| 11b | ?     | Dilâ ümmid-i vuşlatla dem-â-dem nâle eylersin<br>Beni derd-i firâk öldürtirdi bilmem sen ne söylersin |  | Matla‘ |  | ---/./-<br>/./---/./- |
| 11b | ?     | Sürmelerle görünür oldı o çeşmim pür-kâr<br>Kâtl-i ‘ uşşâka yine gözümü kararur dildâr                |  | Matla‘ |  | ---/./-<br>/./---/./- |
| 12a | ?     | Nice ta‘lik ideli ğat-ı celî rûşarı<br>Sülüs-ı meretebe mañf itdi cemâli yarı                         |  | Matla‘ |  | ---/./-<br>/./---/./- |
| 12a | ?     | Bu ğün kâlâ-fürüş-ı keyfden ‘ iydiye kesdirdük<br>Birer içlik mülûki çekme țara-yı şarâbiden          |  | Müfred |  | ---/./-<br>/./---/./- |

|     |   |  |  |                               |  |                       |   |
|-----|---|--|--|-------------------------------|--|-----------------------|---|
| 12a | ?                                       | Varsa ol Yusuf kim küştesini yâd ider<br>Kamer-i dil şimdi Yusufcuk diyüferyâd ider<br>بردهدارى مىکنند بر قصر عجبوت<br>يوم نوبت مىزند بر کتيد افراسياب |  | Matla <sup>ç</sup>            |  | ..-/.---<br>/..-/.-.  | Başlık<br>Fâtih-i<br>İstanbul<br>Sultân<br>Mehmed |
| 12a | Fatihelista<br>nbul<br>Sultan<br>Mehmed |  |  | Müfred                        |  |                       |   |
| 12a | ?                                       | Recâ-yı vaşla ta'lik it zühür-i haş-ı dildâre<br>Niyâze hiç sevâdi şeb gibi vaqt-i şerif olmaz   |  | Müfred                        |  | ..-/.---<br>/..-/.--- |   |
| 12a | ?                                       | Nişâb-ı bezmi haşıl haş 'işrete çârdır nâ-çâr<br>Yeter bir şâka-ı gül çehre bir bint'ül-inebsiz biz  |  | Müfred                        |  | ..-/.---<br>/..-/.--- |   |
| 12a | Nâbî                                    | Şadâ-yı ra'd pür zür-ı münebbihden 'ibâretdür<br>Nigâh olsa felek bir 'aylı günlü kubbe sa'âtüdür  |  | Matla <sup>ç</sup>            |  | ..-/.---<br>/..-/.--- |   |
| 12a | ?                                       | Görüp kundaқта iken olmuş idim aña üfdâde<br>Bir tabânca ile şaşırđı beni Tüfekçi-zâde   |  | Matla <sup>ç</sup>            |  | ..-/.---<br>/..-/.--- |   |
| 12b | Sâbit                                   | Ahaffdur bâde-i ter fazla-i huşk-i mürâyiden<br>Eşeddür zağm-ı ef <sup>23</sup> berri mâr-ı âbiden   | Uçur <b>Sâbit</b> temennâ menziliñ ser-düz-ı 'irfâne<br>Bir örnekte iste nev-peydâ kumâş-ı pâk-ı Nâbîden | Gazel/7<br>beyit              |  | ..-/.---<br>/..-/.--- | (Karacan,<br>1981: 550)                           |
| 12b | ?                                       | Beni lâyıķ mu ağlatmak senüñ giryânuñ oldumsa<br>Cefa itmek ne lâzım serv-i sâmanıñ oldumsa  | Günahkârüñ mı oldum 'âşık-ı nälânüñ oldumsa<br>Esrüke kâfir olmadum kuluñ kurbânüñ oldumsa               | Gazel/3<br>beyit <sup>ç</sup> |  | ..-/.---<br>/..-/.--- |   |
| 12b | ?                                       | Saňa lâyıķ mıdır hândân idüp vaşluñla agyârı<br>Dem-â-dem zâr idersüñ firkatüñle 'âşık-ı zârı<br>Belâdan olmadum hâlî sevelden sen cefakârı            |  | Murabb<br>a/1<br>bend         |  | ..-/.---<br>/..-/.--- |   |

<sup>23</sup>zağm-ı ef i: zağm-ı ejderhâyı, D.



|     |       |   |  |                    |                      |   |
|-----|-------|---|--|--------------------|----------------------|---|
| 13a | Hâtem | Helâk itmek mi maşkûduñ ğamuñla ben dil-efġarı<br>Ruġuñ reşk-âver-i mihr-i hicâz tâbiş-i efzâdur<br>Nesim-i gülşen-i ħüsnüñ şabâ-yı rûġ-necâşâdur<br>Dü-yek ‘uşşâka-i öç işvesi taķsima mâ’ildür<br>Ol âfet işfahân vâdileri tırında yektâdur | O şeh-nâz eyledikçe büselikde meşk-i istîġnâ<br>Segâh-ı ħatf-ı şeb-gününda ağlar <b>Hâtem</b> -i şeydâ<br>Muġayyirdür nevâ-endiş-i la‘lünle gönül ammä<br>Hevâ-yı kâkültüñ başumda bir püsküllü sevdâdur | Şarkı/4<br>dörtlük | ---/---<br>./---/--- | Başlık:<br>Yenişehirli<br>Aķovalızâ<br>de<br>Ĥâtem<br>Efendi<br>(Varışoġlu,<br>1997: 382-<br>383) |
| 13b | ?     | Lâzım degül kitâb-ı gülîstân o mehveşe<br>Ne nüşâ ķorsa şinesine gûlsitân olur  |  | Müfred             | ---/---<br>./---/--- |   |
| 13b | ?     | Gül gonceliginde ħâr iledür<br>Açılsa bir özge yar iledür   |  | Matla‘             | ---/---<br>/---      |   |
| 13b | ?     | Aşlmda diken çķkar ‘azâbuñ<br>Faşda ħakîm olur gülâbuñ  |  | Matla‘             | ---/---<br>/---      |   |
| 13b | Nev‘î | Gördüm ol meh-rü bugün zeyn eylemiş destâragül<br>Yaraşur serdâr olursa leşker-i ezhâra gül   | Eşk-i pür-ĥünüm gibi gözden çķardı ehl-i derd<br><b>Nev‘î</b> ya öykündüġyüçüm ‘ârız-ı dil-dâra gül  | Gazel/5<br>beyit   | ---/---<br>/---/---  |   |
| 13b | Bâķî  | Gülşende itdi nâz ile ‘arz-ı cemâl gül<br>Ķıldı belâlu bülbülü aşüfte-ħâl gül   |  | Gazel/<br>1 beyit  | ---/---<br>./---/--- | (Küçük,<br>1994: 211)   |
| 14a | Raşid | Maġlas olmaz dile teslim-i ķazâdan ġayrı<br>Ķâr-ı taķdire nedir çâre-i rızâdan ġayrı  |  | Matla‘             | ---/---<br>/---/---  |   |
| 14a | ?     | Bu çarġ-ı pîre-zen ey dil degüldür mâye-i devlet  |  | Matla‘             | ---/---<br>/---/---  |   |



|     |        |  |   |                   |                      |                            |
|-----|--------|--|---|-------------------|----------------------|----------------------------|
| 14b | ?      | Gören şād oldı ğam zâhirde şanur 'âlemüm vardur<br>Anı bilmez ki tağlarca derûnumda ğamum vardur   |   | Matla'            | ---/---<br>/---/---  |                            |
| 14b | ?      | Telh idüp 'ayşum ayırdı benden ol simin tenüm<br>Yâ İlahî dādum al bu çarğ-ı zâlimden benüm        |   | Matla'            | ---/---<br>/---/---  |                            |
| 14b | Nabî   | Biz bu bağuñ hem bahârın hem hâzânın görmişüz<br>Hem süürüñ da ğamuñ da rûzgârıñ görmişüz          |   | Matla'            | ---/---<br>/---/---  | (Bilkan, 2011:619)         |
| 14b | Şabrî  | Olur bir sāğar-ı 'işret gelür bu bezme bir sâķi<br>Bu mâtem-hâne ey Şabrî sarây-ı sūd olur bir gün |   | Müfred            | ---/---<br>/---/---  |                            |
| 14b | ?      | Dünyâda çeker mîlñeti erbâb-ı maħabbet<br>Ey şüfi bugün baña ise irte sañadur                      |   | Müfred            | ---/---/---<br>-/--- |                            |
| 15a | Süzî   | Görenler tâl'atun ħürşid-i 'âlem-tâbdur dirler<br>Züülâl-i la'li mey-günüñ şarâb-ı nâbdur dirler   | Dehân-ı nükte nâdide dirdün gönltüni <b>Süzî</b><br>Saña âşüfte âhvâl-i ħayâl-iĥ'âbdur dirler | Gazel<br>/5 beyit | ---/---<br>/---/---  |                            |
| 15a | Muħıñî | Cevrile nâz kılmak ol bî-vefâya kaldı<br>Ehl-i niyâzuñ ey dil işi Ĥudâya kaldı                     | Yâr-ile ey <b>Muħıñî</b> hicrân günü döğündi<br>'İd-ı vişâle irdtün bir merħabâya kaldı       | Gazel/5<br>beyit  | ---/---/---<br>-/--- | (Tataroğlu, 1995: 286)     |
| 15a | Hasan  | Nâka-i Leylâda şannañ kim çeres efigânidur<br>Durmayup feryâd ider Kaysuñ dil-i nâlâmidur          | Ĥusrevâne n'ola tertîb eyleseñ divânunı<br>Ey <b>Hasan</b> tab' un belâğat mülkinün ħâkâmidur | Gazel/5<br>beyit  | ---/---<br>/---/---  |                            |
| 15b | Meşâmî | Boşala kîse-i kân kâse-i 'umman dükene<br>Ne ğam dil ne dîde-i giryân dükene                       | Gide mi fikr-i leb-i yâr <b>Meşâmî</b> dilden<br>Kândan hiç ola mı la'li Bedâhşân dükene      | Gazel<br>/5 beyit | ---/---<br>/---/---  | (Yeniterzi, 2001: 317-328) |
| 15b | Necâti | Lale-ğadler yine gülşende neler itmediler<br>Servi yürütmediler goncayı söyletmediler              | Ey <b>Necâti</b> yürü şabr eyle elden ne gelür<br>Ĥüblar cevrtü cefâyı kime öğretdmediler     | Gazel<br>/5 beyit | ---/---<br>/---/---  | (Tarlın, 1998: 240)        |

|     |        |  |   |                       |                       |
|-----|--------|--|---|-----------------------|-----------------------|
| 15b | Kerimî | Ol ' aqâd-i güher kim leb-i cânân arasında<br>İncü gibidir hoşka-i mercân arasında   | Bu tab' durur bârını ger görse <b>Kerimî</b><br>Hüsnler oğur idi saña yârân arasında                  | Gazel<br>/5 beyit     | --./.--<br>./.--./.-- |
| 16a | ?      | Yeter derd-i firâkuñla derünüm derd-nâk etdigün<br>Yeter şimşir-i hierünle vücudum çâk çâk etdigün<br>Yeter pâ-mâl idüb cismüm reh-i ' işkuñla hâk etdigün<br>Yeter cevır ü cefânile bizi cânâ helâk etdigün |   | Murabb<br>a/1<br>bend | ---./---<br>/---./--- |
| 16a | ?      | Bunca feryâdım işitdün dimedün dâd ideyin<br>Sen ki dâd itmeyesin ben kime feryâd ideyin   |   | Matla <sup>ç</sup>    | --./---<br>/---./---  |
| 16a | ?      | Beyaz üstüne buyurulmağla dil-ber der-kenâr olmaz<br>Mağallî defter-i luftuñda meşûr u muğayyeddür   |   | Müfred                | ---./---<br>/---./--- |
| 16a | ?      | Çâr ebrü bir perî ruhsâra meftün olmuşuz<br>Hâmdü lillah şimdi dostlar zevkümüzdürd üstüne   |   | Müfred                | --./---<br>/---./---  |
| 16a | ?      | Yâr-ı şâdhk arama dünyada<br>Ele gelmez o hüma ' anğâdur   | Hoş gör enbâ-yı zamanuñ hâlin<br>Cevr-i yârân çekilür dünyâdur  | Kit' a                | ---./---<br>/---      |
| 16a | ?      | Gülşen-i bağ-ı leîâfetde ğararñ varken<br>Nergis-asa gözi çıksın güli bağa dikenün   |   | Müfred                | ---./---<br>/---./--- |
| 16a | ?      | Neşr ider gül gibidür desti şabâ-himmet olan<br>Sığamaz gonca-şifat kâbına nev-devlet olan   |   | Matla <sup>ç</sup>    | ---./---<br>/---./--- |
| 16b | Vecdî  | Dili çeşm-aşınâ sâmân ile bî-gâne olmaz mı<br>Hemişçe mest ile ülfet iden mestâne olmaz mı   | Bu maşûd tabâ' yı sözleri kânde bulırsun sen<br>Kudüret virmeseñ <b>Vecdî</b> ' acceb yârâna olmaz mı | Gazel/<br>7 beyit     | ---./---<br>/---./--- |

|     |       |   |   |                  |                     |  |
|-----|-------|---|---|------------------|---------------------|--|
| 16b | Nedim | Sevdiğim cemalün çünküm göremem<br>Çıkmasun hayalün dil-i şeydâdan<br>Hâk-i pâye yüzler süremem<br>Alayım peyâmün bâd-ı şabâdan | <b>Nedimâ</b> hüsnüüne olmuşdur ‘aşık<br>Öyle bir ‘aşık kim kavlinde şadlık<br>Ger meh ne kadar değilse lâyık<br>‘Ar itmez efendim şehler gedâdan | Koşma            | 6+5=11              | Macit,<br>2012: 250)   |
| 17a | Sâbit | O çar ebrû ile bak tal at-ı dil-cû-yı cânâne<br>Murabba‘ vefk-i devletdür kim konuşmuş rûy-ı<br>cânâne                          | Yine bir kıyde düşdüm <b>Sâbitâ</b> baht-ı siyâh-ile<br>Devleşdi pâ-yı ‘aqlım dâne-i giysü-yı cânâne  | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Karacan,<br>1981: 561)  |
| 17a | Şehri | Dil-i zârumla germ-i ülfet hayâl-i yâr bir yerde<br>Ne haletdür bu güne külhamı vü gül-zâr bir yerde                            | Der-i meyhânedede <b>Şehri</b> rûsvâ-yı mesti dün<br>gördüm<br>Yıkılmış kendi bir yerde yatur destâr bir yerde                                    | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- |  |
| 17b | Şehri | Belâ-yı işka düşdün ‘işk-i miñnetkârı gördün mi<br>Beni âzâr iderdiñ sevdiğüm âzârı gördün mi                                   | Görürseñ her zamân dil-dârünü def -i gam eylesin<br>Seni hiç görmeyen ol <b>Şehri</b> -i gam-hârı gördün mi                                       | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- |  |
| 17b | Râzi  | Ĥudârîş-i sefidüm eyledi çârüb-ı fazlıyla<br>Dür ü vâlâsı fahrül-enbiyâsultân-ı kevneyne  | Ta ‘arruz eylemez nâr-ı cehennem müjde ey Râzi<br>Ĥubâr-ı âsitâmi dergehi çün gerdî mâbeyne   | Kıt‘a            | ---/---<br>/---/--- |  |
| 17b | Nâbi  | Âyinedeki ‘aksine nâz eyleyen âfet<br>Bir haftada eyley iki kez berbere minnet  |   | Müfred           | ---/---<br>/---/--- | Divanda<br>30.<br>Gazelin 6.<br>beytidir.<br>(Bilkan,<br>2011:412) |
| 17b | Rûhî  | Şol kadar yaraladı tîğ-i firâkuñ beni kim<br>Ne belâ çekdiğimi yaradan Allâh bilir  |   | Müfred           | ---/---<br>/---/--- |  |

|     |       |  |   |                    |                      |  |
|-----|-------|--|---|--------------------|----------------------|--|
| 18a | Nesīb | Neden ser-mest-i hayretdür dil-i bimar besbelli<br>Neden avare böyle hâtır-ı gam-hâr besbelli        | <b>Nesībâ</b> imtiyâz-ı tab' ile lâf ü güzâf itme<br>Ne hâcet merd-i da'vâ-yı sühân-âşâr besbelli     | Gazel/1<br>1 beyit | ---/---<br>./---/--- | Gazel-i<br>Nesīb<br>Pâkize-edâ                         |
| 18a | Sâbit | Dilber olunca mübtelâ müşfik<br>Arkasında huzûr ider 'aşık   | <b>Sâbitâ</b> bahtınm küşâdeliği<br>O gülünçâk-ı sinesinden açık                                      | Gazel/5<br>beyit   | ..-/..-<br>/..-      | (Karacan,<br>1981:514)                                 |
| 18b | 'Acīb | Düşydi 'aks-i belâ-yı hırâmı şahn-ı gülzâre<br>İderdi serv-i 'ar'ar ser-fürûkadd-i dildâre           | Begüm gülzâr-ı hüsne bâğbân itseñ ' <b>Acībâ</b> yı<br>Tereşşüh itdürirdi hâmesin mazmûn-ı eş'âre     | Gazel/5<br>beyit   | ---/---<br>/---/---  |  |
| 18b | Müşîr | Getirse bûy-ı zülfün ey perî-rû bād çemenzâre<br>Düşürdi mest olup bülbül hemân dem kûy-ı<br>dildâre | Viribidi bâde-i la'lin ger ol afet <b>Müşîrâ</b> ye<br>'Acibâ-veş dizerdi dürr-i nazmı silk-i eş'âre  | Gazel/5<br>beyit   | ---/---<br>/---/---  | Başlık<br>Nazire- es-<br>Seyyid<br>Müşîr               |
| 19a | Râtîb | Dûd-ı 'anber mi acib micmire-i nûr üzre<br>Turreler mi dökilen sine-i billür üzre                    | <b>Râtîbâ</b> eyler idiñ tab'î giderdin hâli<br>Âlamı terciñ idebilsen ferih sür üzre                 | Gazel/7<br>beyit   | ..-/..-<br>/..-/..-  | Gazel-i<br>Râtîb<br>Pâkize-edâ<br>(Kılıç,<br>1996:330) |
| 19a | Fehîm | Hâl-i Hindü rûh-ı servi gül-i meşhûr üzre<br>Şan kelef mâh-ı çeh-i Nahşeb-i meynûr üzre              | İntisâb ise garâz-ı çeşmim siych hüsne <b>Fehîm</b><br>Şarf rindi ide gör sa'yum meşkür üzre          | Gazel/7<br>beyit   | ..-/..-<br>/..-/..-  | Nazire-i<br>Seyyid<br>Fehîm                            |
| 19b | Râğîb | Şağın dest-i ferâğa rişte-i tül-i emel virme<br>Nizâm-ı mülk-i istîgnâya gâfletle hâlel virme        | Kibâr-ı devleti hem-meşreb pîr-ı muğân buldum<br>Kaşide dinlemezler <b>Râğîb</b> almazlar gazel virme | Gazel/6<br>beyit   | ---/---<br>/---/---  | (Yorulmaz,<br>1988: 147)                               |
| 19b | Nesīb | Dağın düş olmadan nezâre-i çeşmüm temâşâya<br>Kâpildum şebnem-âsâ ben o mîhr-i 'âlem-ârâya           | <b>Nesībâ</b> eyle pây- endâz-ı ta' dîldür-ı nazmuñ<br>Sühân-ârâ-ı cenâb-ı Râtîb-ı destür-ı yektâya   | Gazel/6<br>beyit   | ..-/..-<br>/..-/..-  | Es-seyyid<br>Nesīb-i<br>Nâdire -gü                     |

|     |       |  |  |                    |                        |  |
|-----|-------|--|--|--------------------|------------------------|--|
| 19b | Nābī  | Söylemez dil derdin amma yäre söyler söylese<br>Biñ dehenle sine-i şad-pāre söyler söylese   | Rāh-i gūşından şalar süziş derün-i ‘aşıka<br>Şi’ri <b>Nābī</b> böyle ateş-pāre söyler söylese          | Gazel/5<br>beyit   | --/./--<br>/./--/./--  | (Bilkan,<br>2011: 875)   |
| 20a | Nesīb | Şayd iden murğ-i dili tırresidür dām degül<br>Mest iden böyle beni lebleridür cām degül      | Büy-i zülfidür o şuhun beni dil-ħaste iden<br>Ey <b>Nesīb</b> yolhsa teb u tābıla zükkāmdegül          | Gazel/1<br>İbeyit  | ./././--<br>/./--/./-- | Gazel-i<br>Nesīb-<br>iħoş-edā  |
| 20b | Rātib | Muħālif devr-ile mīnā-yı çarħda inf‘al olmaz<br>Nikāb-i pīre-zen āyine-i beytü’l-ħicāl olmaz | Mu‘āvviždür gūsāyiş insidās-i merdüm-i zāre<br>Budur ħikmet ki <b>Rātib</b> şaħş-i bī-ergüşt lāl olmaz | Gazel/1<br>3 beyit | ./././--<br>/./--/./-- | Başlık<br>Gazel-i<br>Rātib-i<br>Pākize-<br>edā. (Kılıç,<br>1996:242) |
| 21a | Rahmī | Ĥaĥt-āver olmadıkça rū-yi ümmid vişāl olmaz<br>Velī jengārsız āyine-i timsāle mecāl olmaz    | Cenāb-i Rātib dānāya Rahmī pervā ol yolhsa<br>Sözütüñ hem rütbe-i güftār erbāb-i kemāl olmaz           | Gazel/7<br>beyit   | ./././--<br>/./--/./-- | Başlık<br>Nazīre-i<br>Rahmī<br>Efendi                                |
| 21a | Nābī  | Münāsib hem-zebān ruşenger āyine-i dildür<br>Ėubār-i çehre-i ĥātır-ħarīn nā-muvāffıkdur      | Daħı kimden ümid-i şıdk idersin Nābiyā bilmem<br>Şabāhuñ bir nefesde nişf-i kāzib nişf-i şādıkdur      | Gazel<br>/5 beyit  | ./././--<br>/./--/./-- | (Bilkan,<br>2011: 585-<br>586)                                       |
| 21b | Nābī  | Niyyetüñ cyledüğüñ va‘de-i incāze midür<br>Yoħsa kaşduñ dil-i zāre sitem-i tāze midür        | Āhdan perde çeker bāga hezār ey <b>Nābī</b><br>Bu tedārük o gül-i perde ber-endāze midür               | Gazel/5<br>beyit   | ./././--<br>/./--/./-- | (Bilkan,<br>2011: 550)   |
| 21b | Nābī  | Bir dil-bere dil vir ki belādür dimesünler<br>Bir bādeyi nüş it ki ĥaĥādür dimesünler        | ‘Abdī gibi āşufte-i ĥübān-i cihān ol<br><b>Nābī</b> saña tā ehl-i riyādür dimesinler                   | Gazel/5<br>beyit   | ./././--<br>/./--/./-- | (Bilkan,<br>2011: 560)   |
| 22a | Nābī  | Zevĥ-i ġam dilde midür dağda mi tende midür<br>Neşve bülbülde midür gülden mi güleşde midür  | Ĥ‘āh u nā-ħ‘āh olur āvīze-i ġüş-i ġerdün 24<br><b>Nābiyā</b> her ġazelün böyle ĥoş-āyende midür        | Gazel/7<br>beyit   | ./././--<br>/./--/./-- | (Bilkan,<br>2011: 551)   |

<sup>24</sup>ġerdün: aħbab, D.

|     |      |  |  |                   |                       |   |
|-----|------|--|--|-------------------|-----------------------|---|
| 22a | Nâbî | Ne dâde-i maḥlûḳa ne sîm ü zere minnet<br>Dîvân-ı ezelde yazılan deftere minnet          | Mestân-ı ser-endâzı ḳomaz itmege <b>Nâbî</b><br>Zevk-i küleh-i faḳr u fenâ-efsere minnet         | Gazel/<br>7 beyit | --/./--<br>./--/./--  | Divanda 8<br>beyittir.<br>(Bilkan,<br>2011: 412)  |
| 22b | Nâbî | Hîşşeme ḳande ki bir dilber-i meh-pâre çıkar<br>Tâil' ümdür yâ sitemkâr ü yâ âvâre çıkar | [Çäre ḳâhâne]kime derdümi açsam <b>Nâbî</b><br>Benden efvân o da ser-geşte vü bî-çäre çıkar      | Gazel/6<br>beyit  | ..-/..--<br>/..--/..- | Maktaç<br>beyitinin<br>ilk<br>mısrasının<br>başı<br>siliktir.<br>Silik olan<br>bölüm<br>divandan<br>tamamlan<br>muştur.<br>(Bilkan,<br>2011: 447) |
| 22b | Nâbî | Bir devlet için çehre temennâdan usanduk<br>Bir vaşl için aḡyâra müdarâdan usanduk       | <b>Nâbî</b> ile ol âfetüñ aḫvâlini naḳl it<br>Efsâne-i Mecnûn ile Leylâdan usanduk               | Gazel/5<br>beyit  | ..-/..--<br>/..--/..- | (Bilkan,<br>2011: 676)  |
| 22b | Nâbî | Dökelüm biz gözümüz yaşını şeb-nemecesine<br>Ḥandeler itsün ol âfet gül-i ḥurremcesine   | <b>Nâbîyâ</b> ḫazret-i Ḥaḳ pâdişeh-i devrânüñ<br>İde 'ömrini füzün 'İsî vü Meryemcesine          | Gazel/5<br>beyit  | ..-/..--<br>/..--/..- | (Bilkan,<br>2011: 945)  |
| 23a | Nâbî | Bir zamân biz daḡı hem-şoḫbet-i cânâne idük<br>Gülüne bülbül idük şem'ine pervâne idük   | <b>Nâbîyâ</b> sâkı-i çerḫ eyledi kâm-ı dili telḫ<br>Bir zamân gerḫ ki leb-ber-leb-i peymâne idük | Gazel/5<br>beyit  | ..-/..--<br>/..--/..- | (Bilkan,<br>2011: 717)  |
| 23a | Nâbî | Bir kere iltifâtüñ ile ḥurrem olmaduk<br>Bî-gâne deñlü şoḫbetüne maḫrem olmaduk          | <b>Nâbî</b> -i ḫaste dilde giribân mı var meger<br>Cevrünüle çâḳ-ḫürde-i dest-i ḡam olmaduk      | Gazel/5<br>beyit  | ---/..-<br>/..--/..-  | (Bilkan,<br>2011: 675)  |



|     |       |  |  |                   |                       |  |
|-----|-------|--|--|-------------------|-----------------------|--|
| 23a | Nâbî  | Herkesün vefk-i murâdıne Hudâ-yı müte'âl<br>Şamâ hüsn eylemiş ihsan Haleb'e mâl ü menâl                      | Başka bir hüsnî de <b>Nâbî</b> budur ol şehriñ kim<br>Mâh-rüyânî ider 'aşka tekîf-i vişâl                  | Gazel/5<br>beyit  | ..-./.-<br>/..-./.-   | (Bilkan,<br>2011: 747)                               |
| 23b | Hâtem | Şahpâ-yı şeyh efendi şumar itme sizlidür<br>Ol zevke dâ'ir ibn-i vaķit sizli bizlidür                        | <b>Hâtem</b> lisân-ı <sup>25</sup> 'asr-ile pek şuh olur gazel<br>Cafcaflıdur suhan ki fülân fartelizlidür | Gazel/9<br>beyit  | --./.-<br>./.-./.-    | Divanda<br>12 beyittir.<br>(Varışoğlu,<br>1997: 310) |
| 24a | Rûhî  | Endüh-i ğamuñ hem-reh-i cânü dilimüzdür<br>Ser-ıhadd-i beķâ arâ yaķı menzilimüzdür                           | Ağyar elemin çekme yapış zülfine <b>Rûhî</b><br>Men 'eylemege cânı mı var kâtilimüzdür                     | Gazel/5<br>beyit  | --./.-<br>./.-./.-    | (Ak,<br>2001:527)                                    |
| 24a | Sırrî | Hem-ser geçinür kıddüñe serv ü çemeni gör<br>Hem-sâye gecek kâmetüñe nârvenî gör                             | Zer gibi yüzüm zerd ideli derd ü ğamıyla<br>Ey <b>Sırrî</b> güler yüzüme ol sîm-tenî gör                   | Gazel/5<br>beyit  | --./.-<br>./.-./.-    |  |
| 24a | Nâbî  | Yok şem' -i nümâyânî bu pervâne kimündür<br>Gençinesi nâ-bûd bu virâne kimündür                              | Çok kimseyi gördüm bu çerâğahda <b>Nâbî</b><br>Bilmez ki kimün nâmını yer hâne kimündür                    | Gazel/7<br>beyit  | --./.-<br>./.-./.-    | (Bilkan,<br>2011: 538)                               |
| 24b | Yahya | Sen kârin şem' -i meclis ben habîbümden 'ırak<br>Bir midür pervâne-süz-1 vaşl ile nâr <sup>26</sup> -1 firâķ | Kalmasun <b>Yahya</b> ten-i fersüdede yoldaşdan<br>Küy-1 yâre gitmege cân u dil itmîş ittifâķ              | Gazel/5<br>beyit  | --./.-<br>/.-./.-     | (Kavruk,<br>2001:198)                                |
| 24b | Nâbî  | Esrâr-1 ğaţuñla dili medhüş idebilsem<br>Bir kez ğam-1 dünyâyı ferâmuş idebilsem                             | Virmez suhan-âralıĝa hiç kimse nevbet<br><b>Nâbî</b> dehen-i ğame-yi ğämüş idebilsem                       | Gazel/6<br>beyit  | --./.-<br>./.-./.-    | (Bilkan,<br>2011: 774)                               |
| 25a | Hâtem | Hâzer kim tel kırar vâdilerinde zülf-i şantürün<br>İki telli ğaţuñla bağlama 'uşşâķ-1 rencürün               | Gelince meclise ol aftâb-1 mağribi <b>Hâtem</b><br>Açıldı perde-i şarkîsi şiven-ĝâh tanbürün               | Gazel/<br>8 beyit | ---./---<br>/---./--- | Divanda 9<br>beyittir.<br>(Varışoğlu,<br>1997: 349)  |

<sup>21</sup>İsân: zebân, D.

<sup>26</sup>nâr: süz, D.

|     |                  |  |   |   |                     |   |
|-----|------------------|--|---|---|---------------------|---|
| 25a | Hâtem            | Ne cünd itse hâzer âyine-i dil bî-vefâlardan<br>Pür-aşûb-i şafâdur reng-i hodbin dil-rübâlardan  | Conâb-ı Râtib destûr eger meyi rûz-i <b>Hâtem</b><br>Yine nây-i şekerdür hâmemiz nûşin edalardan  | Gazel/5<br>beyit                                  | ---/---<br>/---/--- | Divanda 8<br>beyittir.<br>(Varışoğlu,<br>1997: 286)                             |
| 25b | Hâtem            | Çıkdı gülzâra yine gönce-dehenler top top<br>Sende ey vird-i cefâ nâhl-i hayâdan qop qop <sup>27</sup>   | Ey çeşim-dâr-ı der-i ziver-i mir'ât-i ümid<br>Şadef-i destimi <b>Hâtem</b> gibi yaruñ öp öp   | Gazel/5<br>beyit                                  | ..-/..-<br>/..-/..- | Divanda 8<br>beyittir.<br>(Varışoğlu,<br>1997: 286)                             |
| 25b | Hâtem            | O şûhuñ pençe-i simini mâh-i 'âlem-ârâdur<br>Ser-âmed nâhün-ı raşşendeler güyâ şüreyyâdur  | Nihâli düz-ı kîlk-i vâdî-yi güftârimiz <b>Hâtem</b><br>Sitânbuluñ Çubuklibağçesi gibi temâşâdur   | Gazel/7<br>beyit                                  | ---/---<br>/---/--- | Divanda 8<br>beyittir.<br>(Varışoğlu,<br>1997: 303)                             |
| 26a | Rûh-i<br>Bağdadî | Şannañ bizi kim şîre-i engür-ile mestüz<br>Biz ehl-i harâbâtdanız mest-i elestüz   | Biz mest-i mey-i meykede-i 'âlem-i cânuz<br>Ser-ğalka-i cem' iyyet-i peymâne-keşânuz  | Terkib-<br>i<br>bend/1<br>bend                    | ---/---<br>/---/--- | Divanda<br>16 benttir.<br>Burada ilk<br>benti<br>almıştır.<br>(Ak,<br>2001:187) |
| 26b | Nef'î            | Merhabâ ey câm-ı minâ-yı mey-i yâkût reng<br>Devri gelsün senden ögrensün sipîhr-i bî-direng<br>Merhabâ ey yâdigâr-ı meclis-i devrân-ı Cem<br>Âb-ı rûy-ı devlet-i Cemşid ü âyin-i Peşeng<br>Merhabâ ey şahid-i 'işretserây-ı meygede<br>Duhter-i pîr-i mugân hemşîre-i sâkı-i şeng | Keyf-i cân-bağşuñ ki cism ü cânâ râhat bundadır<br>Hikmetin anuñla ider vâ izhamâkat bundadır<br>Öldürür anca humârunduñ görür feyzuñ yine<br>'Âşık-ı bîmârî bir demde garâbet bundandır<br>Mürde-i endüha söz yok cân bağışlar şöhbetuñ<br>Cân virür çok zevkine anuñ da şöhbet bundadır | Terkib-<br>i<br>bend/5<br>bend<br>16'şar<br>mısra | ---/---<br>/---/--- | (Akkuş,<br>1991: 423-<br>427)   |

<sup>27</sup>Sende ey vird-i cefâ nâhl-i hayâdan qop qop: Ey gül-i 'işve-nümâ sen de yerüñden qop qop, D.

|     |       |   |   |   |
|-----|-------|---|---|---|
| 27b | Nef'î | Sensin ol rûh-ı revân-ı mürde-i endüh u gam<br>Sana nisbet çeşme-i âb-ı Hızır ' ayn-ı şereng<br>Sensin ol sermâye-i bâzâr-ı şevk-ı ehl-i ' işk<br>Düştü feyzüñle keşâda cevher-i nâmûs u neng<br>Sensin ol pîrâye-i hikmet ki feyz-i kâmilüñ<br>Kıldı mirât-ı zamîr-i ehl-i dilden def -i jeng<br>Cür' ana vermezdi cân her ' aşık-ı efsürde dil<br>Olmasan tâbefgen-i her hâtır-ı bîtab u teng<br>Mey degil rûh-ı revân-ı mürde-i gamsın hele<br>' Âlemüñ cânı degilsen cân-ı ' âlemsin hele | Gerçi varın şarf idersin sen gönüller açmağa<br>Şarf eder varın da herkes sana hikmet bundadır<br>Ehl-i hikmet bilmemiş bu ana dek keyfiyetüñ<br>Yolşa her bîmâr-ı gam derlerdi şîhhat bundadır<br>Sükkerî şerbetden a' lâsun hele ehl-i dile<br>Telhî-kâm etsen n' ola gayrı hâlâvet bundadır<br>Hâşılı hem-meşreb olsan yaraşır rindân ile<br>Tertüh degil tab' in ' arak gibi letâfet bundadır<br><b>Nef'î</b> -i bîmârî gel keyfünle ihyâkıl yine<br>Hâtır-ı mañzûnunu gamdan müberrâkıl yine | (Akkuş,<br>1991: 415)                         |
| 27b | Nef'î | Bildirirdüm dirdimi bir âh ile cânâne hep<br>Çorçarum süz-ı derünundan felekler yana hep<br>Göz ucuyla ' aşuka geh lutf eder gâhî' itâb<br>Bir su' âle yer kımaz ol gamze-i hâzır cevâb   | Gazel<br>/5 beyit   | (Akkuş,<br>1991: 452)                         |
| 28a | Nef'î | Ğamzesi mañmür olup şundukça cân-ı nâza dest<br>Nâz u şiveyle urur her bir müje bir sâza dest   | Gazel<br>/6 beyit   | Divanda<br>10 beyit.<br>(Akkuş,<br>1991: 456) |
| 28a | Nef'î | Bir yüzden idi yâr ile üslûb-ı mañabbet<br>Hâftıyla erişti hele mektûb-ı mañabbet   | Gazel<br>/6 beyit   | (Akkuş,<br>1991: 457)                         |
| 28b | Nef'î | Kâmet mi bu yâ fitne-i berpâ-yı kıyâmet<br>Şalınsa şutar ' âlemi ğavğâ-yı kıyâmet   | Gazel<br>/7 beyit   | (Akkuş,<br>1991: 458)                         |
| 28b | Nef'î | ' Uşşâk ile tolsun der isen küy-ı mañabbet<br>Gösterme rakîb olmayana rüy-ı mañabbet  | Gazel<br>/5 beyit   | (Akkuş,<br>1991: 459)                         |

|     |       |  |   |                   |                       |                               |
|-----|-------|--|---|-------------------|-----------------------|-------------------------------|
| 29a | Nef'î | Aldıkça ele gözlemleri sâz-ı maḥabbet<br>Dünyâyı fütar nağme-i şehnâz-ı maḥabbet                         | Rüstem gibi geh şaf-şiken-i leşker-i 'uşşâk<br><b>Nef'î</b> gibi mest-i ser-endâz-ı maḥabbet              | Gazel/7<br>beyit  | --./--<br>./--./--    | (Akkuş,<br>1991: 460)         |
| 29a | Nef'î | Yazanlar peykerüm destümde bir peymâne<br>yazmışlar Görüp mest-i mey-i 'ışk olduğum<br>mestâne yazmışlar | Nice zâhirdür ey <b>Nef'î</b> İsözünden dildekisuzuñ<br>Yazınca nüsha-i şî' rûnkalemler yâne yazmışlar    | Gazel<br>/5 beyit | ---./---<br>/---./--- | (Akkuş,<br>1991: 466)         |
| 29b | Nef'î | Degil ḥaṭṭ-ı mu'anber sâye-i zülf-i siyâhıdır<br>Degil ebrû-yı pür-çin gâmenüñ pert-i külahıdır          | Esir oldu gönül çâh-ı zenâhdânunda ey <b>Nef'î</b><br>Degildir zülfü anuñ düd-ı piç-â-piç-i âhıdır        | Gazel<br>/7 beyit | ---./---<br>/---./--- | (Akkuş,<br>1991: 467)         |
| 29b | Nef'î | Ne tende cân ile sensiz ümid-i şîḥhat olur<br>Ne cân bedende gam-ı firâkıñle râhat olur                  | Nedir bu fâ'li ile derdi <b>Nef'î</b> -i zârüñ<br>Ne şûhu sevse mülayim dedikçe âfet olur                 | Gazel<br>/6 beyit | --./--<br>/---./--    | (Akkuş,<br>1991: 468)         |
| 29b | Nef'î | Kâse-i ser ki yolunda garḳa-i hünâb olur<br>Baḫr-ı 'ışka geh ḥabâb olur o geh girdâb olur                | 'Ârif ol gam çekme <b>Nef'î</b> böyle kalmaz rûzgâr<br>Luḫf ider bir gün Ḥudâ elbette fetḫ-i bâb olur     | Gazel<br>/5 beyit | ---./--<br>/---./--   | (Akkuş,<br>1991: 470)         |
| 30a | Nef'î | Niçin şâḫ-ı nihâl-i gülde bülbül âşyan eyler<br>Bu günler ḫod maḥabbet ehli terk-i Ḥanümân<br>eyler      | Müzeyyen reng ü büy ile dil-i <b>Nef'î</b> gibi gülşen<br>Meḡer ol cân-ı 'âlem gâhî geşt-i gülsitân eyler | Gazel<br>/6 beyit | ---./---<br>/---./--- | (Akkuş,<br>1991: 469-<br>470) |
| 30a | Nef'î | Reftârma vâbeste mühimmât-ı kıyâmet<br>Eylerse o kâmet n'ola işbât-ı kıyâmet                             | Sâyeñ gibi yanınca sürünmek yeter aña<br><b>Nef'î</b> 'ye ger olursa mülkâfât-ı kıyâmet                   | Gazel<br>/5 beyit | --./--<br>/---./--    | (Akkuş,<br>1991: 459)         |
| 30a | Nef'î | Ol ebrûlar ki levh-i cebhe-i cânâne yazmışlar<br>Cemâlî maṭla'ıdır ki ser-i dîvâne yazmışlar             | Bu tarz-ı ḥâşa ey <b>Nef'î</b> 'yine şüret veren sensin<br>Nazire söyleyenler ekseri efsâne yazmışlar     | Gazel<br>/5 beyit | ---./---<br>/---./--- | (Akkuş,<br>1991: 467)         |
| 30b | Nef'î | Ölmek âsân 'âşıkta bir dem firâkı yar güc<br>Böyle müşkil derd esiri ḫasteye tîmâr güc                   | Olsa <b>Nef'î</b> n'ola ger endişesüyle hem-zebân<br>Neylesin yâşoḫbet-i yâṭân-ı nâ-hemvâr güc            | Gazel<br>/5 beyit | ---./--<br>/---./--   | (Akkuş,<br>1991: 464)         |
| 30b | Bâkî  | La'lün ḫatında kıymet-i gevher şikest olur<br>Zülfün yanında revnaḳ-ı 'anber şikest olur                 | <b>Bâkî</b> şikenc-i zülfî ḡamin yazmaḡ istesem<br>Tâkat getürmez elde kâlemler şikest olur               | Gazel<br>/5 beyit | --./--<br>/---./--    | (Küçük,<br>1994: 117)         |

|     |        |  |   |                   |                         |  |
|-----|--------|--|---|-------------------|-------------------------|--|
| 30b | Nefî   | Olmasa Mecnûn-î ' aşkı ol mehin ger âsumân<br>Nesr-î tâ'ir eylemezdi başı üzre âşiyân              | Tab' -î <b>Nef'î</b> bülbül-i güyâdır ol gülşende ki<br>Göncaveş dem-bestedür anda dehân-ı şâ' irân                   | Gazel<br>/5 beyit | --/./--<br>/./--/./--   | (Akkuş,<br>1991: 482)  |
| 31a | 'Âlî   | Güliden kaçan ki bülbüle ref' -i hicâb olur<br>Mâ-beyne düd-î âhu gürür bir nikâb olur             | ' <b>Âlî</b> tarılma geç felâketdeyin dime<br>Elbette rüzgâr eyyle bir feth-i bâb olur                                | Gazel<br>/6 beyit | --/./--<br>/./--/./--   | (Aksoyak,<br>2018: 725)  |
| 31a | 'Alî   | Vişâlûñ fikrin itdüm dilde ki hayret ziyâd oldu<br>Saña ben âşinâ olduqça ' aqlum baña yâd oldu    | Düşinde kollamış yârini <sup>28c</sup> <b>Âlî</b> sineye çekmiş<br>Bi'hamdi'lillah ki ol bi'-çâre âhîr bir murâd oldu | Gazel<br>/5 beyit | ./--/./--<br>/./--/./-- | (Aksoyak,<br>2018:<br>1173)  |
| 31b | 'Ulvi  | Bir bi'-kesem ki hâlûme mahrem bulunmaz<br>Kıanlu yaşım gibi baña hem-dem bulunmaz                 | ' <b>Ulvi</b> getürdi cânımı tuhfe kâbulkıl<br>' Arz olmağa huzuruña nesnem bulunmaz                                  | Gazel<br>/6 beyit | --/./--<br>/./--/./--   | (Çelik-<br>Kılıç,<br>2018: 762)  |
| 31b | Kabûlî | Kaşduñ egerçi cân ditiñ birisinedür<br>İkisi de fedâ yoluña birisinedür                            | Kaşdı <b>Kabûlî</b> ol kıya bakışlu âfetüñ<br>Cân ile diiden ikisinin birisinedür                                     | Gazel<br>/5 beyit | --/./--<br>/./--/./--   | Başlık<br>Gazel-i<br>Kabûlî. Bu<br>gazel<br>divanda<br>farklıdır.<br>(Erdogan,<br>2008: 585) |
| 31b | Nedîm  | Bir cebînin bir dağı zülf-i siyeh-fâmın bilür<br>Dil ne şubhün fark eder bi' llâh ne aļşamın bilür | Bezm-i meyde nukle el şumaz hemân ancak<br><b>Nedîm</b> Dil-berin ' unnâb-ı la' lîn çeşm-i bādâmın<br>bilür           | Gazel/5<br>beyit  | --/./--<br>/./--/./--   | Divanda 7<br>beyittir.<br>(Macit,<br>2012: 271)  |

<sup>28c</sup>yârini: maĥbûbım, D.

|     |        |  |   |                   |                     |                               |
|-----|--------|--|---|-------------------|---------------------|-------------------------------|
| 32a | Veysi  | Gene-i vaşluñ o perî ellere ikrâr eyler<br>Bu ‘acebdür bañâ ikrârını inkâr eyler   | <b>Veysi</b> yâ salţanat dehri n’ider ‘âkıl olan<br>Bir  adeh mey kişiyi ‘ leme ĩn k r eyler  | Gazel/5<br>beyit  | ..-./.-<br>/..-./.- | (Toska,<br>1985: 194-<br>195) |
| 32a | Veysi  | Meyl eylese aġy ra anı Şanma vef dur<br>Aġy re vef dan ġaraz baña cef dur  | Őuret vireyin dirse eger Şi’ rine <b>Veysi</b><br>RuŐs r na  yine dis n p k-ı ed dur  | Gazel/5<br>beyit  | ---./.-<br>./.-./.- | (Toska,<br>1985: 193)         |
| 32a | Nedim  | Zehr- b  eŐmes n mı bu  eŐm-i ter midir<br>Bir sine s z-i Şu ‘le mi laht-ı ciget midir <sup>29</sup>   | Nazm-ı terinde b yle ġuŐayıŐ nedir <b>Nedim</b><br>Taġ ‘in senin lev mi’-i Őubġ-ı seher midir <sup>30</sup>   | Gazel/5<br>beyit  | ---./.-<br>./.-./.- | (Macit,<br>2012: 271)         |
| 32b | Nedim  | Őannetme dulġter-i rezi rind ile gizlidir<br>Anunla Őeyġ efendi de babalı kızıdır  | Bu heŐ beyt ile yine haġġaki ey <b>Nedim</b><br> mz li-ı bel gate kilki n sekizlidir  | Gazel/8<br>beyit  | ---./.-<br>./.-./.- | (Macit,<br>2012: 260)         |
| 32b | Nedim  | Biri biriyle miġġan Őafları ġavġaya girmiŐdir<br>Niġ h-ı ġamze g y  sulġ i in araya girmiŐdir  | Bug n pek ser-fer z u Ő dm n g rd m <b>Nedim</b>  y <br>Meġer kim meclis-i maġd m-ı bi-hem ya<br>girmiŐdir  | Gazel/6<br>beyit  | ---./.-<br>/.-./.-  | (Macit,<br>2012: 268)         |
| 33a | ‘Al    | S zils n  eŐm-i mest n devlet-i bi-d rı g rs nler<br>Bozils n bend-i z lfi n bendeler d d rı g rs nler<br>Ő zils n t gmeler mir’  t-ı p r-env rı g rs nler<br>Ő kar p r hen n t kudret-i Sett rı g rs nler<br>Meded r h-ı muŐavver nic’ olurmiŐ b rı g rs nler | O meh-r  baht-ı ‘ liġbigadd r olmak istermiŐ<br>Kerem semtinden el  ekmiŐ sitemk r olmak<br>istermiŐ<br>Őırup ‘ Őġların cell d-ı h n-h r olmak istermiŐ<br>MuhaŐsal Őulme meyl itmiş cef k r olmak<br>istermiŐ<br>YetiŐs nler meded  ft deler yalvarı g rs nler | Tahmis<br>/5 bend | ---./.-<br>/.-./.-  |                               |
| 33a | Őab h  | Şam-ı ‘aŐı demek eġence-i ehl-i dil imiş<br>Raġmı yok Őuġa g n l vermek iken m Őkil imiş   | Medġ idip  b   hev sını m d m ehl-Şafa<br>Şad-ı mey-h ne <b>Őab h </b> g recek menzil imiş  | Gazel/5<br>beyit  | ..-./.-<br>/..-./.- | (Sarı,<br>1992: 265)          |

<sup>29</sup>baġt: laht, D.

<sup>30</sup>lev mi’-i Őubġ-ı seher: muhibb-i nesim-i seher, D.

|     |        |   |   |                  |                     |                                  |
|-----|--------|---|---|------------------|---------------------|----------------------------------|
| 33b | Veysi  | Cām-ı mey şaldıķca ‘aks ol la’l-i ĥandān üstine<br>Ey leb-i müil ruĥları gül ĥan olur ĥan üstine      | <b>Veysi</b> ya erbāb-ı ‘aşkı pāy-māl-ı ĥam iden<br>Bir cefākār olmaya bu çarĥ-ı gerdān üstine      | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Toska,<br>1985: 195-<br>196)    |
| 33b | Veysi  | Hālet-i vuslat-ı dil-ber ne ‘aceb yerler olur<br>Ādemün ‘aķlı gider zevķ u şafādān yer olur           | Def iderler oturup bir yere hicrān elemin<br>Mey olur sāġar olur <b>Veysi</b> -i ġam-perver olur    | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Toska,<br>1985: 195-<br>196)    |
| 33b | Hayālī | Şu ‘le-i ġam dilde vü cismimde daġı çün fetīl<br>Zāhir ü bāṭın getürdim ‘ışķna iki delil              | Dur olmasın <b>Hayālī</b> gözlerimden naķş-ı dost<br>Yusuf-ı Mıŗra şeref verdikçe bu deryā-yı Nil   | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Tarlān,<br>1997: 261.<br>Gazel) |
| 34a | Hayālī | Eylemiş ĥaṭṭ-ı la’l-i reyĥānī <sup>31</sup><br>Ehl-i ‘ışķa <sup>32</sup> şarāb-ı reyĥānī              | Ruĥ u zülfü <b>Hayālī</b> nün oldu<br>Biri dīni birisi imānī  | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---     | (Tarlān,<br>1997: 394.<br>gazel) |
| 34a | Revānī | Eline lale almıŗ yine cāmı<br>Felekden <sup>33</sup> almaġıçün intikāmı                               | <b>Revānī</b> ĥamseye bakmazdı herġiz<br>Bu beŗ beyiti eger görse Nizāmī                            | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---     |                                  |
| 34b | Nizāmī | Ķānum dokerse ġamzelerün ey perī-şıfat<br>Şīrīn lebünden eyle mu‘ayyen anā diyet                      | Eflake irdi ālı <b>Nizāmī</b> nün ey ‘aceb<br>Niçün iŗitmez ol meh-i ĥürşid- menzilet               | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | İpekten,<br>1974:<br>4.gazel)    |
| 34b | Fevrī  | Gel ey deŗt-i belāda görmeyin taŗvīr-i Mecnūmı<br>Gör ol Leylī-veŗün hicründe ben bī-mār-ı<br>maĥzūmı | Göreliden Muŗĥaf-ı ĥüsninde <b>Fevrī</b> şekl-i ebrūsın<br>Düşürmez hiçbir laĥza elinden Sūre-i Nūm | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- |                                  |
| 35a | Fazlī  | Buldum şaçında leyletü’l-isrā ĥaberlerin<br>Şordum lebünde mu‘ciz-i ‘sa ĥaberlerin                    | Kirpiklerinün ‘askerini derdi bir yire<br>Gönderdi <b>Fazlī</b> cāmıma yağma ĥaberlerin             | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- |                                  |

<sup>31</sup> reyĥānī: cānāmı, D.

<sup>32</sup> ‘ışķa: şevķaş D.

<sup>33</sup> felekten: cihāndan, D.

|     |        |  |  |                  |                     |                       |
|-----|--------|--|--|------------------|---------------------|-----------------------|
| 35a | Rāmi   | Yed-i beyzāni cāna seyr idenler nürdür dirler<br>Başanlar sinene āyine-i billürdür dirler                        | Harābātılığa şöyle şöhet bulmuşız <b>Rāmi</b><br>Kaža ile ölürsen hašte-i mahmürdür dirler                     | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Sarı,<br>1992: 290)  |
| 35b | Şabuḥi | O lefāfet o kıyāmet nedir ol meh-rūda<br>Haḫ bu kim özge ḫüsn virmiş o çār-ı ebrūda                              | Şöyle mest itdi <b>Şabuḥi</b> yi şarāb-ı ‘iṣḫūn<br>Pend-i ḫüṣyārāna hep şimdi gelir beyhūde                    | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Sarı,<br>1992: 290)  |
| 35b | Şabuḥi | Şaḫın ey ḡamzesi kātıl gözi mukkāra şaḫın<br>Zulm ü cevri eyleme‘ uşşāk-ı dil-figāre şaḫın                       | Şaḫın aḡlatma <b>Şabuḥi</b> kulumı sulḫānum<br>Eşer-i āhırer ol rüy-i pür-envāre şaḫın                         | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Sarı,<br>1992: 290)  |
| 35b | Ḥaleṫi | Cān virsem o şuḫūn nāvek-i ḫūn-pāşından<br>Dikesüz āna nişān maḫberemūn taşından                                 | Nev-‘ arūs-ı sūḫāna <b>Ḥaleṫi</b> pāk-ı edā<br>Şaḫıvirdi nice dürr-i nazm-ı güher başından                     | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Kaya,<br>1996:677)   |
| 36a | Ḥaleṫi | Biri biri ile nice etsünler imtizāc<br>Bülbül hevāyī güller ise ateşin mizāc                                     | Ben ḫaštesini yoklamadı ol taḫīb-i cān<br>Var ise <b>Ḥaleṫi</b> dökeltüm kābil ‘ilāc                           | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Kaya,<br>1996:368)   |
| 36a | Ḥaleṫi | Dilā bir buse almak ol mehın ruḫsār-ı alından<br>Heman bir gül ḫoparmak ḡibidür bağ-ı<br>cemalinden              | Şu ‘aṣıḫ kim ola şad-pāre çeşmi tūḡ-ı firḫatle<br>Bilür ey <b>Ḥaleṫi</b> ben ḫaštenūn bir pāre ḫālınden        | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Kaya,<br>1996:677)   |
| 36b | Nedim  | Yazanlar peykerim destümde bir kaşı güleşen sebū<br>yazmış<br>‘ Aceb meşrebece taḫrīr eylemiş el-ḫaḫ nikū yazmış | <b>Nedim</b> ūn ḫaḫ budur kim nazmı şūḫ düşdi cānā<br>pek<br>Şanursın kim durup bir dilber ile rü-be-rū yazmış | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Macit,<br>2012: 280) |
| 36b | Bākī   | Baḫa çoḫ cevri itdügünçün ey sipiḫr-i bī-vefā<br>Āhumuñ düd-ı kebūdı uydı ulaşdı saña                            | Ruḫlanıvāşında <b>Bākī</b> bir ḡazel nazm itdi kim<br>Ehl-i diller ḫodılar adını mir’ātü s-şafa                | Gazel/6<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Küçük,<br>1994: 79)  |
| 37a | Bākī   | İtdi şikār gönlümi bir şūḫ-veş-i levend <sup>34</sup><br>Müjḡānı tır ü kaşı kemān ḫırrası kemend                 | A‘ dā yanūnda ḫırrum u ḫandān u şādmān<br><b>Bākī</b> ḡamuñdazār u dil-efḡār u derdmend                        | Gazel/6<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Küçük,<br>1994: 87)  |

<sup>34</sup>şūḫ-veş-i levend: şuh-ı şeh levend, D.



|     |       |   |   |                  |                     |  |
|-----|-------|---|---|------------------|---------------------|--|
| 37a | Bâkî  | Piyâle hüsrev-i mülk-i gama tâc-ı Keyânîdür<br>Hum-ı mey pâdişâh-ı 'ışka genc-i hüsrevânîdür        | Şafa-yı şî'ir-i <b>Bâkî</b> bâ' iş-i mîhr ü mahabbetdür<br>Bu âb-ı zindegâni ol hayât-ı cavidânîdür | Gazel/7<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Küçük,<br>1994: 97)   |
| 37b | Bâkî  | Müje haylin dizer ol gamze-i fettân şaf şaf<br>Güyyâ cenge girür <sup>35</sup> nize-güzârân şaf şaf | Çadrüni seng-i muşallâda bilüp ey <b>Bâkî</b><br>Durup el bağlayalar karşına yârân şaf şaf          | Gazel/9<br>beyit | ..-/...<br>/.../..  | (Küçük,<br>1994:177)   |
| 37b | Bâkî  | Hüsn ile saña öykünemez çün gül-i ra' nâ<br>Hüzn ile baña beñzeyemez bülbül-i şeydâ                 | İller yiye şeftâlüsini bâğ-ı cemâlün<br>Ey sîb-zekân <b>Bâkî</b> nice bir diye eyvâ                 | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Küçük,<br>1994: 74)   |
| 38a | Yahyâ | Hâcimuñ maqsûdı Ka' be baña küyundur garâz<br>Fikri cennet zâhidüñ 'uşşâka rüyundur garâz           | Çönceyi vaşf eylese <b>Yahyâ</b> dehanuñdur murâd<br>Sünbül-i hoş-büyü medh eylerse müyüñdur garâz  | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Kavruk,<br>2001:192)  |
| 38a | Yahyâ | Bu küyüñ kim gedâ-yı bî-ser ü sâmanıyuz cânâ<br>'Aceb 'âlemdeyüz kim 'âlemüñ sultâniyuz cânâ        | Dime <b>Yahyâ</b> neden pîr-i muğâna ser-fürü itmek<br>Bilelden kendümüñ şermende-i ihsâniyuz cânâ  | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Kavruk,<br>2001:37)   |
| 38b | Nabî  | Kâlâ-yı cihân germ-nigâh itmege degmez<br>El virmedi hayfâ diyü âh itmege degmez                    | <b>Nabî</b> o perî itmeyicek nâmeñe râğbet<br>Ruhsâre-i evrâkı siyâh itmege degmez                  | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Bilkan,<br>2011: 587)   |
| 38b | Nabî  | Geldi haţ şürîdedür beste-i handâni henüz<br>Mürdan olmadı zâ'îl şekeristâni henüz                  | Yine seyranuña pây-ı nîgehümdür <b>Nabî</b><br>Bitti hârî yine huşk olmadı bostâni henüz            | Gazel/7<br>beyit | ..-/...<br>/.../..  | Dördüncü<br>beyitin ilk<br>mısrası<br>yazılmamı<br>ştır.<br>(Bilkan,<br>2011: 589) |
| 39a | Nabî  | Reşk-i ruğ-ı âlünle gül âteşlere düşmiş<br>Mey hasret-i la' lünle keş-â-keşlere düşmiş              | Ol mîve[ye] beñzer ki alur rengi kâmerden<br>Nabî dil-i hün-geşde ki mehveşlere düşmiş              | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Bilkan,<br>2011: 631)   |

<sup>35</sup>turur: girür, D.

|     |       |  |   |                  |                        |                                   |
|-----|-------|--|---|------------------|------------------------|-----------------------------------|
| 39a | Şābit | Şeng-i cevri-i hādīsāta ser gerek pūlāddan<br>Ya misāl-i kubbeye bir miğfer gerek pūlāddan       | Yufkadır kâgıd <sup>36</sup> bu elfāza tayannmaz <b>Şābitā</b><br>Āhenin şirāzeli bir defter gerek pūlāddan       | Gazel/7<br>beyit | --/-.--<br>/-.--/-.--  | (Karacan,<br>1981: 269.<br>gazel) |
| 39b | Şābit | Cenāb-i hazretūnden şurre-i zer geldi sulţānum<br>Vücutū-i nā-tüvāna kuvvet ü fer geldi sulţānum | Cenāb-i kibriyā iḳbāl ü iclālūn füzūn itsün<br>Diñüldüḳce bu monlā gitti ahir geldi sulţānum                      | Gazel/6<br>beyit | .---/.---<br>/---/.--- | (Karacan,<br>1981: 252.<br>gazel) |
| 39b | Şābit | Düşsün aḡyār o ḡazāl ardına bir dem görelüm<br>Şaydı ne güne ḳovar kelb-i mu' allem görelüm      | Ḥançer-i çem-i tubān <sup>37</sup> vaşfına düşmiş <b>Şābit</b><br>Yāre-i sine-i gibi <sup>38</sup> merhem görelüm | Gazel/<br>beyit  | .--/..--<br>/..--/..-- | (Karacan,<br>1981: 250.<br>gazel) |
| 40a | Şābit | Āvize ḳılup bürḳā' uñ ey reşk-i melek aş<br>Der-çenber idüp hālesi māha eleḳ aş                  | Bu şit' ri zer-efşān idüp ehl-i dile <b>Şābit</b><br>Öḡdül diyü bir ḫil' at-ı zerrine benek as                    | Gazel/5<br>beyit | --/..--<br>/..--/..--  | (Karacan,<br>1981: 172.<br>gazel) |
| 40a | Şābit | Üftānem ey serv-i revānum diye düşdüm<br>Düşmezdi bu söz ḡaflet ile söyleye düştüm               | <b>Şābit</b> ḳalem ilesözün <sup>39</sup> kāmını buldum<br>Bir cevheri çok māyeli gencineye düşdüm                | Gazel/5<br>beyit | --/..--<br>/..--/..--  | (Karacan,<br>1981: 249.<br>gazel) |
| 40b | Şābit | Senūnle bilmez idim ülfet eylemek güc imiş<br>Ḡazāl-i vaḫşisin ünsiyet eylemek güc imiş          | Cevān-ı tab' uma <b>Şābit</b> suḫen begendüremem<br>Efendi genc beḡe ḫidnet eylemek güc imiş                      | Gazel/5<br>beyit | .---/.---<br>/---/..-- | (Karacan,<br>1981: 164.<br>gazel) |
| 40b | Şābit | Geh bāde içür zāhıde geh ' arak baş<br>Metsen duramam dirse ' aşası-y-la ṭayak bas               | <b>Şābit</b> gibi pīrane düşüp vādī-i nazma<br>Pāy-ı ṭalebi hāme aşasın kakarak baş                               | Gazel/5<br>beyit | --/..--<br>/..--/..--  | (Karacan,<br>1981: 169.<br>gazel) |

<sup>36</sup>kāḡit:kāḡaz, D.

<sup>37</sup>tubān:bütān, D.

<sup>38</sup>sine-i gibi: bi-kineyi, D.

<sup>39</sup>sözün: hünürün, D.

|     |       |  |  |                  |                     |                                   |
|-----|-------|--|--|------------------|---------------------|-----------------------------------|
| 41a | Şâbit | Çekdüğim söyledirdi bir bir Leylî-i şahrâ reve<br>Depseydi Kays-ı nâ-kâmuñ eger ağzım deve   | <b>Şâbitâ</b> bu hâme-i ates nişâr-ı âbdâr<br>Dâğlar yağsa n'ola cân-ı Emir-i Dehleve                | Gazel/5<br>beyit | ..-./.-<br>/..-./.- |                                   |
| 41a | Şâbit | Ṭurrañ esîr idüp dil-i zârî kemend ile<br>Dîvân-ı hüsne gönderecek kayd ü bend ile           | Başdı bu gice şahne-i endişe <b>Şâbitâ</b><br>Bıkrî-i hayâlî şahid-i tab'-i levend ile               | Gazel/5<br>beyit | ..-./.-<br>/..-./.- | (Karacan,<br>1981: 290.<br>gazel) |
| 41b | Şâbit | Ṭoldur diyü minâyı 'acül olma ziyâde<br>Ey sâkî boyacı küpü midür hüm-ibâde                  | <b>Şâbit</b> yoğ ise şan'at-ı şî'riyye kayırmaz<br>Bir sâde güzel oldu bu nev-güfte-i sâde           | Gazel/5<br>beyit | ..-./.-<br>/..-./.- | (Karacan,<br>1981: 287.<br>gazel) |
| 41b | Şâbit | Zann itme güldede jâle-i terdür varak varak<br>Çatlatdı gönecayı göbeginden çıkar 'arak      | <b>Şâbit</b> hezâra gül yine meydân ider gibi<br>Her kıt'a gülbüni degenek dökdi bir kucak           | Gazel/5<br>beyit | ..-./.-<br>/..-./.- | (Karacan,<br>1981:<br>204.gazel)  |
| 42a | Şâbit | O semen-pîrehene uymış o fetvâ-yı kabâ<br>Şâh-ı hûbân-ı cihândur ve 'aleyhi'l-fetv           | <b>Şâbitâ</b> hâme-i nazmuñla biraz dilleşelüm<br>Aña malşüş gibi taze zebân-ı ma' nâ                | Gazel/5<br>beyit | ..-./.-<br>/..-./.- | (Karacan,<br>1981: 14.<br>gazel)  |
| 42a | Şâbit | Mînâ-saray-ı başırasından nihân ider<br>Virmez hayâlün iki gözüm dide kan ider               | Cân-ı za'if çıkmak için <b>Şâbit</b> -i nizar<br>Pehlûsi üstüñ anların nertübân ider                 | Gazel/5<br>beyit | ..-./.-<br>/..-./.- | (Karacan,<br>1981: 73.<br>gazel)  |
| 42b | Şâbit | Açup sâkî-i raķibe sâ'id-i billür göstermiş<br>O fir'avna yed-i beyzâ gibi bir nür göstermiş | Muşavvir ol büt-i çini güzel taşvir idüp <b>Şâbit</b><br>Elinde gönülümü bir kâse-i fağfûr göstermiş | Gazel/5<br>beyit | ..-./.-<br>/..-./.- | (Karacan,<br>1981: 157.<br>gazel) |
| 42b | Şâbit | Mahtûbdur ol gönca-ı âd-âb <sup>40</sup> açılmaz<br>Tâ öpmeyicek ağzımı şeb şâb açılmaz      | <b>Şâbit</b> uyumuşmuş şutalum yar nedür sūd<br>Çafletde kalur dide-i pür-ğ'âb açılmaz               | Gazel/5<br>beyit | ..-./.-<br>/..-./.- | (Karacan,<br>1981: 172.<br>gazel) |

<sup>40</sup>âd-âb: şâd-âb, D.

|     |        |  |  |                  |                       |                                   |
|-----|--------|--|--|------------------|-----------------------|-----------------------------------|
| 43a | Şâbit  | Setr için zâhid-i alüfte-niş bâdesini<br>Perde eyler der-i mey-hâneye seccâdesini                      | Kâkülün açma düşürme şu <sup>41</sup> güzel başuñ için<br><b>Şâbit</b> ün kayd-ı gama hâfır-ı âzâdesini        | Gazel/5<br>beyit | ..-./..-<br>/..-./..- | (Karacan,<br>1981:<br>327.gazel)  |
| 43a | Şâbit  | O sehî kıaddi düşürdüm gice gayet mahfî<br>Üstine düşdüm idüp hâhiş-i vuşlat mahfî                     | Nuql idüp meclis-i ırfâna bu şîrin gâzeli<br>Eyle <b>Şâbit</b> penâh-ı yarâne ziyâfet mahfî                    | Gazel/5<br>beyit | ..-./..-<br>/..-./..- | (Karacan,<br>1981: 322.<br>gazel) |
| 43a | Bâkı   | Devr-i gül irdi gönca-şîfat olma teng-dil<br>‘Azım eyle tarf-ı gülşene gül gibi gül açıl               | Şahn-ı cemende nefha-i bād-ı bahâr ile<br><b>Bâkı</b> gül-âb u gâliye misk oldu âb u gil                       | Gazel/5<br>beyit | ..-./..-<br>/..-./..- | (Küçük,<br>2003:202)              |
| 43b | Fuzûlî | Sâkiyâ cām dut ol’ âşıkâ kim kaygulu dur<br>Kaygı çekmek ne için cām ile ‘âlem doludur                 | Nergistiñ fikri <b>Fuzûlî</b> gözü gönünde gezer<br>Dutar ahu vañan ol yerdeki otlu suludur                    | Gazel/7<br>beyit | ..-./..-<br>/..-./..- | (Kantar,201<br>5:116)             |
| 43b | Fuzûlî | Güşe-i ebrûlarıñda çeşm-i cādûlar mıdır<br>Yoksağırmiş yâya tır-endâz hindûlar mıdır                   | Sen misin ancak <b>Fuzûlî</b> böyle hûblar mâyli<br>Yoksa ‘ışk ehli kamü sen tek belâ-cûlar mıdır              | Gazel/5<br>beyit | ..-./..-<br>/..-./..- | (Kantar,201<br>5:102)             |
| 44a | Fuzûlî | Âh eyledüğim serv-i hürâmânüñ içindir<br>Kân ağladuğum gönce-i hândânüñ içindir                        | Va‘iz bize dün düzañı vaşftı <b>Fuzûlî</b><br>Ol vaşft senün Külbey-i Ahzânüñ içindir                          | Gazel/7<br>beyit | ..-./..-<br>/..-./..- | (Kantar,201<br>5:100)             |
| 44a | Fuzûlî | Çansı gülşen gülbinî serv-i hürâmânüñca var<br>Çansı gülbin üzre gönce la‘l-i hândânüñca var           | Çangi gülşen bülbülü söyler <b>Fuzûlî</b> sen gibi<br>Çangi <sup>42</sup> bülbül nâlesi feryâd u efgânüñca var | Gazel/7<br>beyit | ..-./..-<br>/..-./..- | (Kantar,201<br>5:102)             |
| 44b | Fuzûlî | Müjem ser-çeşmeler menzil kılan âşüfte<br>Mecnündür<br>Annün beste-yi zincîr-i seyl-i eşk-i gül-gündür | <b>Fuzûlî</b> irmedi ta‘n okları göz yaşına teskin<br>Öñün bend itmek olmaz hâr u hâşâk-ile<br>ceyhündür       | Gazel/7<br>beyit | ..-./..-<br>/..-./..- | (Kantar,201<br>5:104)             |
| 44b | Fuzûlî | Ğubâr-ı secde-i râhuñ hâf-ı levh-i cebinümdür<br>Sücutü dergehiñ sermâye-i dünyâ vü dînümdür           | Berî oldum <b>Fuzûlî</b> gayrdan ol dil-rübâ ancak<br>Enişim münîsim yârim nigârim nâzeninümdür                | Gazel/9<br>beyit | ..-./..-<br>/..-./..- | (Kantar,201<br>5:104)             |

<sup>41</sup>Şu: o, D.

<sup>42</sup>Çansı: Çangi, D.

|     |        |  |  |                  |                      |
|-----|--------|--|--|------------------|----------------------|
| 45a | Fuzûlî | Çerh her ay başına şalmış kaşından bir hayâl<br>Bu cihetdendir her ay başında olmağbir hilâl                             | Ey <b>Fuzûlî</b> mâhnisbet mahv kıl vâriñ temâm<br>Ger dilerseñ bulmağ ol hürşid ile bir ittîşâl                 | Gazel/7<br>beyit | (Kamar,201<br>5:192) |
| 45a | Fuzûlî | Ne hoşdur ‘ârîzîñ devrinde zülf-i ‘ anber efsânüñ<br>Bu devrânda ne hoş <sup>43</sup> cem ‘ iyyetin vâri ol<br>perişânüñ | <b>Fuzûlî</b> ni ayağdan şaldı bâr-i miñnet ‘ işküñ<br>Niçin dutmazsın ey kâfir elimi bir müselmânüñ             | Gazel/7<br>beyit | (Kamar,201<br>5:190) |
| 45b | Fuzûlî | Ramazân oldı çeküp şahid-i mey perdeye rû<br>Mey içün çeng dutup ta ‘ ziye açdı gîsü                                     | Ramazân oldı budur vehmi <b>Fuzûlî</b> niñ kim<br>Nice gün içmeye mey zühd ile nâ-geh duta hû                    | Gazel/8<br>beyit | (Kamar,201<br>5:268) |
| 45b | Fuzûlî | Mahşer günü görem direm ol serv-kâmeti<br>Ger anda hem görünmese gel gör kıyâmeti  | Ėam zulmetinde bulmağ derd ü belâ beni<br>Hoşdur <b>Fuzûlî</b> ateş-i ‘ işkim <sup>44</sup> ‘ alâmeti            | Gazel/7<br>beyit | (Kamar,201<br>5:328) |
| 46a | Fuzûlî | Bırakdı hâke hüsniñ afitâb ‘ âlem-ârâyı<br>Götürdi yeryüzünden mu ‘ ciz-i la ‘ lüñ Mesîhâyı                              | <b>Fuzûlî</b> eşk seylinden perişân olma şabr eyle<br>Aña hem-var ola âhîr dutup durmaz bu dünyâyı <sup>45</sup> | Gazel/7<br>beyit | (Kamar,201<br>5:296) |
| 46a | Fuzûlî | Eşgün taşını kân ile yudı çeşm-i terim<br>Bes ki pâkim taşı la ‘ l eyledi feyz-i nazarım                                 | Ey <b>Fuzûlî</b> dura benden ele ta ‘ lîm vefâ<br>Tâ ki er merkad-i Mecnûna düşerse güzeri                       | Gazel/7<br>beyit | (Kamar,201<br>5:216) |
| 46b | Fuzûlî | Nihâl derddir Mecnûn yer etmiş sâyesin ahû<br>Başında kuş kanâdı berk ayagında selâsil bü                                | <b>Fuzûlî</b> ayru düşdüñ yârdan şabr itmege yer yok<br>Düşüp şahrâya efgân idelim sen ayru ben ayru             | Gazel/7<br>beyit | (Kamar,201<br>5:270) |
| 46b | Fuzûlî | Gör sirişkim şeb-i hicrân dime kim kândır bu<br>Zerre zerre şerer-i âteş-i hicrândur bu                                  | Dün dimişsin ki <b>Fuzûlî</b> baña kurbân olsun<br>Saña kurbân alayım yine ne ihsandır bu                        | Gazel/7<br>beyit | (Kamar,201<br>5:266) |
| 47a | Hüdâyî | ‘ Aşık olmuş dil-berüm bir yâr bi hem-tâ iken<br>Bülbül olmuş bâğ-i ‘ işka gonce-i zîbâ iken                             | <b>Hüdâyî</b> hâmdallah böyle gördük ol mehi<br>Dem-be-dem ‘ aşkılarına kârı istîğna iken                        | Gazel/5<br>beyit |                      |

<sup>43</sup> devrânda ne hoş: devrân ile hoş, D.

<sup>44</sup> ateş-i ‘ işkim: ateş-i âhım, D.

<sup>45</sup> dutup durmaz bu dünyâyı: dutupdur rüy-i dünyâyı, D.

|     |        |   |  |                   |                       |   |
|-----|--------|---|--|-------------------|-----------------------|---|
| 47a | Hüdayî | Ol meh gelürse cânıma <sup>46</sup> mihr-i sihr gibi<br>Çeşmümdede cāy idem aña ne var başar gibi | Güş eyle dürr-i naẓmını şāhım Hüdāyî <sup>47</sup><br>Ref' eyle haḳdan genc-i güher gibi | Gazel/5<br>beyit  | --./-./-<br>-./-.-    | Makta beyitinin ikinci mısrasında mürekkep lekeli nedeniyle okunamayan bazı kelimeler vardır. Bu kelimeler divandan tamamlanmıştır. |
| 47b | Şābit  | Kesret-i ğamzesi fikriyle bizüm vîrāne<br>Oldı bir nişteri çok taraflı berber-hāne                | Beñzedürsem n'ola gözden geçürüb müjganın<br>Ucu çıkmış ikişer kat şaf-ı nişter-dāna     | Gazel/1<br>3beyit | ..-./...<br>/...-./-. | Divanda beyitlerin yeri farklıdır. (Karacan, 1981:312.g azel)   |
| 48a | Şābit  | Pāyünle girme āteşe ey mürtekb yürü<br>Yüklenme bār-i hezirim zeri eliñ kuru                      | Cānum sıklıdı nergise gülşende <b>Şābitā</b><br>Dikmiş 'aşāyı cerre çıkup kaḳbenüñ köri  | Gazel/7<br>beyit  | --./-.-<br>./...-./-. | (Karacan, 1981:355.g azel)  |

<sup>46</sup>Cānıma: İhāneme, D.

<sup>47</sup>Şāhım Hüdāyî: Hüdāyî'nün, D.

|     |       |  |  |                   |                             |   |
|-----|-------|--|--|-------------------|-----------------------------|---|
| 48b | Şābit | Vezn idüp sīb-i behişt ü zeķan-ı dil-cüyü<br>Göz terāzūsina aldum yine şeftālüyü                     | <b>Şābitā</b> şāhn-ı ğazelde nic' olurgöstereyüm<br>Reviş-itāze <sup>48</sup> -pervāne mażmün güyü                 | Gazel/5<br>beyit  | ..-./..-<br>/..-./..-       | (Karacan,<br>1981:329.g<br>azel)            |
| 48b | Şābit | Ber-vech-i iltizām alup bī-vefālığı<br>Kaldurdu mālīkānem iken āşinālığı                             | Sünböldür iki cānibi dīvān-ı <b>Şābitūn</b><br>Bir tahta dikme berg-i semendir aralığı                             | Gazel/7<br>beyit  | ---./-.-<br>./---./-.-      | (Karacan,<br>1981:355.g<br>azel)            |
| 49a | Kāmī  | Zevāl-i aftāb-ı hüsn-i yāre haṭ medār olmaz<br>‘ Amelde sāye-i misfū’ n-nehāre ‘ itibār olmaz        | Belā-yı ser degil mi <b>Kāmīyā</b> derd-i ħumār-ı mey<br>Saña ħūn-ı cigerden özge āb <sup>49</sup> hoş-güvār olmaz | Gazel/7<br>beyit  | ..---/..---<br>/..---/..--- | (Yazıcı,<br>2017: 213)                      |
| 49a | ‘Arif | Muttasil <sup>50</sup> ‘āh-ı seher nāle-i şeb-gir idelüm<br>Gice gündüz elem-i firķati taķrīr idelüm | Aña şākird-i ħākīr olmağa nā-lāyık iken<br>İbn-i ‘ İbbādio zātı nice muntazır idelüm                               | Gazel/6<br>beyit  | ..-./..-<br>/..-./..-       | (Şahin,<br>2002:152)                        |
| 49b | Tālīb | Nice bir ħāṭırı zaħmet-keş tedbir idelüm<br>Ba‘ d-ezīn matlabı vā-beste-i taķdır idelüm              | Der gehi meykede irşād yeridür varalum<br><b>Tālībā</b> şıdķ-ile gūş nefes- pīr idelüm                             | Gazel/5<br>beyit  | ..-./..-<br>/..-./..-       |   |
| 49b | Şābit | Aşlı o düzd-i ğamzesinüñ Çaldırānlıdır<br>Çeşm-i siyahunuñ revīşi İşfaħānlıdır                       | Yek mest nāz ‘ işvedür ‘ agū ile <b>Şābitā</b><br>Kālma kuşurı ğamzesine dili kānlıdır                             | Gazel/5<br>beyit  | ---./-.-<br>./---./-.-      | Bu gazel<br>divanda<br>bulunmam<br>aktadır. |
| 49b | Bākī  | Zülfünü görsem ‘ izāruñ üzre ey hūr-i cemil<br>Sanuram zencir şeklin bağlamışdır selsebīl            | Muntazır olsa n'ola nergis ğubār-ı kūyına<br>Tütüyāya <b>Bākīyā</b> muhtāc olur çeşm-i ‘alīl                       | Gazel/<br>5 beyit | ---./-.-<br>/..-./-.-       | (Küçük,<br>1993:201)                        |
| 50a | Bākī  | Nedür bu ħandeler bu ‘ işveler bu nāz u istiġnā<br>Nedür bu cılveler bu şīveler bu kāmēt-i bālā      | Vefā ummaz cefadan yüz çevürmez <b>Bākī</b><br>‘ aşlıkdur<br>Niyāz itmek aña cānā yaraşur saña istiġgā             | Gazel/5<br>beyit  | ..---/..---<br>/..---/..--- | (Küçük,<br>1993:75)                         |

<sup>48</sup>taze: nādire, D.

<sup>49</sup> āb: cām, D.

<sup>50</sup>muttasıl: her dem, D.

|     |      |   |   |                  |                    |  |
|-----|------|---|---|------------------|--------------------|--|
| 50a | Bâkî | Hoş geldi baña mey-gedenün âb u hevâsı<br>Va'llâhi güzel yirde yapılmış yıkılası              | Meddâh olalı çeşm-i gâzâlâtañe <b>Bâkî</b><br>Öğrendi gâzel tarzını Rûmun şu'ârâsı                | Gazel/5<br>beyit | --./.-./-<br>-./.- | (Küçük,<br>1993:297)   |
| 50a | Bâkî | Âhum göge boyanmış idi gök boyanmadın <sup>51</sup><br>Yandum o şem' şevkine pervâne yanmadın | <b>Bâkî</b> yanardı âteş-i 'ışık ile odlara<br>Tâk-î felekde meş'ale-i mihr yanmadın              | Gazel/5<br>beyit | --./.-<br>./.-./.- | Divanda 6<br>beyittir.<br>(Küçük,<br>1993:249)   |
| 50b | Bâkî | Giceler kâkûli sevdâsı ile dildârûn<br>Hâddi pâyâmı mı var ola dirâz efkârûn <sup>52</sup>    | <b>Bâkî</b> yâ söyle lebi yâdına rengin gâzeli<br>Demidir nûş-ı meyûn mevsimidür eş'ârûn          | Gazel/5<br>beyit | .-./.-<br>./.-./.- | Divanda 7<br>beyittir.<br>(Küçük,<br>1993:197)   |
| 50b | Bâkî | Cânân odur ki meyl ide anı görünce cân<br>Esbâb-î hüsnî hûb ola ammâ be-şart-ı ân             | A'dâya baş egdüremez kimse <b>Bâkî</b> yâ<br>Şemşir gibi olmayıcağ ser-be-ser zebân               | Gazel/5<br>beyit | --./.-<br>./.-./.- | (Küçük,<br>1993:234)<br>Bu<br>sayfadan<br>sonra Sabit<br>başlıklı bir<br>şüirin<br>oldugu<br>sayfa<br>yırtıktır. |
| 50b | Bâkî | Nâle-i dil ol ham-ı zülf-i hümâ-pervâzdan<br>Şan figân-ı mürgdür ser-pençe-i şeh-bâzdan       | Vaşf-ı nâz-ı nâzenünündür bu şi'rün <b>Bâkî</b> yâ<br>Muṭṭrib-ı meclis ser-âğâz cylesün şehnâzdan | Gazel/5<br>beyit | .-./.-<br>./.-./.- |  |

<sup>51</sup>Âhum göge boyandı göge boyanmadın: Âhum göge boyanmış idi gök boyanmadın, D.

<sup>52</sup>dür u dirâz efkârûn: ola dirâz efkârûn, D.



|     |      |   |   |                  |                       |                      |
|-----|------|---|---|------------------|-----------------------|----------------------|
| 51a | Bâkî | Nağamât eylemeğe başladı şamma anı sen<br>Ehl-i 'ışkuñ <sup>53</sup> şanemâteçin üfler ney-zen      | <b>Bâkî</b> yâ 'ışret ü 'ayş itmege hecüründe yiter<br>Nâle ney göz yaşı mey fikr-i visâlün gülşen              | Gazel/5<br>beyit | --/./--<br>/./--/./-- | (Küçük,<br>1993:233) |
| 51a | Bâkî | Ser-i kuyuñ şanemâ cennet-i a'lâ bilürin<br>Müntehâ kâmetüñi Sidre vü Tübâ bilürin                  | <b>Bâkî</b> yâ gülşen-i firdevsi baña 'arz itme<br>Âsîfânün ben anuñ cennet-i me'vâ bilürin                     | Gazel/5<br>beyit | ././--<br>/./--/./--  | (Küçük,<br>1993:235) |
| 51a | Bâkî | Mübtelâ oldı gönül câm-ı şarâb-ı nâba<br>Âh kim zevrak-ı dil düşdi yine gird-âba                    | Tâk-ı ebrû-yı nigânı görelî ey <b>Bâkî</b><br>Ser-fürûkîlmadı 'ışk ehli dahı mihrâba                            | Gazel/5<br>beyit | ././--<br>/./--/./--  | (Küçük,<br>1993:267) |
| 51b | Bâkî | Ol şeh-i hüsnüñ gözi üzre bağanlar kaşına<br>Sâye-i perr-i hümâ düşmiş şanurlar başına              | Nağş-ı hüsnüñ kimse <b>Bâkî</b> gibi tasvir itmeye<br>Şafha-i eş'ârda anca kâlemler âşinâ                       | Gazel/5<br>beyit | --/./--<br>/./--/./-- | (Küçük,<br>1993:260) |
| 51b | Bâkî | Seyre çıksun ne temâşâ ola peydâ göresin<br>Bir iki gün hele seyr <sup>54</sup> eyle temâşâ göresin | <b>Bâkî</b> yâ cilve kılar sûret-i iğbâl ol dem<br>Ki gönül âyinesin pâk ü mücellâ göresin                      | Gazel/5<br>beyit | ././--<br>/./--/./--  | (Küçük,<br>1993:134) |
| 51b | Bâkî | Biñ mübtelâyı miñnet ile her dem öldürür<br>Dil-ber mülâyim olmayıcağ âdem öldürür                  | <b>Bâkî</b> peleng-i küh-i gamuñ pençesindedür<br>Lütfüñ meded yitişmez ise bir dem öldürür                     | Gazel/5<br>beyit | --/./--<br>/./--/./-- | (Küçük,<br>1993:243) |
| 52a | Bâkî | Goncalar içre nihân eyleme gül-berg-i terüñ<br>Ya'nî seyr eyleyelüm sineñi çözü dügmelerüñ          | Nağm-ı <sup>55</sup> <b>Bâkî</b> ye kulağ tutmasa zâhid ne 'aceb<br>Söz güherdür ne bilür kâdrini nâdân güherüñ | Gazel/5<br>beyit | ././--<br>/./--/./--  | (Küçük,<br>1993:176) |
| 52a | Bâkî | Ey dürr-i pâk ağzuña nisbet sentüñ şadef<br>Deryâ sevâhîlînde yatur pâre-i hazef                    | Estrâr keşfin itmek için süfi <b>Bâkî</b> yâ<br>Başın murakka'ına çeker nitekim keşef                           | Gazel/5<br>beyit | --/./--<br>/./--/./-- | (Küçük,<br>1993:177) |
| 52a | Bâkî | Devlet el virse yüzün gördüğüm eyyâm olsa<br>Merhabâ eylesem ol şüh ile bayram olsa                 | <b>Bâkî</b> yâ 'ayş-ı bahâr eyler idük meclîsde<br>Sâkî-i lâle 'izâr u mey-i gül-fâm olsa                       | Gazel/5<br>beyit | ?                     | (Küçük,<br>1993:276) |
| 52b | Bâkî | Bir lebi gonca yüzi gül-zâr dirseñ işte sen<br>Hâr-ı gâmda 'andelîb-i zâr dirseñ işte ben           | <b>Bâkî</b> yâ Ferhâd ile Mecnûn-ı şeydâdan bedel<br>'Âşık-ı bî-şabr u dil kim var dirseñ işte ben              | Gazel/5<br>beyit | --/./--<br>/./--/./-- | (Küçük,<br>1993:241) |

<sup>53</sup>ehl-i 'ışkuñ: ehl-i süzün,D.

<sup>54</sup>seyr: sabr, D.

<sup>55</sup>nazm-ı şî'r-i, D.

|     |      |   |   |                  |                      |                      |
|-----|------|---|---|------------------|----------------------|----------------------|
| 52b | Bâkî | Bezmün <sup>56</sup> eritdi bād-ı şabâ bağı yağımı<br>Yağdı çemende nergisün altun çerâğımı       | Mestâne şoydı o mehi <b>Bâkî</b> geçen gice<br>Nâzûklik ile çözdî muqaddem kuşağımı                     | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>./---/--- | (Küçük,<br>1993:288) |
| 52b | Bâkî | Pervâne gibi şu'le-i şevkuñle yanmadın<br>‘Âşık mahabbet adın añar mı utanmadın                   | Kesb-i hevâ-yı ‘ışk ide gör <b>Bâkî</b> yâ hemân<br>Dil hânesine revzen-i dîden kâpanmadın              | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>./---/--- | (Küçük,<br>1993:237) |
| 53a | Bâkî | Nesim-i şubh eser cân-bağş olup âheste âheste<br>Cihânda böyle cân virmiş degüldür dağî bir haste | Bir elde <b>Bâkî</b> yâ gül gibi sâğar var iken geldi<br>Hayâl-i kâkül-i müşgini sünbül sundı bir deste | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>./---/--- | (Küçük,<br>1993:271) |
| 53a | Bâkî | Yazmış debîr-i hikmet ezel şafha-i güle<br>Bülbül dem-â-dem ağlaya her-bâr gül güle               | <b>Bâkî</b> çemende şîşe-i mey gülğul cylese<br>Muṭrib terâne başlayıcak uysa bülbüle                   | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>./---/--- | (Küçük,<br>1993:270) |
| 53a | Bâkî | Câm la‘lündür senün âyine rûy-i enverün<br>Adı var Câm-ı Cem ü âyine-i İskenderün                 | Bir içim şu istedi hecründü <b>Bâkî</b> haste-dil<br>Virmedi kaç‘â cevâb âna dayandı hânçerün           | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>./---/--- | (Küçük,<br>1993:190) |
| 53b | Bâkî | Tutalum mihrî görem ta‘at-i dil-ber yirine<br>Kime dil bağlayam ol zülfi mu‘anber yirine          | İşigün faşî ile hâk-i hârimün besdür<br><b>Bâkî</b> -i haste-dile bâliş ü bister yirine                 | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>./---/--- | (Küçük,<br>1993:260) |
| 53b | Bâkî | Bî-tekeṭtûf yüz süter her şeb ruḥ-ı renginüñe<br>Böyle niçün yüz virürsin düstum bâlîñüñe         | Cilvegâh-ı şahid-i ma‘nâ olaldan <b>Bâkî</b> yâ<br>Reşk ider âyineleṭab‘-ı şafa-âyinüñe                 | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>./---/--- | (Küçük,<br>1993:262) |
| 53b | Bâkî | Şahrâlara döşendi bisât-ı zümürüñdün<br>Devlet anuñ ki lâle-ruḥuñııldı <sup>57</sup> hem-nişin    | <b>Bâkî</b> işigi hâkine tutsun kimün ki var<br>Aḥter gibi bülend-nazar çeşm-i dūr-bîn                  | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>./---/--- | (Küçük,<br>1993:241) |
| 54a | Bâkî | Yokdur şebât çünkü cihân-ı hârâbda<br>Birdür hezâr-sâl ile yek-dem hisâbda                        | <b>Bâkî</b> şafağda mihr-i münevver şanur gören<br>‘Aks-i ‘izâr-i sâkiyi câm-ı şarâbda                  | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>./---/--- | (Küçük,<br>1993:281) |

<sup>56</sup>berfün: bezmün, *D.*

<sup>57</sup>ıldı: oldı, *D.*

|     |      |   |   |                  |                       |
|-----|------|---|---|------------------|-----------------------|
| 54a | Bâkî | Gönül aklı gözüm yaşı gibi ol kadd-i dil-cüya<br>Niçün meyl itmez ol serv-i hürâmânım açar şuya | Yine ‘ işkuında <sup>58</sup> <b>Bâkî</b> hâncertüñle yaralar çizdi<br>Şanasım sâde-rü bir dil-rübâyı çekdi pehlüya | Gazel/5<br>beyit | (Küçük,<br>1993:276)  |
| 54a | Bâkî | Halka halka zülf kim ol hatt u hâl üstindedür<br>Şekl-i tuğrâdur misâl-i bî-misâl üstindedür    | Çarh yüz döndürmedin gülşende ‘ ays it <b>Bâkî</b> yâ<br>Sebzeler zîbâ hevâlar i‘ tîdal üstindedür                  | Gazel/5<br>beyit | (Küçük,<br>1993:130)  |
| 54b | Bâkî | Sîneye çekmege bir serv-i dil-ârâm olsa<br>Ser-keş olmasa inen ‘ aşıkıma râm olsa               | Terk iderdi mey ü maḥbûb hevâsım <b>Bâkî</b><br>Cânda şabr u dil-i âvârede ârâm olsa                                | Gazel/5<br>beyit | (Küçük,<br>1993: 273) |
| 54b | Bâkî | Açılsa gonca mânend-i leb-i la‘ l-i nigâr olsa<br>Şaçılsa ḥurde-i pîrûze şahrâ sebzazâr olsa    | Piyâle dönse ey <b>Bâkî</b> yine gül devrini görsek<br>Kenâr-ı cüdâ ‘ ays itdükçe dil-ber der-kenâr olsa            | Gazel/5<br>beyit | (Küçük,<br>1993:224)  |
| 54b | Bâkî | Nev-bahâr oldı gelün ‘ azm-i gülistân idelüm<br>Açalum gonca-i kalbi gül-i ḥandân idelüm        | Okusun vaşf-i leb-i <sup>59</sup> yâr ile <b>Bâkî</b> şî‘ rin<br>Bülbül-i gülşeni meclisde gâzel-h‘ân idelüm        | Gazel/5<br>beyit | (Küçük,<br>1993:217)  |
| 55a | Bâkî | Cevr-ile terk ider mi kişi şehri-yârını<br>Lâyık mıdır ki terk ide kûl şehri-yârını             | Cân virdi şevk-i ḥüsniüne <b>Bâkî</b> -i ḥaste-dil<br>Pür-nür ide Ḥudâ-yı Te‘âlâ mezarını                           | Gazel/5<br>beyit | (Küçük,<br>1993:301)  |
| 55a | Bâkî | Ebr-i bahâr-ı ‘ işvedür ebrü degüldür ol<br>Bârân-ı ḥüsn riştesidür mü degüldür ol              | Geşt itme deşt-i ḥasreti âhuñla <b>Bâkî</b> yâ<br>Şayd-ı kemend-i âh olur âhû degüldür ol                           | Gazel/5<br>beyit | (Küçük,<br>1993:205)  |
| 55a | Bâkî | Şahn-ı gülşen mülk-i Bağdâd oldı âb-ı cüy şaḥ<br>Yâsemenler şu yüzinde seyr ider mânend-i baḥḥ  | Ḥaḥḥ-ı la‘ lin <b>Bâkî</b> yâ ol gonca-i nev-restenün<br>Seyr idenler didiler ḥandânun olmaḥḥdur bu ḥaḥḥ            | Gazel/5<br>beyit | (Küçük,<br>1993:174)  |
| 55b | Bâkî | Ḥâk-i ḳademün irer ise ger <sup>60</sup> gözüm üzre<br>Küyuñ yolunuñ ḥizmeti başum yüzüm üzre   | <b>Bâkî</b> gibi nazm eyler iken dür dişi vaşfın<br>Dâmân-ı müjtem dökdi cevâhir sözüm üzre                         | Gazel/5<br>beyit | (Küçük,<br>1993:227)  |

<sup>58</sup>‘ işkuında: cismünde, D.

<sup>59</sup>leb-i: ruh-i, D.

<sup>60</sup>irer ise ger: kühlî gelürse, D.

|     |        |  |  |                    |                     |                             |
|-----|--------|--|--|--------------------|---------------------|-----------------------------|
| 55b | Bâkî   | Levh-i hâtrda hatuñ naqşımı yazmak ‘amelüm<br>Küne-i halvetde senüñ fikr-i lebüñdür emelüm             | Bâde-i mihr ü vefâ sâgarıdır ey <b>Bâkî</b><br>N’ola devr eyler ise bezm-i cihâmi gâzelüm              | Gazel/5<br>beyit   | ..-./.-<br>/..-./.- | (Küçük,<br>1993:224)        |
| 55b | Bâkî   | Nice tûfan oldu peydâ dîde-i hün-pâşdan<br>Nüh çeşmüm yanına gelse dem urmaz yaşdan                    | <b>Bâkî</b> yi gam öldürür ‘işkuñ yolında korkarın<br>Şimdi mi çekdi belâyı râh-rev yoldaşdan -        | Gazel/5<br>beyit   | .-./.-<br>/.-./.-   | (Küçük,<br>1993:240)        |
| 56a | Bâkî   | Eyledi müjde-i gül bülbülü şad u şurrem<br>Goncanañ göñli açıldı güle düşdi şebnem                     | Âbdâr olsa n’ola mîve-i şî’r-i <b>Bâkî</b><br>Urmadı kimse bu bağ içre dağı böyle kâlem                | Gazel/5<br>beyit   | ..-./.-<br>/..-./.- | (Küçük,<br>1993:221)        |
| 56a | Bâkî   | Âşüfte bend-i silsile-i zülfiñe nesim<br>Mâ’il nihâl-i kâmetüñe tab’-ı müstaķim                        | <b>Bâkî</b> ye viridi müjde-i lüfüñ <sup>61</sup> hayât-ı nev<br>‘Ömrüñ mezîd pâdişehüm yarceñ Kâdîm   | Gazel/5<br>beyit   | .-./.-<br>/.-./.-   | (Küçük,<br>1993:222)        |
| 56a | Bâkî   | ‘İşkuñla kılup kâmetini dâl karanfül<br>‘Arz itdi saña müy-ı sefid âl karanfül                         | Geh şîşe gehî kühne-sifâl ile kıtur ‘ayş<br><b>Bâkî</b> veş olup ‘işrete meyyâl karanfül               | Gazel/5<br>beyit   | .-./.-<br>/.-./.-   | (Küçük,<br>1993:201)        |
| 56b | Bâkî   | Meclis-i ‘işka girüp ayağı evvel çekdüm<br>Mâ-sivâdan götüri âhîr-i kâr el çekdüm                      | <b>Bâkî</b> vâ hün-i dili dîde düketdi gördüm<br>Mey-i nâbî bedel-i mâ-yeteħallel çekdüm               | Gazel/5<br>beyit   | ..-./.-<br>/..-./.- | (Küçük,<br>1993:216)        |
| 56b | Bâkî   | Şebnem gibi saçılsun koñ eşk-i firâvanum<br>Güller gibi açılsun tek gonca-i ħandânüm                   | Döksün güther-ı eşki <b>Bâkî</b> reh-i küyünđa<br>Maħsûl-i dil ü dîde hep yoluña sulħânüm              | Gazel/5<br>beyit   | ..-./.-<br>/..-./.- | (Küçük,<br>1993:224)        |
| 57a | Feyyâz | Nâr-ı reşkile gülâb oldu ‘izâr-ı yâre gül<br>Âb-ı rüyın ħâke rizân cyledi bî-çâre gül                  | Şusaldı şebnemi görüp dil-i süzânına<br>Düşmişdi izdrâb ħâr-ı yed-i kirdâra gül                        | Gazel/1<br>1 beyit | .-./.-<br>/.-./.-   | Başlık<br>Hüvel’l<br>Feyyaz |
| 57b | ‘Ulvi  | Günâhüm bildüm eylersem n’ola şefkat recâ<br>senden<br>Benüm devletlü sulħânüm ħata benden ‘atâ senden | Gerek öldür gerek dürger seni terk eylemez ‘ <b>Ulvi</b><br>Cefâna râzıdır lâzım degül ana vefâ senden | Gazel/5<br>beyit   | .-./.-<br>/.-./.-   | (Çetin, 199<br>3: 478)      |

<sup>61</sup>lüfüñ:vaşluñ, D.

|     |       |  |  |                  |                    |                        |
|-----|-------|--|--|------------------|--------------------|------------------------|
| 57b | ‘Ulvi | Tıfl-ı dil eyledi seyri ruḥ-ı cānāna heves<br>Nev-hevesdür n’ola eyleyse gülüstāna heves                   | Şimdi āh itmez iken hicriüne mu‘tād ancak<br>Ne hevā ḳaldı dil-i ‘Ulvi’de cānā ne heves                          | Gazel/5<br>beyit | ..-/...<br>/...-/- | (Çetin, 199<br>3: 331) |
| 58a | ‘Ulvi | Hāḳ bu kim özge şafā yoḳ mı mey-i ḥamrāda<br>Ola meclisde ḥuşūşā o gül-i ra‘nāda                           | Sāyeveş ḥāke düşersen ne ‘aceb ‘Ulvi<br>Oldı bir serv-i ḥurāmāna dil-i üffāde                                    | Gazel/5<br>beyit | ..-/...<br>/...-/- | (Çetin, 199<br>3: 330) |
| 58a | ‘Ulvi | Her seḫer cām-i şarāb ile yumazsaḳ yüzümüz<br>Ḥāb-ı miḥnetde <sup>62</sup> geçer hep gicemüz<br>gündüzümüz | Hastelar eyler imiş bāde ile derde ‘ilāc<br>N’ola meyl itse üzüm şuyına ‘Ulvi’özümüz                             | Gazel/5<br>beyit | ..-/...<br>/...-/- | (Çetin, 199<br>3: 308) |
| 58a | Bāḳi  | Ehl-i dil cānlara meyl it şeref ü ‘izzet bul<br>Nazaruñ ḳānlara ḳıl gevher-i zi-ḳıymet bul                 | Kendüden geçse müdām içse <sup>63</sup> aceb mi Bāḳi<br>Derd ü gamsuz güzerān eyleye bir sâ‘at bul               | Gazel/5<br>beyit | ..-/...<br>/...-/- | (Küçük,<br>1993: 210)  |
| 58b | ‘Ulvi | Ḳaşuñ ḡamıyla ḳaddini ‘āşıḳ kemān ider<br>Āh oḳlarına ḳalb-i ‘adūyı nişān ider <sup>64</sup>               | Şabrım dükenmesün dir iken gitti naḳd-ı cān<br>‘Ulvi’ ne çāre az ḫama‘ çoḳ ziyān ider                            | Gazel/5<br>beyit | ..-/...<br>/...-/- | (Çetin, 199<br>3: 300) |
| 58b | ‘Ulvi | Güp düşme şarāb üstine mestāne düşersin<br>Yār olma hevā ehline yabāna düşersin                            | Pervāne misin ey gönül ol şem‘-i cemāle<br>‘Ulvi’ gibi ‘ışḳ āteşine yana düşersin                                | Gazel/5<br>beyit | ..-/...<br>/...-/- | (Çetin, 199<br>3: 445) |
| 59a | ‘Ulvi | Vefāsız yaruñ el çek ‘ārizindān kākülinden hem<br>Ferāḡat ḳıl cihānuñ lālesinden sünbülinden hem           | Hazān olur bahārında ḫumār olur şerābından<br>Geçilmez <sup>65</sup> ‘Ulviyā dehrüñ gülünden hem<br>mülinden hem | Gazel/5<br>beyit | ..-/...<br>/...-/- | (Çetin, 199<br>3: 389) |
| 59a | ‘Ulvi | El yudum āb-ı revāndan diyemem āna dimiş<br>Yunsa yunmuşdur o māhuñ yüzi yunmasa imiş                      | Güheri mā‘rifeti ḫabbeye şaymaz kimse<br>‘Ulviyā çāre nedür kār-ı cihān böyle imiş                               | Gazel/5<br>beyit | ..-/...<br>/...-/- | (Çetin, 199<br>3: 338) |

<sup>62</sup>miḥnetde: ḡafletde, *D.*

<sup>63</sup>Kendüden geçse müdām içse: Mey içüp mest-i müdām olsa, *D.*

<sup>64</sup>Āh oḳlarına ḳalb-i ‘adūyi nişān ider: Yāḫūd ḫaddüñ ki ḡamzeñe cāmın nişān ider, *D.*

<sup>65</sup>geçilmez: kesilmez, *D.*

|     |       |   |  |                  |                                |
|-----|-------|---|--|------------------|--------------------------------|
| 59b | ‘Ulvi | Vefâ gelmek maḥâl oldu niğâr dil-pesendümden<br>Ölümüm ihtiyâr itdüm uşandum kendü<br>kendümden         | Haṭṭı geldükde didüm yâre zülfi geçdüğü pendî<br>Didi şükr eyle ey ‘ <b>Ulvi</b> ḥalâş olduñ<br>kemdendümden | Gazel/5<br>beyit | (Çetin, 199<br>3: 471)         |
| 59b | ‘Ulvi | Nür-i çeşmüm benüm ol nergis-i bîmâra fedâ<br>Dil ü cânım benüm ol ğamze-i ħun-ḫâra fedâ                | ‘Aql u şabr u ten ü cân u dil ü dîdem ne ki var<br>‘ <b>Ulviyâ</b> cümlesi ol turre-i farrâra fedâ           | Gazel/5<br>beyit | (Çetin, 199<br>3: 199)         |
| 59b | Rahmî | Lebünde nev-remîde ḥaṭṭı mı yâ misk-i Ḥotendür<br>bu<br>Kenâr-i çeşme-i hayvânda bitmiş yâ çemendür bu  | Bu tarz-ı ḥâşî görse <b>Rahmîyâ</b> el-ḥaḫ diye Ḥüsrev<br>Ma‘ânî câmını bezm-i süḥanda nûş idendür bu        | Gazel/5<br>beyit | (Erdogan,<br>2011: 402)        |
| 60a | ‘Ulvi | Gönül âh itdi hicrünüle gözümd dökdi bu şebnem<br>hem<br>Benümçün inledi bülbül seḫer ağladı şebnem hem | Nice timâr iderler yâreme cerrâḫlar bilsem<br>Tutuşur ‘ <b>Ulviyâ</b> süz-ı dilimden penbe merhem<br>hem     | Gazel/5<br>beyit | (Çetin, 199<br>3: 610-<br>611) |
| 60a | ‘Ulvi | Şâma ey ḫâce nebât-ı aḫmerî bize ḫiç<br>Dehen-i yâr tururken şekerüñ ez şuyın iç                        | Meyl iderse seni koyup dil-i ‘Ulvi ğayra<br>Ḳâleb-i mürdesini tîğ-i müjenle iki biç                          | Gazel/5<br>beyit | (Çetin, 199<br>3: 230)         |
| 60b | ‘Ulvi | Marâz-ı ‘ışk devâsın leb-i dilberden şor<br>Yüri ey ḫaste gönül ḫikmeti Loḫmândan şor                   | İtleründen dil-i ‘ <b>Ulvi</b> tahassüs eyle<br>Bilmek isterseñ anuñ ḫâlini yârândan şor                     | Gazel/5<br>beyit | (Çetin, 199<br>3: 288)         |
| 60b | ‘Ulvi | Ḥoş yaraşur cemâlüne bu ḫaṭṭ-ı müşğ-bâr<br>Āmentü billezî ḫaleḫa leyli ve ‘n-nehâr                      | ‘ <b>Ulvi</b> çü gördi Muşḫaf-ı ḫüsnünde ḫaṭṭuñ<br>Seb‘ü ‘l-meşânî remzini fehm itse vechi-vâr               | Gazel/5<br>beyit | (Çetin, 199<br>3: 281)         |
| 60b | Bâkı  | Lebüñi âl ile öpmiş ola mı peymâne<br>İçeyin ölmez isem ḫanımı ḫâna ḫâna                                | ‘Ayş u ‘işret demidür çekme ğam-ı dünyâyı <sup>66</sup><br><b>Bâkıyâ</b> gel berü sāĝar çekelüm rindâne      | Gazel/5<br>beyit | (Küçük,<br>1994:267)           |
| 61a | Rahmî | Ḳulu oldum yine bir ḫusrev-i şîrin-dehenüñ<br>Baña degdi yine mirâşı bugün Külḫkenüñ                    | Tîğ-i heer ile helâk eyledüğüne seni yâr<br>Lâleveş şâhid ola <b>Rahmî</b> bu ḫanlu kefenüñ                  | Gazel/5<br>beyit | (Erdogan,<br>2011: 369)        |

<sup>66</sup>ĝam-ı dünyâyı: ğam-ı devrânı, D.

|     |         |   |   |                  |                     |                                |
|-----|---------|---|---|------------------|---------------------|--------------------------------|
| 61a | Rahmî   | Miyânun müya teşbîh eylemekte kîl ü kâl itdüm<br>Hilâle beñzedüp ebrûlarıñ egri hayâl itdüm               | Ma'ârif ehli geymezmiş kabâ-yı atlas-ı şâhî<br>Anuñçün <b>Rahmîyâ</b> ben de libâsum köhne şâl<br>itdüm | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Erdoğan,<br>2011: 187)        |
| 61a | Bâkı    | Arzû eyler kemend-i kâkülün cânaneyi<br>Bağlasañ zincirler tutmaz dil-i divaneyi                          | Zâhid â'ışk' içre te'sir eylemez <b>Bâkıyâ</b> pend<br>Mest-i lâ-ya kîl bilürsin dinlemez efsaneyi      | Gazel/5<br>beyit |                     | (Küçük,<br>1994: 297)          |
| 61b | Rahmî   | Dil kim lebün hayâli için kîl ü kâl ider<br>Sâyil durur ki hâl-i 'ademden su'âl ider                      | <b>Rahmîru</b> ñuñla leblenünün vaşfın eyleyüp<br>Rengî edâyile gazelin pür-hayâl ider                  | Gazel/5<br>beyit | ---/---/<br>-./-.-  | (Erdoğan,<br>2011: 319)        |
| 61b | Rahmî   | Ruñuñ ey şanem başın egüpdür yine gisûlar<br>Şanasın âteşe secde ider Rûm içre Hindûlar                   | Egilmiş bâd-i âhundan melâhat şâhsârdur<br>Nigârün <b>Rahmîyâ</b> bâğ-ı ruñı içinde ebrûlar             | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Erdoğan,<br>2011: 352)        |
| 61b | Rahmî   | Mey şafağ olmış felek mey-hâne şeklin bağlamış<br>Hâle içre mâh nev <sup>67</sup> peymâne şeklin bağlamış | Bir büt-i Ferhâda resmin dilde nağş idüp hayâl<br><b>Rahmîyâ</b> sineñ senün büt-hâne şeklin bağlamış   | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/-.-/-.- | (Erdoğan,<br>2011:360)         |
| 62a | Rahmî   | Şekl-i ebrû-yı siyâhı ruñ-ı cânân üzre<br>Güyyâ besmeledür süre-i Rahmân üzre                             | Hâme-i zerle yazarsa yiridür kâtib-i şun'<br><b>Rahmîyâ</b> bu gazeliñ şafha-i devrân üzre              | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Erdoğan,<br>2011: 426)        |
| 62a | 'Ubeydî | İrmeyen bezm-i şafâ başuñla hürmet bulmaz<br>Düşmeyen ayağuna päye-i rif'at bulmaz                        | Maraz-ı 'ışk-ı ' <b>Ubeydî</b> ne 'aceb miñnet olur<br>Kağrı 'aşk ki aña uğraya sıhhat bulmaz           | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Arslan,<br>2013: 359-<br>360) |

<sup>67</sup> nev: san, D.

|     |         |   |  |                  |                      |                                |
|-----|---------|---|--|------------------|----------------------|--------------------------------|
| 62b | ‘Ubeydî | Ayağum adım atmaz bir kadem <sup>68</sup> mey-ñāneden<br>ğayrı<br>Elüm bir nesne tütmez sākiya peymāneden ğayrı | ‘Ubeydî’nün mekânını şorarsañ ey peri-peyker<br>Yatağı yokdur ol divānenün virāneden ğayrı           | Gazel/5<br>beyit | ---/...<br>/.../...- | (Arslan,<br>2013: 528-<br>529) |
| 62b | ‘Ubeydî | Dime cânāneye ağıyar ile şoñbet itme<br>Seni sevsün dir iseñ aña nañhat itme                                    | Çünkü bunlarda ‘Ubeydî’ ğarañn var senün<br>Ehl-i ‘arz <sup>69</sup> olmadum diyü nedāmet itme       | Gazel/5<br>beyit | ..-/...<br>/.../...- | (Arslan,<br>2013: 512-<br>513) |
| 62b | ‘Ubeydî | Ğamze-i mestün ucından nice ğāvğālar ola<br>Fitne-i ħāl-i ruñuñla ne temāşālar ola                              | Geç görür ħākdēn üftāde ‘Ubeydî’ yi bugün<br>Hey kıyāmet nice bir va’ de-i ferdālar ola              | Gazel/5<br>beyit | ..-/...<br>/.../...- | (Arslan,<br>2013: 503-<br>504) |
| 63a | Fiğāni  | Gördi nihāl ĩ kāmētüni sen semen-berün<br>Biñ pāre oldı kalbi ħasedden şānavberün                               | Kimdür dir iseñ ey şeh-i ħübān <b>Fiğāni</b> ’yi<br>Bir derd esiri ‘ aşık-ı şūrīde kem-terün         | Gazel/5<br>beyit | ---/...<br>/.../...- | Bu gazel<br>divanda<br>yoktur. |
| 63a | Fiğāni  | Gözümün kaşurı eylerse ħayālün n’ ola cāy<br>Şeh-i ‘ ālemdür iderse yiridür şırça sarāy                         | Ayağı ellere taķşım idesin bezmünde <sup>70</sup><br>Niçün ey şāk ĩ <b>Fiğāni</b> kuluña değmeye pāy | Gazel/5<br>beyit | ..-/...<br>/.../...- | (Karahān,<br>1996: 126)        |
| 63a | Fiğāni  | Mıkrāz-ı ğamzeñün işi ‘ uşşāka pāredür<br>Āvāre diller anuñ için pāre pāredür                                   | Tāvüs çarñ-ı berin oldı düd-ı āh<br>Yir yir benekler aña <b>Fiğāni</b> şerāredür                     | Gazel/5<br>beyit | ---/...<br>/.../...- | (Karahān,<br>1996: 42)         |
| 63b | Nev‘î   | Görinen mihr yüzünden şānemā şānma şehāb<br>Yaķmasun diyü yüzün mihri senün aşdı niķāb                          | Ĥālümü ağlamağa yāre utanmaya diyü<br><b>Nev</b> ‘iyā çihreme bu kanlu yaşum oldı ħicāb              | Gazel/5<br>beyit | ..-/...<br>/.../...- |                                |

<sup>68</sup>kadem: yere, *D.*

<sup>69</sup>arz: dil, *D.*

<sup>70</sup>Ayağı ellere taķşım idesin bezmünde: İllere ayağı taķşım idesin bezm içre, *D.*



|     |       |  |  |                  |                     |                       |
|-----|-------|--|--|------------------|---------------------|-----------------------|
| 63b | Nev'î | Senün mañzûnün olmağ baña şadân olmadan yegdür<br>Ġamuñla ağlamağ illerle ħandân olmadan yegdür    | Şarâb-ı 'ışık ile Nev'î ğibi mest-i müdâm olmağ<br>Bağup bu ni' met-i dünyâya ħayrân olmadan yegdür                | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- |                       |
| 64a | Bâkî  | Rüşen gerekse ħâne-i dil 'aks-i yârdan<br>Âyine ğibi sineñi şâf it gubârdan                        | <b>Bâkî</b> yitişdi gözlerün aydın nesim-i şubĥ<br>Ĥâk-i cenâb-ı sâye-i Perverdġardan                              | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Küçük,<br>1994: 240) |
| 64a | Bâkî  | Nâm u nişâne ħalmadı faş-ı bahârdan<br>Düşdi çemende berg-i dirâht i' tîbârdan                     | <b>Bâkî</b> çemende ħayli perişân imiş varâğ<br>Beñzer ki bir şikâyeti var rûzġardan                               | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Küçük,<br>1994: 238) |
| 64a | Bâkî  | Şevĥ-i gülden nâle itmekdür şafası bülbülün<br>Bî-riyâ-yı 'aşıkđur olmaz riyâsi bülbülün           | Olsa <b>Bâkî</b> olmasa fânî eger gülşende gül<br>Olmaz idi zâr ile öyle şadâsi bülbülün                           | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- |                       |
| 64b | Bâkî  | Cânâ görünse ħarf-ı 'izârün niĥâbdan<br>Ĥâlk âfitâb doğdı şanurlar seĥâbdan                        | Bezm-i belâda nâle vü âhuñla <b>Bâkî</b> yâ<br>Müstâġniyüz terâne-i çeng ü rebâbdan                                | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Küçük,<br>1994: 236) |
| 64b | Bâkî  | Bilditün mi sen de kendüñi ey bî-vefâ nesin<br>Âşüb-ı dehr ü âfet-i devr-i zamânesin               | <b>Bâkî</b> yolında döke şaçâ ħarc idüp gözüm<br>Âĥir düketdi naĥd-i şirişküm ħizânesin                            | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Küçük,<br>1994: 242) |
| 64b | Bâkî  | Yıldı bir açılıp ancağ şen olur bağda gül<br>Ĥâm ol ġonca-i ħandân ğibi şüh u şengül               | Düd-i âhm yine <b>Bâkî</b> şerer-âlüd itdi<br>Yâre ' arz eyledi bir dâne zer-efşân sünbül                          | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Küçük,<br>1994: 206) |
| 65a | Bâkî  | Ġam-ı ħaĥıyyla yârün nice bir dil pür-melâl olsun<br>Sür ey sâĥî ayaġı mür-ı ġuşşa pây-mâl olsun   | Dirġ eyler mi <b>Bâkî</b> cânî ħurbân olduġum senden<br>Fidâ yoluña cânî <sup>71</sup> tek hemân 'id-i vişâl olsun | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Küçük,<br>1994: 238) |
| 65a | Bâkî  | Fitne-i hemrâz <sup>72</sup> idelden ġamze-i cādularun<br>Geh görünür ġâĥ görünmez hilâl ebrûlârün | Ĥurdeler geçmişđurur dendânün evşâfında kim<br>Ĥâme-i <b>Bâkî</b> delüpdür baġrıñ lü'lûlârün                       | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Küçük,<br>1994: 188) |
| 65a | Bâkî  | Bir iki ġün çekelüm cevr ü cefâsın ħadeĥün   | <b>Bâkî</b> yâ dün ġice meclisde gül-efşânlar ile  | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Küçük,<br>1994: 194) |

<sup>71</sup> cânî: varı, *D.*

<sup>72</sup> fitne-i hemrâz: fitneye ağâz, *D.*

|             |       |  |  |                        |   |
|-------------|-------|--|--|------------------------|---|
| 65b         | Bâkî  | Sürevüz bir dem ola zevk u şafâsın kadehün<br>Maḥabbet baḥrîdür âhum yilinden mevc urur<br>yaşam<br>Melâmet fülkidür ser aña lengerdür iki kaşum | Mâh-tâb itmiş idük bezme ziyâsın kadehün<br>Ayrıdı sihr idüp yâri sipîhr-i kaḥbe-zen <sup>73</sup> benden<br>Ne lu' b itdi baña gör bi'llâhi oynaşum | Gazel/5<br>beyit       | (Küçük,<br>1994: 217)   |
| 65b         | Bâkî  | Ḳaddün mişâli hem-ser-i serv-i sehî degül<br>Tübâyı alma sâyeñe ol kûtehi degül  | <b>Bâkî</b> peleng-i ḳulle-i kühsâr-i 'ışḳdur<br>Sâlûs u zerḳ mişesinün rûbehi degül   | Gazel/5<br>beyit       | (Küçük,<br>1994: 202)   |
| 65b         | Bâkî  | Saḥa teşbîh itmek olmaz ey şeh-i şâḥîb-cemâl<br>Âftâba ger hilâl ebrü vü Nâhîd olsa ḥâl  | <b>Bâkî</b> yâ 'ışretdedür 'ışḳıyla yârûñ kâ'inât<br>Nuḳl encüm mey şafaḳ sâḳî felek sâgar hilâl   | Gazel/5<br>beyit       | (Küçük,<br>1994: 204)   |
| 66a-<br>67b | Nef'î | Bârekallâh zilî rahş-ı hümâyün sîmâ<br>Ki ḳomuş nâmmı sulḫân-ı cihân bād-ı şabâ  | Söz tamam oldu güzâfî ḳoyalum ey <b>Nef'î</b><br>Edelüm devlet ü ikbâlüne şıdḳ ile du'â  | Kaside/<br>82<br>beyit | Başlık<br>Der-<br>Sitâyiş-i<br>Esbân-ı<br>Şehsüvâr-ı<br>Zamân<br>Merḥum<br>Sulḫân<br>Murâd Hân<br>Bâ-<br>Fermân-ı<br>'Âlişân(Ak<br>kuş, 1991:<br>171-178) |
| 68a-<br>70a | Nef'î | Ġamzeñ ne dem ki fiġ çeküp ħün-feşân olur<br>'Uşşâḳ-ı dil-fiġâra ecel mihribân olur  | Dönsün felekte sâgar-ı ikbâli gün gibi<br>Tâ aña dek kiâḥır-ı bezm-i cihân olur  | Kaside/<br>71 beyit    | Başlık<br>Der-Medh-<br>ı Merḥum   |

<sup>73</sup>ḳaḥbe-zen: pîre-zen, D.

|         |                  |  |   |                        |                         |   |  |
|---------|------------------|--|---|------------------------|-------------------------|---|--|
| 70a-70b | Nef'i            | Şanmañ ki felek devr ile şâmı seher eyler<br>Her vâkı' anuñ' âkıbetinden haber eyler         | Ûñ-ı Añmed 'âdil ki qazâna' l-i semendin<br>Mâh-ı 'alem-i rü'yet fetñ ü zafer eyler                       | Kaside/<br>22<br>beyit | --./--<br>./--./--      | Başlık Der<br>Medh-i<br>Sultân<br>Ahmed<br>Hân<br>(Akkuş,<br>1991: 133) | Vezir-i<br>'Azam<br>Murâd<br>Paşâ<br>(Akkuş,<br>1991: 232-<br>238) |
| 70b     | Sûzî-i<br>İzmîri | Vardıqda küy-ı yâre gönül şâd-mân olur<br>Görmezse yâri manzarada nâ-tivân olur              | <b>Sûzî-i</b> şîri avda görürse rakîb eger<br>'Av 'av diyüp yâre doğrı daltaban olur                      | Gazel/6<br>beyit       | --./--<br>./--./--      |   |  |
| 70b     | Sûzî-i<br>İzmîri | Dil-i şâyvâdumı seyyâh iden ol şeh-levendümdür<br>O düzdî gamzeler ol dide-i âhü-pesendümdür | Ne dirlerse disünler <b>Sûzî-yâ</b> pâkum yoq â' dâdan<br>Begümdür sevdiğümdür pâdişâhumdur<br>efendümdür | Gazel/6<br>beyit       | ---./---<br>/---./---   |   |  |
| 71a     | Sûzî-i<br>İzmîri | Ruy-ı pâk üzre o ebrü lâm elif gibi 'alem<br>Güyyâ besmele keşidesidür haq-ı kalem           | Tövbeler <b>Sûzî</b> sevüp sevmege mağrur güzeli<br>'Arş-ı kürs danıq ola kavlime hem levh-i kalem        | Gazel/7<br>beyit       | ..--./---<br>/..--./..- |   |  |
| 71a     | Figânî           | Dökmege kâmmı halkuñ ki müjen âl eyler<br>Bize geldükçe doğınmaz geçer ihmâl eyler           | Gül yüzünsüz idemez tab' -ı <b>Figânî</b> efgân<br>Gülşenüñ bülbülüni faş-ı-ı hazân lâl eyler             | Gazel/5<br>beyit       | ..--./---<br>/..--./..- | (Karahan,<br>1996: 42)  |  |
| 71a     | Münîf            | Çün münbite-i tohm-ı belâ hırmenümüzdür<br>Kağdisiz o bağ-ı İremi külhanumuzdur              | Derd-âver olan bir ser-i <b>Münîfe</b> hemân<br>Silhr-i ' acib-i hâme-i câdu fitnemüzdür                  | Gazel/5<br>beyit       | ..--./---<br>/..--./..- |   |  |

|             |        |   |   |                           |                     |                                 |
|-------------|--------|---|---|---------------------------|---------------------|---------------------------------|
| 71b         | Bâkî   | Kâmeti vaşımı ‘arz eylediler Tübaya<br>Ser-fürü eyledi ol serv-i sehi-bälâya                              | Kemer eylerdi kolın ince bilüne <b>Bâkî</b><br>Girmese haçer-i hün-rizüñ eger araya                     | Gazel/5<br>beyit          | ..-./.-<br>/..-./.- | (Küçük,<br>1994: 280)           |
| 71b         | Refî   | Merdüm ki kanlu yaşımı saçdı bu dîdeden<br>Dökdi ‘aķık öñüne şân-ı hâce-i Yemen                           | <b>Refî</b> n’ola düşersede gözden kulağdan ol<br>Lülüdişi çıkaklı batıpdur dürr-i ‘Aden                | Gazel/5<br>beyit          | --./.-<br>./---./.- |                                 |
| 71b         | Figânî | Vâşluñla şâd idük şanemâ bir zamân idi<br>Bu zecr ü hecr ü gam <sup>74</sup> gözimüzden nihân idi         | Ey yüzi gül hitâb-ı Elest olmadın dağı<br>Cân- <b>Figânî</b> bülbül-i kuds-âşiyân idi                   | Gazel/5<br>beyit          | --./.-<br>/..-./.-  | (Karahana,<br>1996: 136)        |
| 72a         | Sırrî  | Lebüñ ‘İsa ile hem-dem hañuñ Hızır ile hem-sâye<br>Saña ey cân ‘âlem nice yüzbinüñ cân u fer ü mâye       | Ma‘ârif şaydgâhnuñ bugün bir şâh-bâziyim<br>Beni dest-i kaçâ <b>Sırrî</b> şalıpdur kebg-i ma‘nâya       | Gazel/5<br>beyit          | ---./.-<br>/..-./.- |                                 |
| 72a         | Figânî | Câ-be-câ ey sim-ten cismümde <sup>75</sup> dağ-ı hün-feşân<br>Atlas-ı zerd üstüne altun beneklerdür hemân | Ey <b>Figânî</b> dün gice sevdâ-yı zülfi-yâr ile<br>Düd-i âhum başın alup göklere oldı revân            | Gazel/5<br>beyit          | --./.-<br>/..-./.-  | (Karahana,<br>1996: 93)         |
| 72b-<br>73b | Güftî  | Bugün Rüstem-neberd olmuş görüñ ol yâr-ı<br>mümfâzi<br>Feramüzveş taşınmış gamzelerden tîr-i ser-bâzi     | Ne dehrüñ Rüstemi kaldı ne Söhrâb-ı ser-efrâzi<br>Ne .....gibi er kaldı ne Zâl-i nâvek endâzi           | Tercî-i<br>bend/5<br>bend | ---./.-<br>/..-./.- | Başlık<br>Tercî-i<br>Bend Güftî |
| 73b         | Figânî | ‘İşk illerinde şâh-ı belânüñ sipâhıyuz <sup>76</sup><br>Mecnün gibi diyâr-ı gamuñ pâdişahıyuz             | Sinemde yandı dağ-ı belâdan çerâğ-ı ‘ışk<br>Pîr-i gamuñ <b>Figânî</b> bugün tekye-gâhıyuz               | Gazel/5<br>beyit          |                     | (Karahana,<br>1996: 62)         |
| 74a         | ‘Âlî   | Yıkıldı hâtrüm gönülüm hârâb oldı o gül bilmez<br>Yine cevr itmek ister tazedürhâtr gönül bilmez          | Vişâlün mümkün olsa dehşetinden anlamaz ‘ <b>Âlî</b><br>Sa‘âdet aña yüz tutduķca hayfâ bilmez ol bilmez | Gazel/5<br>beyit          | ---./.-<br>/..-./.- | (Aksoyak,<br>2018:771)          |
| 74a         | Hayrî  | Ol câna cihân hür-ı cinân gel bendeni gör<br>Vechinde cemâliyle tecellî ideni gör                         | Bu hâste gönül inlese firkat eleminden<br>‘Ayb itme şakın <b>Hayrî</b> anı inledeni gör                 | Gazel/5<br>beyit          |                     |                                 |

<sup>74</sup>ü gam: ise, D.

<sup>75</sup>cismümde: sinemde, D.

<sup>76</sup>sipâhıyuz: penâhıyuz, D.

|     |                        |   |  |                  |                     |   |
|-----|------------------------|---|--|------------------|---------------------|---|
| 74a | Ahmed                  | Dilâ gördüğü dildarı yitüp ağyâra yaşdanmış<br>Gül-i nevrestedür güvâ yüz urup hâra yaşdanmış         | Helâk olsam bu reşk-ile ta' accüb eyleme <b>Ahmed</b><br>Ki nâzûklük-ile hânceri- miyân yâre yaşdanmış           | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | Başlık<br>Ahmed<br>Fermayer                       |
| 74b | Sâ'î                   | Her gün hayâl-i seyr-i cemâlündeyüm senûn<br>Her gice iştiyâk-ı vişâlündeyüm senûn                    | Tığ-ı firâk kesmedi <b>Sâ'î</b> hararetin<br>Dâ'im ümid-i nûş vişâlündeyüm senûn                                 | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- |   |
| 74b | Lafzî                  | Ol hâl-i siyeh 'ârz-ı cânân arasında<br>Hindü pîçedür yatdı gülîstân arasında                         | <b>Lafzî</b> gâzelün olmasa ger şöhre-i 'âlem<br>Yazmazlar idi defter-i dîvân arasında                           | Gazel/5<br>beyit |                     |   |
| 75a | Behiştî                | Şanma şofî hırka egnümde külâhum serdedür<br>Bâdeye rehne konulmuş her biri bir yerdedür              | Mert iseñ dehr-i deniden isteme hergiz murâd<br>Kim zen-i çarhûñ <b>Behiştî</b> himmeti nâ-merdedür              | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Aydemir,<br>2000:268)                            |
| 75a | Bâkî                   | Metâ' -i bâde-i gül-reng şimdi ayakda<br>Kumâş-ı zühd ü riyâ turmayupşatılmaqda                       | Semend-i tab'a süvâr oldı 'azm ider <b>Bâkî</b><br>Belâgat ehline yâ Hügönüller alçaqda                          | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Küçük,<br>1994: 270)                             |
| 75b | Bâkî                   | Cây itmiş idi Leyliye Mecnûn dil içinde<br>Bir sûret idi cilve kılan mahmil içinde                    | Göz yaşını şol deñlü revân eyledi <b>Bâkî</b><br>Kaldı reh-i ' işkuñda ayağı gül içinde                          | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Küçük,<br>1994: 256)                             |
| 75b | Bâkî                   | Şebângeh mâh-ı nev gösterdi câm-ı zer-nigâr elde<br>Ki ya' nî şubh-dem hoşdur şarâb-ı hoş-güvâr elde  | Nişâr it bezmine <b>Bâkî</b> bu dürr-i pâki seyr itsün<br>Muraşsa 'câmî tutdukça o şâh-ı tâcdâr elde             | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | (Küçük,<br>1994: 255)                             |
| 76a | Nedim                  | Ben olsam bir de muñrib bir de farf-ı cüybâr olsa<br>Hoş imdi bir de farzâ bir cüvân-ı şivekâr olsa   | Senûn vaşfuñda cânâ bir neşât-âver gâzel<br>gördüm<br>Olursa tâze eş'âr öyle pâk ü âbdâr olsa                    | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | Divanda 7<br>beyit.(Mac<br>it, 311:<br>117.gazel) |
| 76a | Râtib<br>Ahmed<br>Paşa | Bize âlüfte meşreb bir nigâr-ı şivekâr olsa<br>Degül gül-ten gül-endâm gül-tebessüm gül-'izâr<br>olsa | Nâziremden bilürdi <sup>77</sup> imtiyâz fâb' umu <b>Râtib</b><br>Nedim-i nükte-ver ey kâşkı bu 'âlemde şâg olsa | Gazel/5<br>beyit | ---/---<br>/---/--- | Başlık<br>Nazire-i<br>Râtib<br>Ahmed              |

<sup>77</sup>bilürdi: duyardı, D.

|     |                                      |  |   |                  |       |                                 |   |  |
|-----|--------------------------------------|--|---|------------------|-------|---------------------------------|---|--|
| 76a | Nedim                                | Zülf ü külahı virdi hâlel Mağrib u Fese<br>Çeşm-i kebûdu şaldı akın mülk-i Çerkese | Ebrûlar üzre <sup>78</sup> dökülüp kâkûli <b>Nedim</b><br>Taşvir-i Çini yazmış o tâğ-i muşkarnasa | Gazel/5<br>beyit | ---   | ---/---<br>./---/---<br>gazel)) | (Macit,<br>391: 131.<br>gazel))   | Pâşâ<br>Kapudan-ı<br>Deryâ.<br>(Kılıç,<br>1996: 338) |
| 76b | Çorlulu<br>Esirî<br>Mehmed<br>Efendi | Nedir ol zülfiğâre beñzer ey cân<br>Haķikatde ‘âcayib tûğ-i berrân                 | Nişâr ahâcına dönü komadum<br><b>Esirî</b> bu hele emriñe fermân                                  | Gazel/5<br>beyit | Luğaz | ..---/..---<br>/..---           | Başlık<br>Çorlulu<br>Esirî<br>Mehmed<br>Efendi<br>Güft<br>Raḥmetull<br>âhi ‘Aleyh |  |
| 76b | Esirî<br>Mehmed<br>Efendi            | Nedir ol kim iki deryâ mülâşık<br>‘Aceb ḥikmet ḥudûdında muṭâbık                   | Esirî görmedüüm gördüm anda<br>Neler halk eylemiş billah Ḥâlık                                    | Gazel/5<br>beyit | Luğaz | ..---/..---<br>/..---           | Başlık<br>Diğer Esirî<br>Mehmed<br>Efendi   |  |
| 77a | Sulṭan<br>Süleyman                   | Bir gümüşden kal‘ adur maḥbûs olupdur anda âb                                      |   | 1 mısra          |       | ..---/..---<br>/..---           | Başlık<br>Güfte-i<br>Sulṭan<br>Süleyman   |  |

<sup>78</sup> üzre: üstüne: D.

|     |        |  |   |                   |              |                       |   |
|-----|--------|--|---|-------------------|--------------|-----------------------|---|
| 77a | Bâkî   | Geldi zerrin tûbla feth itdi am afitâb   |   | 1 mısra           |              | --/-.--<br>/-.--/-.-- | Başlık<br>Cevab-ı<br>Bâkî   |
| 77a | ?      | Bir ' acâyib nesne gördüm cüvân<br>Raşşe beñzer raşş degil bir merdân  | Bu mu' ammâ-i müşkilin Adlî n'ola<br>Kim bulursa rahmet ide Hağ aña             | Gazel/7<br>beyit  | Mu' am<br>ma | --/-.--<br>/-.--/-.-- |   |
| 77a | ?      | Qâdir mi senûn meh ola karşında nümayân<br>Ne zerresi var meh ola karşında nümayân<br>Bir kez hele mir 'âta bak ey hüsrev-i lhubân |   | Mu' am<br>ma      |              | --/-.--<br>/-.--/-.-- | Başlık<br>Mu' amma-<br>yı<br>Muşanna' -<br>ı Nâbî Be-<br>nâm-i Bîkr |
| 77a | Vahdî  | Beni ağlatma iken dide-i fettânûn için<br>Yüzüme bir güle bak önce-yi handânûn için  | Kâfir olmadı saçun küfrine dil virdi ise<br>Bu Vahdîyi esirine güle imânun için | Gazel/5<br>beyit  |              | --/-.--<br>/-.--/-.-- |   |
| 77b | Celâl  | Üç otuzla bir otuz bir âd olur<br>Bu mu' ammayı bilen üstâd olur   |   | 1 beyit           | Mu' am<br>ma | --/-.--<br>/-.--      | Mu' amma-<br>ı Celâl  |
| 78a | ?      | Yârim taş üstüne bir göz konuşlar<br>Anı bir dilberün adı dimişler   |   | 1 beyit           | Mu' am<br>ma | --/-.--<br>/-.--      |   |
| 78b | Sa' id | Kes müderris ayağını hem Sa' idün başını<br>Ko ayağı baş yerine tâb-ile bilesin adını  |   | 1 beyit           | Mu' am<br>ma | --/-.--<br>/-.--/-.-- | Mu' amma-<br>ı Sa' id   |
| 78b | Kemâl  | Gülün ortasına şokulsa ey cân<br>Olur bir dil-ber adı anda mihmân  |   | 1 beyit           | Mu' am<br>ma | --/-.--<br>/-.--      | Mu' amma-<br>ı Kemâl  |
| 78b | ?      | Kesüp sesün baş baş it şenâya<br>İsm olur bir mahbûb-ı 'ibret-nümâya   |   | Lügaz/<br>2 beyit |              | --/-.--<br>/-.--      |   |

|     |   |   |  |                          |              |                       |
|-----|---|---|--|--------------------------|--------------|-----------------------|
| 78b | ? | Ol nedür kim biri ünsâ bir zeker<br>Şehre-yi 'âlemde ismetdür bular                         |  | Lugaz/<br>2 beyit        |              | --/--/--<br>/--       |
| 78b | ? | Ol nedür kim çok şakallu bir herif<br>Hem kaşırü'l-kâme hem gâyet nañif                     |  | Lugaz/<br>3 beyit        |              | --/--/--<br>/--       |
| 78b | ? | Ol nedür kim dört ayaklı câmi yok<br>Şanki bir çuru deridür câmi yok                        |  | Lugaz/<br>3 beyit        |              | --/--/--<br>/--       |
| 79a | ? | Hâk Te'âla hoş yaratmış beş yemiş<br>Beşi dâñi birbirini görmemiş                           |  | 2 beyit                  | Mu' am<br>ma | --/--/--<br>/--       |
| 79a | ? | Qara kuyı demur şuyı<br>Çeken olmaz içen olur   |  | 1 beyit                  | Mu' am<br>ma | --/--/--<br>/--       |
| 79a | ? | Qânun içdi bâña bir 'asker o şüb<br>Her biri gâyet acıtdı cânımı                            |  | 2 beyit                  | Mu' am<br>ma | --/--/--<br>/--       |
| 79a | ? | Ol nedür kim kâredür çalan ceset<br>Gicede ağıyar olur gündüzde set                         |  | 2 beyit                  | Mu' am<br>ma | --/--/--<br>/--       |
| 79a | ? | Bir tütamdur bir tütamdan artacak<br>Başı yarıq boyuncagı kertecek                          |  | 2 beyit                  | Mu' am<br>ma | --/--/--<br>/--       |
| 79a | ? | Bir gümüşden kâl' adur kim haps olundu anda âb<br>Geldi zerrin toh ile feth itdi anı affiâb |  | 1 beyit                  | Mu' am<br>ma | --/--/--<br>/--/--/-- |
| 79a | ? | Çıkar hamsin içinden erba'ini<br>Tâbla sen o ismi nâzenini                                  |  | Mu' am<br>ma/ 1<br>beyit |              | --/--/--<br>/--       |



|     |                |  |  |  |  |                          |                                 |  |
|-----|----------------|--|--|--|--|--------------------------|---------------------------------|--|
| 79b | ?              | Nedür ol murğ kim uçar havâda<br>Otuz kırkı döner hep bir arada  |  |  |  | Mu' am<br>ma/3<br>beyit  | ---/---<br>/---                 |  |
| 79b | ?              | Bu mu' amma-yı müşğilini bilür misin ey hümâm<br>Ol şâh ola dâ'imâ ben hem aña kemter gülâm  |  |  |  | Mu' am<br>ma/2<br>beyit  | ---/---<br>/---/---             |  |
| 79b | ?              | Ol nedür kim rengi anuñ kâradur<br>Teni başdan başa pâre pâredür   |  |  |  | Mu' am<br>ma/2<br>beyit  | ---/---<br>/---                 |  |
| 79b | ?              | Nâgehân gördi gözüm bir hoş hişâr<br>Ol hişârũ bir zeberced burcı var  |  |  |  | Mu' am<br>ma/4<br>beyit  | ---/---<br>/---                 |  |
| 79b | ?              | Acı dilli bor kıllı bir latif<br>.....girmek ister o herif   |  |  |  | Mu' am<br>ma/ 1<br>beyit | ---/---<br>/---                 |  |
| 79b | ?              | Ol nedür kim zerre zerre kân olur<br>Tohumı yokdur mîvesi kaçan olur   |  |  |  | Mu' am<br>ma/2<br>beyit  | ---/---<br>/---                 |  |
| 80a | 'Aşık<br>'Ömer | Ğuşşadan degüldür hâlî derünüm<br>Ağladıkça didelerüm od ağlar<br>Dağlara 'arz itdüm hâl-i derünüm<br>Lisân-ı hâlîle gördüm od ağlar | 'Ömer girifârüm bend ü bağlara<br>Bir terahhüm nazâr itmez ağlara<br>Gönül murğı bir uçduqça dağlara<br>Görür miñnet-i 'ankebüt o dağlar |  |  | Şarkı/5<br>dörtlük       | 6+5=<br>11'li<br>hece<br>ölçüsü |  |
| 80a | 'Aşık<br>'Ömer | Faşl-ı şitâ geçüp bahâr irince<br>Şüküfeler virir saña şân dağlar<br>Dürlü dürlü seyrângâhuñ görünce                                 | 'Ömere bu dağlar turâğ olmuşdur<br>Hem dahı âh işi firâğ olmuşdur<br>Sevgili yâründen irâğ olmuşdur                                      |  |  | Şarkı/5<br>dörtlük       | 6+5=<br>11'li                   |  |

|     |                |   |   |                         |  |   |  |
|-----|----------------|---|---|-------------------------|--|---|--|
|     |                | Karâr ede bilmez dil ü cân dağlar   | Yaş degil gözleri belki kân ağlar   |                         |  | hece ölçüsü   |  |
| 80b | ‘Aşık<br>‘Ömer | Dil-berâ hierüñle gözlerüm nemdür<br>Anuñçün eylerüm âhi bir yüzen<br>Haste dil ‘uşşaka leblerüñ emdür<br>Buseler atâ kııl gâhi bir yüzen   | Der ki ‘Aşık ‘Ömer kulu tut baña<br>Budur naşihatüm bes ögüdüm saña<br>Dehre mağrur olma ‘azizim tañâ<br>Felek seyr itdürür çâhi bir yüzen  | Şarkı/5<br>dörtlük      |  | 6+5=<br>11’li<br>hece<br>ölçüsü   |  |
| 80b | ‘Aşık<br>‘Ömer | Hengâm-ı vaşluñdan zamân isterüz<br>Gönül muntazırdur zamânı bilmez<br>Çeşm-i hün-rizindenamân isterüz<br>Bir hünî kâtıldür amânı bilmez  | Kalmadı bir eşer ‘Ömer şulunda<br>Ancak arzusu gonce gülünde<br>Âh u zâr eyleyüp gezer yolunda<br>Kendünden habersüz cihânı bilmez  | Şarkı/5<br>dörtlük      |  | 6+5=<br>11’li<br>hece<br>ölçüsü   |  |
| 81a | Hüdâyî         | Ey ruñı bağ-ı letâfetde gül-i şandânım<br>Dutdı bülbül gibi dünyâ yüzini efgânım<br>Az şalupdur çâka burc-ı bedenden cânım<br>Ey lebi derd-i dile hikmetile Loqmânım<br>Şerbet-i vaşluñla eyle benüm dermânım<br>Düşmeden boynuña hierüñle ölüsem kânım | Varayın ‘ışkuñla ‘âleme destân <sup>79</sup> olayım<br>Düşeyin iğârlara Mecnûn gibi ‘uryân olayım<br>Genc-i ‘ışkuñla Hüdâyî gibi vîrân olayım<br>Sâyeveç mihrüñ-ile hâk ile yeksân olayım<br>Şehr-i hüsn içre şalın serv gibi ey hanım<br>Şulasun yollaruñı dîde-i hün-eşânım | Müsed<br>des/ 5<br>bend |  | ...-/...<br>/...-/...<br>Matla<br>betitinde 3<br>ve 4.<br>mısraların<br>yerleri<br>divanda<br>değişiktir. |  |
| 81b | ?              | İbtidâ halk oldu mañfî dürr-e beyzâda şu<br>Cevher-i günc-i ezeldendür gelüp icâde şu<br>Arıdup nur-ı tecellî kıldı anı sâde şu<br>Göricek dîdâr-ı hâkñı oldu çün üftâde şu   | Hânedân-ı âl-i evlâda neler kıldı Yezîd<br>Tutmadı Hâkñun rızâsın oldı rahmetden ba’id<br>Hâriciler Hâsanı zehr ile itdiler şehîd<br>Virmediler hazret-i Hüseyne Kerbelâda su   | Muham<br>mes/4<br>bend  |  | ...-/...<br>/...-/...<br>Muham<br>mes/4<br>bend   |  |

<sup>79</sup>destân: sultân, D.

|             |                  |  |  |                                |                      |  |
|-------------|------------------|--|--|--------------------------------|----------------------|--|
| 82a         | ?                | Mevclenüp bād-ı hevāda başladı feryāde şu  | Bulmaya bir katre maşerde o zālīm dāde şu  | Kaside/<br>24<br>beyit         | ---/---/<br>/---/--- |  |
| 82b         | Barī             | Yezdān senūn ħīcrān senūn devrān senūn merdān senūn<br>Meydan senūn ħandān senūn vildān senūn ğilmāna baķ  | Ansuz gelür miķdār alur çün yalvarur Tañrı virür<br>İşler o şanem ķalur İslām bulur mizāna baķ   | Gazel/5<br>beyit               | ---/---/<br>/---/--- |  |
| 83a-<br>83b | Rūḫ-i<br>Baġdādī | Şam-ı ğamda çille-i zülfiñ dili şeydā çeker<br>Şubḫa dek tesbīḫ-i sübhānellezi-estṛā çeker<br>Şanmañ bizi kim şīre-i engür ile mesttüz<br>Biz ehl-i ħarābattanuz mest-i elesttüz<br>Ter-dāmen olanlar bizi ālūde şanur līk<br>Biz mā'īl-i būs-ı leb-i cām u kef-i desttüz<br>Şadrın gözedüp neyleyelüm bezm-i cihānun<br>Pāy-ı ħum-ı meydūr yerimüz bāde-peresttüz<br>Mā'īl degiliz kimsenūn āzārına āmma<br>Ḥaṭr-şiken-i zāhid-i peymāne-şikesttüz<br>Erbāb-ı ğarāz bizden ırāġ olduġu yegdūr<br>Düşmez yire zirā oķumuz ā-şāḫib-i şatsuz<br>Bu 'ālem-i fānide ne mīr ü ne gedāyuz<br>A'lālara a'lālanuruz pest ile pesttüz<br>Hem ķāse-i erbāb-ı dilüz arbedemüz yoķ<br>Meyḫānedeyüz gerçi velī' işķ ile mesttüz<br>Biz mest-i mey-i meykede-i 'ālem-i cānuz<br>Ser-ḫalka-ı cem'iyet-i peymāne-keşānuz | Sır idiñ sūz-ı derūmın <b>Barī</b> -i zārūñ hele<br>Ķatre-i nā-çiz iken bulsa yedi deryā çeker<br>Gör zāhidi kim şāḫib-i irşād olayın dir<br>Dün mektebe vardı bu gün üstād olayın dir<br>Meyḫānede ister yıkılıp olmaġı virān<br>Bī-çāre ħarābadda abād olayın dir<br>Elden ķomasun gül gibi cām-ı meyi bir dem<br>Her kim ki bu ğam-ḫānede dil-şād olayın dir<br>'Ömrün geçürüp küh-i belāda dil-i şeydā<br>Berhem-zen-i hem-ġāme-i ferḫād olayın dir<br>Vaşl istemeyüp hecr ile ħoş geçtüġi bu gün<br>Miskīn ğam-ı cānāneye mu'fād olayın dir<br>Gezdi yürüdü bulmadı bir eġlenecek yer<br>Min-bā' de yine 'āzim-i Baġdād olayın dir<br>Baġdād şadefdür güher-i dürr-i Necef dūr<br>Yanında anuñ dürr ü güher seng-i ḫazefdür | Terkib-<br>i<br>bend/4<br>bend | ---/---/<br>/---/--- | Divanda<br>16bendir.<br>Burada ilk<br>4 bendine<br>yer<br>verilmiştir. |

|     |        |   |  |                        |                       |                                       |
|-----|--------|---|--|------------------------|-----------------------|---------------------------------------|
| 84a | Celilî | Añla çäk-i dilümi dide-i ħun-bârıma baķ<br>Fehm kıt derd-i derünüm ten-i bîmârıma bak               | Ey <b>Celilî</b> ğerd-i bâdiye lâyiķ ola mı<br>Ħırķa-i çäkümi gör pâre-i destârıma baķ                         | Gazel/5<br>beyit       | ..-./-.-<br>/..-./-.- | (Kazan<br>Nas,<br>2018:190.g<br>azel) |
| 84a | Zâtî   | Her kimüñ kim lâleveş destinde la'lin câmi var<br>Gül gibi ğâyette vakti hoş güzel eyyâmı var       | <b>Zâtî</b> ye vaşf-ı cinân eylersin anda vâ'izâ<br>Sâķi-i meclis kâdar bir dil-ber-i ra'nâ mı var             | Gazel/5<br>beyit       | ..-./-.-<br>/..-./-.- | (Tarlân,19<br>68:)                    |
| 84a | Zâtî   | Ħaste çeşmin al vâlâ ile dilber bağlamış<br>Dir gören âl ile kânluyı o server bağlamış              | Dir görenler vaşf-ı dendânuñda nazm-ı <b>Zâtî</b> yi<br>Zâtî bu nazm-ı dürer-bâri ne cevher bağlamış           | Gazel/5<br>beyit       | ..-./-.-<br>/..-./-.- | (Tarlân,19<br>68:584.gaz<br>el)       |
| 84b | Keremî | Nedür üftâdene kinüñ<br>Ki döndi kâmeti nûna<br>Görenler zülf-i müşginüñ<br>‘ Aceb mi dönse Mecnûna | Yüzi gül kâddi ‘ar‘ar mı<br>Cemâli mâh-ı enver mi<br>Lebüden nûş iden <b>Keremî</b><br>El urmaz câm-ı gül-ğına | Semâi/<br>4<br>dörtlük | 4+4= 8                |                                       |
| 84b | Zâtî   | Devlet ile atuña ey şeh-süvâr ol bir güneş<br>Yine bir şire süvâr olmuş distünler bir güneş         | Oda köze düş yüzüñ şuyın şatın al <b>Zâtî</b> ya<br>Şâh yanında ‘aziz olmak dilerseñ tiĝ-veş                   | Gazel/5<br>beyit       | ..-./-.-<br>/..-./-.- | (Tarlân,19<br>68:579)                 |
| 84b | Zâtî   | Cemâlüñ mihri göñlüm ‘âleminde aftâbumdur<br>Şeb-i zülfüñ ğamı rûz-ı fraķañda şehâbumdur            | O şüññ bezm-i ‘ışkında nice germ olmayıam<br><b>Zâtî</b><br>Yanuķ bağrum kebâbumdur çıķar ķanı<br>sehâbumdur   | Gazel/5<br>beyit       | ..-./-.-<br>/..-./-.- |                                       |
| 85a | Emrî   | Ħasret-i ebrü-yı müşginüñle nünüñ kâddi ħam<br>Noķta konmuş sinesi üstine anuñ dâĝ-ı ğam            | Mü-y jülide degüldi kelle-i Mecnûnda<br>Ol benüm tüĝüm çekerdî <b>Emrî</b> yâ ben şâh-ı ğam<br>benüm           | Gazel/5<br>beyit       | ..-./-.-<br>/..-./-.- | (Saraç:<br>192)                       |
| 85a | Emrî   | Pâymal eyleme ğisü-yı ‘abir-efşanuñ<br>Ħuyruĝın başma niĝarâ uyur ejderĥanuñ                        | <b>Emrî</b> yaşanma şafaķ sille-i âhumla seher<br>Yüzümi ķana yudum mihr-i cihân-âranuñ                        | Gazel/5<br>beyit       | ..-./-.-<br>/..-./-.- | (Saraç:16)                            |

|     |        |   |   |                   |                     |  |
|-----|--------|---|---|-------------------|---------------------|--|
| 85a | Emrî   | <p>Çatre çatre dürr içinde ebrü-yi ‘ anber-feşân<br/>Çevre almışdır hilâli encüm-i seyyâre şan</p>                        | <p>Ay başında mâh-i nev şanma görinen <b>Emrî</b>yâ<br/>Tâlib-i dünyâya barmak gösterür devr-i zamân<sup>80</sup></p> | Gazel/5<br>beyit  | ---/---<br>/---/--- | (Saraç:<br>218.)   |
| 85b | Emrî   | <p>Nesim-i cân güher-bâr olduğun<sup>81</sup> şâh-i<br/>mercândan<br/>Olur bir gönca peydâ yaprağı la‘l-i Bedağşândan</p> | <p>Dehânum çâk olur süz-i derünüm gibi ey <b>Emrî</b><br/>Söz açsam hançer-i gâmczyle ol şemşir-i<br/>müjgândan</p>   | Gazel/5<br>beyit  | ---/---<br>/---/--- | (Saraç:<br>240.)   |
| 85b | Emrî   | <p>‘ Andelîb-i gülşen-i gâmdur dil-i şürîde-hâl<br/>Aña zülfeynüñ hevâsı misk-i terden iki bâl</p>                        | <p>Çâdd-i yâre<sup>82</sup> <b>Emrî</b>yâ abdâlî olmuştur ‘ alem<br/>Başı üzre na‘l kesdügi degül mi ana dâl</p>      | Gazel/5<br>beyit  | ---/---<br>/---/--- | (Saraç:<br>185.)   |
| 85b | Emrî   | <p>Seni koyup dil ü cân gayrıya mâyl mi olur<br/>Gökde hürşide iren zerreye kayıl mi olur</p>                             | <p>‘ Arz idem dirdi gözi yaşlarını <b>Emrî</b> saña<br/>Güneşe leşker-i seyyâre muķâbil mi olur</p>                   | Gazel/5<br>beyit  | ---/---<br>/---/--- | (Saraç:<br>91.)  |
| 86a | Nef î  | <p>Yüsuf-ı ‘İsâ-şiyem Mûsa Ağa ki tâl‘ati<br/>Gün gibi bir şu‘ ledür güyâ çerâg-ı Tûrdan</p>                              | <p>Çurb-i sulţân-ı cihânda ola dâ‘im kâmrân<br/>Hâk vücüdün hıfz ede âsîb-i dîr-â-dürdan</p>                          | Kıt‘â/9<br>beyit  | ---/---<br>/---/--- | Kıt‘a Der<br>Tarif-<br>iMüsâ<br>Çelebi<br>Muşâhib<br>Pâdişâh-ı<br>Cem Câh<br>(Akkuş,<br>1991:<br>438.) |
| 86a | Ubeydî | <p>Mey-hoş dutarsa n’ola bizi nâ-tüvânlaruz<br/>Bir kaç esir-i bâde-i rind-i cihânlaruz</p>                               | <p>Kimlersünüz deyü şorâr iseñ <b>Ubeydî</b>yâ<br/>Küşe-be-küşe beñlik ider lâ-mekânlaruz</p>                         | Gazel/<br>5 beyit | ---/---<br>/---/--- | (Arslan,<br>2013:<br>361.)   |

<sup>80</sup> zamân: cihân, *D.*

<sup>81</sup>olduğun: olduğunca, *D.*

<sup>82</sup>yâre: yârũñ, *D.*

Ayrıca mecmuda bir tane mensur parça bulunmaktadır. Bu mensur parça okunamadığı için tabloya eklenmemiştir.



## SONUÇ

Çalışmamızın konusu Ankara Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonunda 06 Mil Yz A 2519 ve 06 Mil Yz A 1998 numarada kayıtlı bulunan şiir mecmualarının Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi'ne (MESTAP) göre tasnifidir.

Tezimize konu olan ilk mecmua 06 Mil Yz A 2519 numarada kayıtlıdır. Mecmuanın içerisinde derleyicinin kimliği ve mecmuanın derlenme tarihi hakkında herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. İçerisinde genellikle 16. yüzyılda yaşayan şairlerin şiirlerine yer almasından dolayıyla mecmuanın bu asırdan sonra derlendiğini söylenebilir. Mecmuadaki şiirlerin yazımında hareketler kullanılmıştır. Bu durum okuma hatalarını en aza indirmektedir. Mecmuada yazılan başlıklarda hatalar mevcuttur. Bu hatalar ve başlıkların doğru şekli tablo üzerindeki açıklamalar kısmına yazılmıştır. Bu başlıkların birçoğunun mecmuaya sonradan yazıldığı tahmin edilmektedir. İncelediğimiz mecmua içerisinde 36 şaire ait 82 şiir bulunmaktadır. Mecmua iki bölüm şeklinde tertip edilmiştir. Birinci bölümde çeşitli şairlere ait farklı nazım şekillerinden oluşan şiirler yer almaktadır. İkinci bölümde ise 'Emrî Divanı' başlıklı 20 gazel ve 'Hayalî Divanı' başlıklı 10 gazel bulunmaktadır. Ayrıca son bölümde farklı şairlere ait 4 gazel bulunmaktadır.

Tasnifini yaptığımız ikinci mecmua ise 06 Mil Yz A 1998 numarada kayıtlı bulunan şiir mecmuasıdır. Bu yazma nüshada 15. ve 18. asır arasında yaşamış şairler bulunmaktadır. Şiirlerin bir araya getirilmesinde herhangi bir tertip hususiyeti yoktur. 66 şairden 467 şiirin bulunduğu mecmuada, daha çok tercih edilen nazım şekli 'gazel'dir. En fazla Bâkî'den olmak üzere (70 gazel), Nâbî, Nef'î, Sabî ve Fuzûlî'den çok sayıda gazel vardır. Ayrıca mecmuada çok sayıda matla ve müfret bulunmaktadır. Mecmuaya kaydedilen şiirlerin büyük bir kısmı şairlerin divanlarında mevcut olan şiirlerdir. Yalnızca Figani'ye ait bir şiir divanda ve diğer taramalarımızda bulunamamıştır.

Kütüphanelerde keşfedilmeyi bekleyen sayısız şiir mecmuası bütün belirsizliklere rağmen yine de sundukları ipuçları, şiir ve şairler arasındaki ilgi örüntüsünü, ismi duyulmayan şairler ve bilinmeyen şiirlerini gün yüzüne çıkarması, metin neşirlerinde göz önüne alınmaları gibi daha birçok sebeple araştırılmaya değer bir malzeme yığını olarak cazibesini korumaya devam etmektedir. Mestap projesi kapsamında hazırladığımız bu çalışmamız Türk Edebiyatı tarihini aydınlatacak bir ışık daha olması ve araştırmacılara kolaylık sağlaması açısından önem arz etmektedir.

## KAYNAKÇA

### A) Mecmuada Yer Alan Şiirlerle İlgili Kaynaklar

- Ak, Ç. (2001). *Bağdatlı Ruhi Dîvânı I-II*. Bursa: Uludağ Üniversitesi Basımevi.
- Ak, Ç. (1987). *Muhibbi Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay.
- Akkuş, M. (1991). *Nef'î Sanatı ve Türkçe Dîvânı*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Aksoyak, İ. H. (2018). *Gelibolulu Mustafa Âlî Dîvânı*, Ankara: Kültür Bakanlığı, Web:<http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/TR-208602/gelibolulumustafa-ali-divani.html> adresinden 28 Temmuz 2019'da alınmıştır.
- Akyüz, K. vd. (1990). *Fuzûlî Dîvânı*. Ankara: Akçağ Yay.
- Altun, K. (1999). *Gelibolulu Mustafa Âlî ve Dîvânı*. Niğde: Özlem Kitabevi
- Arslan, Ö. (2013). *Ubeydî Dîvânı (Metin ve İnceleme)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aydemir, Y. (2000). *Behiştî Dîvânı*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Bilkan, A. F. (2011). *Nâbî Dîvânı I-II. Cilt*. Ankara: Akçağ Yay.
- Biltekin, H. (2018). *Şeyhî Dîvânı*. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- Çavuşoğlu, M. (1997). *Yahyâ Bey Dîvânı Tenkidli Basım*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Çelik, B.-Kılıç M. (2018). *Derzi-zâde 'Ulvi Dîvânı*. İstanbul: Dün, Bugün, Yarın Yay.
- Donuk, S. (2013). "Bilinmeyen Bir Şair: Su'âlî ve Şiirleri", Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 8/9 Summer, s. 1223-1249.
- Erdoğan, M. (2011). *Bursalı Rahmî Dîvânı*, Kültür Bakanlığı, Web: <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/TR-195643/bursali-rahmi-divani.html> adresinden 03 Ağustos 2019'da alınmıştır.
- Erdoğan, M. (2014). *Kabûlî İbrahim Efendi Hayatı, Edebî Kişiliği ve Dîvânı*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- Erişen Yazıcı, G. (2017). *Edirneli Kâmî ve Dîvânı*. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- Güneş, M. (1994). *Eşrefoğlu Ramî ve Dîvânı (İnceleme-Metin)*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- İpekten, H. (1974). *Karamanlı Nizâmî Hayatı, Edebî Kişiliği ve Dîvânı*. Ankara: Atatürk Üniversitesi Yay.
- Kanar, M. (2015) *Fuzûlî Dîvânı*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Karacan, T. (1981). *XVII. Yüzyıl Şairlerimizden Sâbit ve Ediksiyon Kritikli Dîvân Metni*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.



- Karahan, A. (1966) *Figânî ve Dîvânçesi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Basımevi.
- Karaköse, Y.-Yavuz O. (2010). *Âşık Ömer Divanı*. Konya: İnci Ofset.
- Kavukçu, F. Z. (2010). *Râmî Dîvânı*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Bursa.
- Kaya, B. A. (1996). *Azmî-zâde Hâletî Hayatı, Edebi Kişiliği ve Dîvânının Tenkitli Metni*. (Yayımlanmamış Doktora tezi). Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Kavruk, H. (2001). *Şeyhülislâm Yahyâ Dîvânı*. Ankara: Meb.
- Kılıç, Y. (1996). *Râtîb Ahmed Paşa, Edebî Şahsiyeti Dîvânının Tenkitli Metni ve İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Erzurum.
- Köksal, M. F. (1998). *Kayserili Dîvân Şairleri*. Kayseri: Geçit.
- Kut, G. (2010). *Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları II Acâibü'l-mahlâkât*. İstanbul: Simurg.
- Küçük, S. (1994). *Bâkî Dîvânı Tenkitli Basım*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Macit, M. (2012). *Nedîm Dîvânı*, Kültür Bakanlığı, Web: <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/56214,nedim-divanipdf.pdf?0> adresinden 18 Aralık 2018 'de alınmıştır
- Mermer, A. (2002). *XVII. Yüzyıl Dîvân Şairi Vecdî ve Dîvânçesi*. Ankara: MEB Yay.
- Özkat, M. (2005). *Kara Fazlî'nin Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Dîvânı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.
- Saraç, Y. (yty), *Emrî Dîvânı*. Kültür Bakanlığı, Web: [http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/10606,](http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/10606,giris-emridivanipdf.pdf?0) giriş-emridivanipdf.pdf?0 adresinden 17 ağustos 2019 tarihinde alınmıştır.
- Sarı, M. (1992). *Sabuhi Şeyh Ahmed Dede Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri ve Türkçe Dîvânı'nın Tenkitli Metni*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Şahin, A. (2002). *Abdûlbâkî Ârif Efendi Hayatı, Edebi kişiliği ve Dîvânının Tenkitli Metni*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Tarlan, A. N. (1992). *Necâtî Bey Dîvânı*. Ankara: Akçağ Yay.
- Tarlan, A. N. (1997). *Hayâlî Bey Dîvânı*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yay.
- Tarlan, A. N. (1968). *Zâtî Dîvânı I, III*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay.
- Tataroğlu, A. (1995). *Muhîti Hayatı, Eserleri ve Edebi Kişiliği Dîvânı'nın Tenkitli Metni*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tıgılı, F. (2006). *Bursalı Râhmî Çelebi ve Dîvânı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi.

- Tunç, S. (1996). *Ârif Hayatı, Edebi Şahsiyeti ve Eserlerinin Tenkitli Metni*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Toksa, Z. (1985). *Veysi Dîvânı (Hayatı, Eserleri ve Edebî Kişiliği)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: İstanbul Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Varişoğlu, M. C. (1997). *Hatem Hayatı, Edebi Şahsiyeti, Dîvânı'nın Tenkitli Metni ve İncelemesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yazıcı, G. E. (2017). *Edirneli Kâmî ve Dîvânı*. Kültür Bakanlığı, Web: <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/55977,kami-divani-pdf.pdf?0> adresinden 06 Ağustos 2019'da alınmıştır.
- Yakar, H. İ. (2010). *Edirneli Şevkî Dîvânı*. Konya: Palet Yay.
- Yeniterzi, E. (2001). "On Altıncı Yüzyılda Konyalı Bir Şair: Meşâmî", Türk Dili, S. 591., s. 317-328,
- Yorulmaz, H. (1989). *Koca Ragıb Paşa Dîvânı (Araştırma ve Metin)*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Zülfe, Ö. (2009). *On Altıncı Yüzyıl Şairi Selikî ve Şiirleri*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay.

## **B) Diğer Kaynaklar**

- Aydemir, Y. (2007). *Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler*. Turkish Studies/Türkoloji Araştırmaları 2(3), 122-137. DOI: 10.7827/TurkishStudies.118
- Devellioğlu, F. (2013). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat* (30. Baskı). Ankara: Aydın Kitabevi.
- Dilçin, C. (2013). *Yeni Tarama Sözlüğü* (3. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Gürbüz, M. (2012). Şiir Mecmuaları Üzerine Bir Tasnif Denemesi. *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmûa. Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*. Hatice Aynur, Müjgân Çakır, Hanife Koncu, Selim S. Kuru, Ali Emre Özyıldırım (haz.). İstanbul: Turkuaz.
- Koyuncu, F. (2012). *Nuruosmâniye Kütüphanesi 4962 Numaralı Mecmua (1b-83a, Transkripsiyonlu Metin-İnceleme)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Köksal, M. F. (2012). *Eski Türk Edebiyatında Tenkit ve Teori*. İstanbul: Kesit.
- Köksal, M. F. (2016). *Yâ Kebikeç Mecmualar Arasında*. İstanbul: Kesit.
- Köksal, M. F. (2008). Metin Tamiri (Usul ve Esaslar, Uygulamalar ve Bazı Teklifler). *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 169-190. DOI: 10.15247/dev.23
- Kut, G. (1986). Mecmu'a. *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*. (Devirler, İsimler, Eserler, Terimler). (C. 6.,s. 170-172). İstanbul: Dergâh.

- Kut, G. (2010). *Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları II Acâibü'l-mahlAkât*. İstanbul: Simurg.
- Levend, A. S. (2008). *Türk Edebiyatı Tarihi Giriş I. Cilt* (5. Baskı). Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Şemseddin Sami. (1996). *Kâmus-ı Türki* (6. Baskı). İstanbul: Çağrı.
- Şenödeyici, Ö.-Akdağ, A. (2016). Mecmualar ve Cönkler. Özer Şenödeyici (ed.). *Osmanlı Edebî Metinlerini Anlama Klavuzu* (367-388). İstanbul: Kesit.
- Tunç, S. (2000). Konya Mevlana Müzesi Kütüphanesi 2455 Numarada Kayıtlı Bir Şiir Mecmuası. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 6, 105-139.
- TürkEdebiyatıİsimlerSözlüğü,<http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com/>, Erişim Tarihi (28. 07. 2019).
- Tanyıldız, A. (2012). Şiir Mecmâalarının Neşri Hakkında. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(21), 224-239.
- Uzun, M. (2003). Mecmua. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. (C. 28, s. 265-268). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Ünver, İ. (2008). Çevriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler. *Turkish Studies*, 3(6), 1-46.

## ÖZ GEÇMİŞ

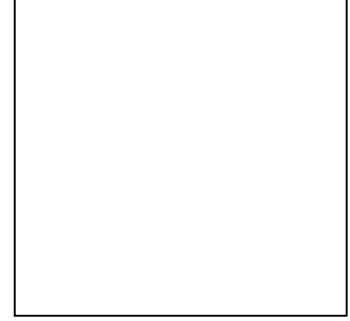
### **Kişisel Bilgiler**

**Adı, Soyadı:** Hava ADIR

**Doğum Yeri ve Yılı :** ANKARA-22.06.1983

**Yabancı Dili :** İngilizce

**E-posta :** sazende01@hotmail.com



### **Eğitim Durumu**

**Lisans:** Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

**Yüksek Lisans:** Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

**Lisans Bitirme Tezi:** Hayat Mecmuası'nın III. ve IV. Ciltlerindeki Eski Türk Edebiyatıyla İlgili Makaleler, 2007.